CÆREMONIALE

CONTINENS RITVS ELECTIONIS

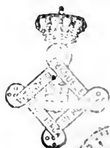
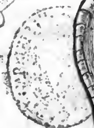
ROMANI PONTIFICIS

GREGORII PAPÆ XV.

IVSSV EDITVM

CVI PRÆFIGVNTVR

Constitutiones Pontificiæ, & Conciliorum Decreta ad eam rem pertinentia.

ROMÆ, Typis Reu. Cameræ Apostolicæ M.DCC.

Superiorum Permissu, & Priuilegio.

INDEX CONSTITVTIONVM

Quae hoc Volumine continentur.

PRIMA PARS.

Con-

INDEX
CONSTITVTIONVM
Quæ hoc Volumine continentur.

Con-

CONSTITVTIONES ROMANORVM PONTIFICVM ET DECRETA CONCILIORVM Ad electionem PAPAE pertinentia.

SYMMACHVS PAPA IN CONCILIO ROMANO.

SVMMARIVM.

Papa superstite, & eo inconsulto, non potest tractari de futuri Pontificis electione, sub pœnis hic contentis.

SI quis, Papa superstite, pro Romano Pontificatu cuiquam quolibet modo fauorem præstare conuincitur, loci sui honore priuetur, & infra. Si quis Præsbyter, aut Diaconus, aut Clericus Papa incolumi, & eo inconsulto, aut subscriptionem pro Romano Pontificatu accomodare, aut pyctacia promittere, aut Sacramentum præbere tentauerit, aut aliquod certè suffragium polliceri, vel de hac causa priuatis conuenticulis factis deliberare aliquid, atque decernere præsumpserit, loci sui dignitate, vel communione priuetur, & infra. Edita Ann. salut. 499. & refertur in c. si quis Papa, dist. 79.

Reuelantibus delinquentes contra suprapositum Conc. Romani Decretum impunitas datur, & remuneratio promittitur.

§. Propter occultas fraudes, & coniurationum secretas insidias, quas sententia huius distinctionis persequitur, si quis ad Ecclesiasticam pertulerit notitiam consilia eorum, qui contra hanc Synodum de Pontificali egerint ambitu, & rationabili probatione conuicerit, particeps huiusmodi actionis, non solùm purgatus ab omni culpa sit, sed etiam remuneratione, quæ non indigna sit, subleuetur.

NICOLAVS PAPA II.

In Concilio apud Lateranum habito.

SVMMARIVM.

Ponuntur causæ huius Decreti.

Edita ann. Dom. 1059. & refertur dist. 23.

IN Nomine Domini Nostri IESV CHRISTI, & Saluatoris, ab incarnationis eius anno millesimo quinquagesimo nono, mense Aprili, indictione duodecima, præpositis sacrosanctis Euangelijs, præsidente quoque Reuerendiss. ac Beatissimo Papa Nicolao in Basilica Lateranensis Patriarchij, quæ cognominatur Constantiniana: confidentibus etiam Reuerendissimis Episcopis, Abbatibus, Presbyteris, Diaconibus: idem venerabilis Pontifex auctoritate Apostolica decernens de electione Summi Pontificis inquit. Nouit Beatitudo vestra dilectissimi Fratres, & Coepiscopi, inferiora quoque membra non latuit, defuncto bonæ memoriæ D. Stephano prædecessore nostro, hæc Apostolica Sedes, cui auctore Deo seruio, quot aduersa pertulerit, quot denique per simoniacæ hæresis trapezitas repetitis malleis, crebrisque tunsionibus subiacuit: adeò quidem, vt columna Dei viuentis iam penè videretur nutare, & sagena summi Piscatoris, procellis intumescentibus cogeretur in naufragij profunda submergi, vnde si placet fraternitati vestræ, debemus auxiliante Deo futuris casibus prudentèr occurrere, & ecclesiastico statui, ne recidiua, quod absit, mala præualeant præcauere.

Electio Papæ pertinet in primis ad Cardinales Episcopos, qui Metropolitani vice funguntur, deindè ad Clericos Cardinales, reliquusq; Clerus, & Populus consensum tantum electionis præstant.

§. Quapropter instructi prædecessorum nostrorum, aliorumq; Sanctorum Patrum auctoritate, decernimus; atque statuimus, vt obeunte huius Romanæ Ecclesiæ vniuersalis Pontifice, in primis Cardinales Episcopi diligentissimè simul de electione tractantes, mox Christi clericos Cardinales adhibeant, sicquè reliquus Clerus, & Populus ad consensum nouæ electionis accedant, nimirum præcauentes, ne venalitatis morbus aliqua occasione surrepat, & ideò religiosissimi viri præduces sint in promouenda Pontificis electione, reliqui autem sequaces. Certus verò, atque legitimus hinc electionis ordo perpenditur, si perspectis diuersorum Patrum regulis, siue gestis, etiam illa Beati Leonis Papæ prædecessoris nostri sententia, recolatur. Nulla inquit ratio finit, vt inter

Epi-

Episcopos habeantur, qui nec à Clericis sunt electi, nec à plebibus expetiti, nec à comprouincialibus Episcopis cum Metropolitani iudicio consecrati; sed quia Sedes Apostolica cunctis in orbe terrarum præfertur Ecclesijs, atque ideò super se, Metropolitanum habere non potest, Cardinales Episcopi proculdubio Metropolitani vice funguntur, qui videlicet electum Antistitem, ad Apostolici culminis apicem prouehant consecrandum.

Eligi debet Papa de gremio Ecclesiæ Romanæ si reperitur idoneus, alioquin ex alia Ecclesia eligendus est.

§. Eligatur autem de ipsius Ecclesiæ gremio, si reperitur idoneus, vel si de ipsa non inuenitur, ex alia sumatur; saluo debito honore, & reuerentia dilecti filij nostri Henrici, qui in præsentiarum Rex habetur, & futurus Imperator Deo concedente speratur, & iam sibi concessimus, sicut successoribus illius, qui ab hac Apostolica Sede personaliter hoc ius impetrauerint.

Si non potest ob impedimenta eligi Papa in Vrbe, potest alibi à Cardinalibus, & alijs, de quibus supra, licet paucis eligi.

§. Quod si prauorum, atque iniquorum hominum ita peruersitas inualuerit, vt pura, sincera, atque gratuita fieri in Vrbe non possit electio, Cardinales Episcopi cum religiosis Clericis, catholicisque laicis, licet paucis, ius potestatis obtineant eligendi Apostolicæ Sedis Pontificem, vbi congruerit.

Si electus Papa ob impedimenta, de quibus hìc, non potest inthronizari, nihilominus est verus Papa, & potest regere Ecclesiam Romanam, & de omnibus facultatibus eius disponere.

§. Planè postquam electio fuerit facta, si bellica fuerit tempestas, vel qualiscunque hominum conatus, malignitatis studio restiterit, vt is, qui electus est, in Apostolica Sede iuxtà consuetudinem inthronizari non valeat: electus tamen sicut verus Papa obtinet auctoritatem regendi Romanam Ecclesiam, & disponendi omnes facultates illius, quod beatum Gregorium ante suam consecrationem cognouimus fecisse.

Electus Papa contra formam huius Decreti, ponitur, vt hìc, cum suis fautoribus.

§. Quod si quis contra hoc decretum nostrum synodali sententia promulgatum, quasi per seditionem, vel præsumptionem, aut quolibet ingenio electus, aut etiam ordinatus, seu inthronizatus fuerit, auctoritate diuina, & Sanctorum Apostolorum Petri, &

Pauli, perpetuo anathemate cum suis auctoribus, & fautoribus, & sequacibus à liminibus Sanctæ Ecclesiæ separatus abijciatur, sicut Antichristus, & inuasor, & destructor totius Christianitatis, nec aliqua super hoc ei audientia reseruetur, sed ab omni Ecclesiastico gradu in quocunque fuerat prius sine retractatione deponatur, cui quisquis adhæserit, vel qualemcumque tanquam Pontifici reuerentiam exhibuerit, aut in aliquo eum defendere præsumpserit, pari sententia sit mancipatus, quòd si quis huius nostræ Sanctæ Decretalis sententiæ temerator extiterit, & Romanam Ecclesiam sua pręsumptione confundere,& perturbare contra hoc statutum tentauerit; perpetua anathemate, & excommunicatione damnetur, & cum impijs qui non resurgent in iudicio, reputetur, Omnipotentis iram contra se sentiat, & Sanctorum Apostolorum Petri, & Pauli, quorum Ecclesiam præsumit confundere, in hac vita, & in futura, furorem sentiat; fiat habitatio illius deserta, & in tabernaculis suis non sit, qui inhabitet: fiant filij eius orphani, & vxor eius vidua, commotus commoueatur ipse, & filij eius mendicent, & eijciantur de habitationibus, suis scrutetur etiam fœnerator omnem substantiam eius, & diripiant alieni labores eius: Orbis terrarum pugnet contra eum,& cuncta elementa sint ei contraria, & omnium Sanctorum quiescentium merita illum confundant.

Obseruatoribus huius Decreti, Papa precatur Dei gratiam, & peccatorum veniam.

§. Obseruatores autem huius nostri decreti, Omnipotentis gratia protegat, & auctoritas beatorum Apostolorum Petri, & Pauli, ab omnium peccatorum vinculis absoluat.

ALEXANDER III.
In Concilio Lateranensi.

SVMMARIVM.

Electus in Romanum Pontificem à duobus partibus Cardinalium, nulla exceptione obstante est Papa, electus autem à minori numero, gerens se pro Papa, incidit vnà cum sibi adhærentibus in pœnas hic contentas.

Edit. Ann. salut. 1180. & refertur in c. licet, de elect.

LIcet de vitanda discordia in electione Romani Pontificis manifesta satis à Prædecessoribus nostris constituta manauerint; quia tamen sæpè post illa, per improbæ ambitionis

tionis audaciam, grauem passa est Ecclesia scissuram, nos etiam ad malum hoc euitandum, de consilio fratrum nostrorum, & sacri approbatione Concilij, aliquid decreuimus adiungendum.

Statuimus ergo, vt si forè [inimico homine superseminante zizaniam] intèr Cardinales de substituendo Summo Pontifice non potuerit esse plena concordia, & duabus partibus concordantibus, pars tertia concordare noluerit, aut sibi alium præsumpserit nominare, ille absque vlla exceptione ab vniuersali Ecclesia, Romanus Pontifex habeatur, qui à duabus partibus electus fuerit, & receptus. Si quis autem de tertiæ partis nominatione confisus, quod de ratione esse non potest, sibi nomen Episcopi vsurpauerit, tàm ipse, quàm ij, qui eum receperint, excommunicationi subiaceant, & totius sacri ordinis priuatione mulctentur, itaùt viatici etiam eis [nisi tantùm in vltimis communio denegetur, & si non resipuerint, cum Dathan, & Abyron] quos terra viuos absorbuit, accipiant portionem. Prætereà si à paucioribus, quàm à duobus partibus aliquis electus fuerit; ad Apostolatus officium, nisi maior concordia intercesserit; nullatenus adsumatur, & prædictæ pœnæ subiaceat, si humilitèr noluerit abstinere.

Ex hoc tamen nullum Canonicis Constitutionibus, & alijs Ecclesijs præiudicium generetur, in quibus maioris, & sanioris partis debet scientia præualere; quia quod in eis dubium venerit, superioris poterit iudicio deffiniri. In Romana verò Ecclesia speciale aliquid constituitur, quia non poterit ad superiorem recursus haberi.

GREGORIVS X.
In Concilio Lugdunen.
SVMMARIVM.

Ponitur causa Constitutionis, & iuris veteris conseruatio.

VBI periculum maius intenditur, ibi procul dubio est pleniùs consulendum. Quam grauibus autem sit onusta dispendijs, quot, & quantis sit plena periculis, Ecclesiæ Romanæ prolixa vacatio, exacti consideratio temporis edocet, & considerata prudenter illius temporis discrimina manifestant. Hinc nos euidens euocat ratio; vt [dùm reformandis etiam minoribus nostra solertes vacat intentio] ea, quæ periculosiora sunt, nequaquam absque

Edit. Ann. lut. 1272. r tur in c. periculum elect. in 6.

absque remedio reformationis accommodè relinquamus. Ideoque omnia, quæ pro euitanda discordia in electione Romani Pontificis; à nostris sunt Prædecessoribus, & præcipuè à fel. record. Alexandro Papa III. salubriter instituta; omninò immota in sua firmitate manere censentes: nihil enim illis detrahere intendimus, sed quod experientia deesse probauit, præsenti Constitutione supplere.

Ponitur quomodo debeat fieri Romani Pontificis electio quandò moritur in Ciuitate, in qua cum sua Curia residebat.

§. Hoc Sacro Concilio approbante statuimus, vt si eundem Pontificem [in Ciuitate, in qua cum sua Curia residebat] diem claudere contingat extremum; Cardinales, qui fuerint in ipsa Ciuitate præsentes; absentes expectare decem diebus tantummodo teneantur, quibus elapsis [siuè absentes venerint, siuè non] ex tunc omnes conueniant in Palatio, in quo idem Pontifex habitabat, contenti singuli, singulis tantummodo seruientibus Clericis, vel Laicis, proùt duxerint eligendum, illis tamen, quibus patens necessitas id suggerit indulgeri, duos habere permittimus, eisdem electionis arbitrio reseruato. In eodem autem Palatio vnum Conclaue nullo intermedio pariete, seù alio velamine, omnes inhabitent in communi, quod reseruato libero ad secretam cameram aditu, ità claudatur vndique vt nullus illud intrare valeat, vel exire. Nulli ad eosdem Cardinales aditus pateat, vel facultas secretè loquendi cum eis, nec ipsi aliquos ad se venientes admittant, nisi eos, qui de voluntate omnium Cardinalium inibi præsentium, pro ijs tantùm, quæ ad electionis negocium pertinent vocarentur. Nulli etiam fas sit, ipsis Cardinalibus, vel eorum alicui, nuncium mittere, vel scripturam. Qui verò contrà fecerit, scripturam mittendo, vel nuntium, aut cùm aliquo ipsorum secretè loquendo, ipso facto sententiam excommunicationis incurrat. In Conclaui tamen prædicto, aliqua fenestra competens dimittatur, per quam eisdem Cardinalibus ad victum commodè necessaria ministrentur, sed per eam nulli ad ipsos patere possit ingressus; verùm si, quod absit, intra tres dies postquam, vt prædicitur, Conclaue præfatum ijdem Cardinales intrauerint, non fuerit ipsi Ecclesiæ de Pastore prouisum; per spacium quinque dierum immediatè sequentium, singulis diebus tàm in prandio, quàm in cœna vno solo ferculo sint contenti; quibus [prouisione non facta] de-

decursis, ex tunc tantummodo panis, vinum, & aqua ministrentur eisdem, donec eadem prouisio subsequatur. Prouisionis quoque huiusmodi pendente negocio, dicti Cardinales, nihil de camera Papæ recipiant, nec de alijs eidem Ecclesiæ tempore vacationis obuenientibus vndecunque, sed ea omnia ipsa vacatione durante, sub eius [cuius fidei, & diligentiæ Camera eadem est commissa] custodia maneant, per eum dispositioni futuri Pontificis reseruanda. Qui autem aliquid receperint, teneantur ex tunc à receptione quorumlibet redditiuum ad eos spectantium abstinere, donec à receptis taliter plenariam satisfactionem impendant. Ijdem quoque Cardinales accelerandæ prouisioni sic vacent attentiùs, quod se nequaquam de alio negocio intromittant: nisi forsan necessitas adeò vrgens incideret, quod eos oporteret de terra ipsius Ecclesiæ defendenda, vel eius parte aliqua prouidere, vel nisi aliquod tam grande, & tam euidens periculum immineret, quod omnibus, & singulis Cardinalibus præsentibus concorditer videretur illi celeriter occurrendum. Sanè, si aliquis ex prædictis Cardinalibus Conclaue prædictum [vt supra exprimitur] non intrauerit, aut intrans, absque manifesta causa infirmitatis exierit, ipso minimè requisito, nec in eiusdem electionis negocio vlteriùs admittendo, per alios ad eligendum Summum Pontificem liberè procedatur. Si verò infirmitate superueniente, idem Conclaue ex eis aliquem exire contingat, ipsa etiam infirmitate durante, poterit eius suffragio non requisito, ad electionem procedi, sed si ad alios [post sanitatem sibi redditam] seu ante, redire voluerit, vel etiam si alij absentes, quos per decem dies diximus expectandos, superuenerint, re integra, videlicet, antequam eidem Ecclesiæ sit de Pastore prouisum: in eodem negocio, in illo statu, in quo ipsum inuenerit, admittantur, præmissa tam de clausura, quàm de seruientibus, cibo, ac potu, & reliquis cum alijs seruaturi.

Quid iuris, quando moritur Romanus Pontifex extra Ciuitatem, in qua erat Curia.

§. Porrò, si quando Romanum Pontificem extra Ciuitatem prædictam [in qua erat cum sua Curia residens] contigerit ab hac luce migrare, teneantur Cardinales in Ciuitate, in cuius territorio, siue districtu idem Pontifex obijt, conuenire, nisi sit forsitan interdicta, vel contra Ecclesiam Romanam in aperta rebellione persistat, quo casu in alia viciniori conueniant, quæ similiter nec in-

interdicto subiaceat, nec sit [vt prędicitur] apertè rebellis. In hac etiam Ciuitate tam quoad expectationem absentium, quàm quoad habitationem communem, clausuram, & cætera omnia in domo Episcopali, vel alia qualibet eisdem Cardinalibus deputanda: eadem obseruentur, quæ superiùs obeunte dicto Pontifice in ea, in qua cum sua Curia residebat, sunt expressa.

Dat executores huic iuri cum pœnis.

§. Præterea [quia parùm est iura condere, nisi sit qui eadem tueatur] adijciendo sancimus, vt Domini, alijque Rectores, & Officiales Ciuitatis illius, in qua Romani Pontificis electio fuerit celebranda: auctoritate nostra, & eiusdem approbatione Concilij potestate sibi tradita, præmissa omnia, & singula plenè, ac inuiolabiliter sine fraude, ac dolo aliquo, faciant obseruari: nec Cardinales vltra, quam præmittitur, arctare præsumant. Super his autem taliter obseruandis statim, audito Summi Pontificis obitu, coram Clero, & populo vniuerso Ciuitatis ipsius ad hoc specialiter conuocandis, præstent corporaliter iuramentum. Quod si præmissa diligenter non obseruauerint, aut fraudem in eis, vel circa ea commiserint, cuiuscunque sint præeminentiæ, conditionis, aut status, omni cessante priuilegio, eo ipso sententiam excommunicationis incurrant, & perpetuò sint infames, nec vnquam eis portæ dignitatis pateant, nec ad aliquod publicum officium admittantur. Ipsos insuper feudis, & bonis cæteris, quæ ab eadem Romana Ecclesia, vel quibuslibet alijs Ecclesijs obtinent, ipso facto decernimus esse priuatos; ita quod ad Ecclesias ipsas plenè, ac liberè reuertantur, administratorum earundem Ecclesiarum arbitrio sine contradictione aliqua disponenda, Ciuitas verò prædicta, non solùm sit interdicto supposita, sed & Pontificali dignitate priuata.

Obtestatur Cardinales, vt in electione Romani Pontificis deponant omnem priuatum affectum, & cassat omnia pacta, obligationes, & iuramenta, quæ data, vel facta essent de aliquo eligendo.

§. Cæterùm quia cum arbitrium, vel inordinatus captiuat affectus, vel ad certum aliquod obligationis cuiusq; necessitas adigit, cessat electio, dum libertas adimitur eligendi, Cardinales eosdem obsecrantes per viscera misericordiæ Dei nostri: per aspersionem sui pretiosi Sanguinis obtestamur, vt pensantes attentiùs quid eis imminet; cùm agitur de creatione Vicarij Iesu Christi, suc-

successoris Petri, rectoris vniuersalis Ecclesiæ, gregis dominici directoris, omni priuatæ affectionis, inordinatione deposita, & cuiuslibet pactionis, conuentionis, obligationis necessitate, necnon condicti, & intendimenti contemplatione cessantibus, non in se reciprocent considerationis intuitum, vel in suos, non quæ sua sunt, quærant, non commodis priuatis intendant, sed nullo arctante ipsorum in eligendo iudicium, nisi Deo, puris, & liberis mentibus nuda electionis conscientia vtilitatem publicam liberè prosequantur, omni conatu, & solicitudine, prout possibilitas patitur, id acturi tantummodo, vt eorum ministerio acceleretur vtilis, & pernecessaria totius mundi prouisio, ideo celeriter eidem Ecclesiæ sponso dato. Qui autem secus egerint, diuinæ subiaceant vltioni, eorum culpa [nisi graui propter hoc peracta pœnitentia] nullatenus abolenda. Et nos nihilominus pactiones, conuentiones, obligationes, condicta, & intendimenta omnia, siue iuramentum, siue cuiuslibet alterius fuerint vinculo firmitatis innixa, cassamus, irritamus, & viribus decernimus omninò carere, ita quod nullus ad illa obseruanda quomodolibet sit adstrictus, nec quisquam ex eorum transgressione notam vereatur fidei non seruatæ, sed non indignæ laudis titulum potiùs mereatur, cum lex etiam humana testetur, Deo magis transgressiones huiusmodi, quàm iusiurandi obseruationes acceptas.

Monet omnes fideles, vt statim audita Summi Pontificis morte, eius celebrent exequias, & quotidie orent pro vigili, concordi, & vtili prouisione Romanæ Ecclesiæ. Prælati autem in suis prædicationibus ipsos subditos ad hoc hortemur, & eis frequentiam orationum, & obseruantiam ieiuniorum indicent.

§. Quia verò fidelibus non est tam de sollicita quantumcumque intentione fidendum, quam de instantia orationis humilis, & deuotè sperandum, huic adiicimus sanctioni, vt in omnibus Ciuitatibus, cæterisque locis insignibus, vbi primùm de memorati Pontificis obitu certitudo claruerit, à Clero, & Populo, solemnibus pro eo exequiis, celebratis, singulis diebus [donec de ipsius Ecclesiæ prouisione indubitanter rumor pertulerit veritatem] humiles preces fundantur ad Dominum, apud eum deuotis orationibus insistatur, vt ipse, qui concordiam facit in sublimibus suis, sic efficiat eorundem Cardinalium corda in eligẽdo concordia, quòd prouisio celet, concors, & vtilis [prout animarum salus exigit, & to-

totius orbis requirit vtilitas] ex ipsorum vnanimitate sequatur. Et ne tam salubre præsentis sanctionis edictum, ignorantiæ negligi prætextu contingat, districtè præcipimus, vt Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, & alij Ecclesiarum Prælati, cæterique quibus concessum est proponere verbum Dei, Clerum, & Populum, propter hoc specialiter frequentiùs congregandos, in suis sermonibus ad supplicum precum suffragia pro celeri, & fælici exitu tanti negotij frequentanda solerter hortentur, & ipsis eadem auctoritate non solùm orationum frequentiam, sed obseruantiam [prout circumstantiæ pensandæ suaserint] ieiuniorum indicant.

CLEMENS V.

In Concilio Viennensi.

SVMMARIVM.

Cætus Cardinalium sede vacante iurisdictionem Papalem non exercet, nisi in quantum permittit Concilium Lugdunense, nec illud, vel eius partem alterare potest.

Edita An. salut. 1310 refertur inter Clementinas, Ne Romani de electionibus.

NE Romani electioni Pontificis, indeterminata opinionum diuersitas, aliquod possit obstaculum, vel dilationem afferre. Nos inter cætera præcipuè attendentes, quod lex superioris per inferiorem tolli non potest, opinionem astruere [sicut accepimus] satagentem, quòd Constitutio fel. record. Gregorij Papæ X. Prædecessoris nostri, circa electionem præfatam edita in Concil. Lugdunen. per cætum Card. Romanæ Ecclesiæ [ipsa vacante] modificari possit, corrigi, vel immutari, aut quicquam ei detrahi, siue addi, vel dispensari quomodolibet circa ipsam, seù aliquam eius partem, aut eidem etiam renunciari per eum tanquam veritati non consonam; de fratr. nostrorum consilio reprobamus, irritum nihilominus, & inane decernentes, quicquid potestatis, aut iurisdictionis ad Romanum, dum viuit Pontificem pertinentis [nisi quatenus in Constitutione prædicta permittitur] cætus ipse duxerit [eadem vacante Ecclesia] exercendum.

Officium Camerarij, vel Pœnitentiariorum Papæ duret eo mortuo, quòd si deficiant, poterit cætus Cardinalium pro tempore vacationis alios subrogare.

§. Eo tamen prouiso, quòd si eiusdem Ecclesiæ Camerarium, aut Maiorem, vel aliquos alios ex Pœnitentiarijs [quorum officium

cium per obitum eiusdem Pontificis nolumus expirare] per mortem, vel aliàs deficere quouis modo contingat, valeat idem cætus ad tempus vacationis huiusmodi pro numero deficientium, vel ampliori etiam, quantum ad Pœnitentiarios [si hoc eidem cætui concorditer expedire videbitur] alios subrogare.

Determinans Diœcesim intelligi id, quod in Concilio dicitur de Territorio, & Districtu, statuit moriente Papa extra curiam, ipsius electionem fieri debere, in loco vbi erat causarum, & litterarum audientia, licèt suspensa, nisi priùs ordinatum esset de curia transferenda.

§. Sanè, cùm iuxta Constitutionem prædictam, Papa extra Ciuitatem, in qua cum sua erat curia moriente, in Ciuitate, in cuius Districtu, seù Territorio moritur, sit regulariter successoris electio celebranda, Districtus, seù Territorij nomine, Diœcesim hoc casu intelligendam fore censemus. Eo autem adiecto, quòd si in certo loco causarum, & literarum Apostolicarum audientia remanente, Papam alibi mori contingat, non ibi, sed vbi prædicta fuerit audientia, memorata electio celebretur, etiamsi eadem audientia tempore mortis huius vacare noscatur, nisi fortè ante mortem eandem, ordinatum esset per Papam de curia transferenda, quo casu seruetur prouisio Constitutionis prædictæ.

Prouidet casui, quo contingeret Cardinales omnes exire Conclaue.

§. Porro si Romano non electo Pontifice, Cardinales omnes simul, vel successiuè [quod absit] exire contingeret Conclaue deputatum eisdem: ij [ad quos pertinet executio Constitutionis prædictæ] illos ex ipsis, quibus infirmitas corporis, aut nota debilitas excusatione non dabit, idem Conclaue [quàm citò potuerint] reintrare compellant: Pœnas in dicta Constitutione contentas [nisi hoc fecerint] incursuri. Cardinales autem huiusmodi Conclaue reintrantes, ad electionem iam dictam procedant, & alias Constitutionem præfatam obseruent, secundùm statum, in quo erant in eodem Conclaui, quando ipsum, vt præmittitur, exiuerunt.

Statuit Cardinales per exceptionem excommunicationis, suspensionis, vel interdicti, ab electione non repelli.

§. Cæterum, vt circa electionem prædictam, eo magis vitentur dissensiones, & schismata, quò minor eligentibus aderit diffidendi facultas, decernimus, vt nullus Cardinalium cuiuslibet excom-

municationis suspensionis,aut interdicti prætextu, à dicta valeat electione repelli: iuribus aliis circa electionem eandem hactenus editis, plenè in suo robore duraturis.

Electos, & alios [qui mittere, vel ire tenentur ad curiam] adstringit ad id, Sede vacante.

§. Verùm, quia tam ex prouisis remediis, quàm ex orationibus ad Deum super huius negotio effundendis, quòd breuiter huiusmodi celebretur electio, præsumendum est probabiliter,& sperandum. Statuimus, vt electi, & alii, qui ex quacunque causa ad Sedem Apostolicam venire, vel mittere sunt adstricti, ad ipsam cum vacat, ac si non vacaret, venire, vel mittere teneantur.

BVLLA CLEMENTIS PAPÆ VI.

SVMMARIVM.

Refertur dispositio decretalis Gregorij X. in Concil. Lugdunen. de electione Romani Pontificis, circa locum, seruos Cardinalium, conclaue, & cibos.

Edita Anno salut. 1351.

LIcet in Constitutione à felic. record. Gregorio Papa X. Prædecessore nostro, super electione Romani Pontificis edita, in Concilio Lugdunensi inter cætera caueatur expresse, quod si eundem Pontificem in Ciuitate, in qua cum sua curia residebat, diem claudere contingat extremum, Cardinales in Palatio, in quo idem Pontifex habitabat, omnes conueniant, & in eo singuli, singulis tantummodo, nisi illi, quibus ex patenti necessitate duo permittuntur haberi, contenti seruientibus Clericis, vel Laicis, prout elegerint, vnum conclaue nullo intermedio pariete, vel alio velamine inhabitent in communi. Et quod diebus certis non facta prouisione de Pastore decursis, panis, vinum, & aqua tantùm eisdem Cardinalibus donec subsequetur prouisio, ministretur.

Cardinales in Conclaui possunt habere duos seruos Clericos, vel Laicos.

§. Quia tamen sicut frequenti multorum assertione, & in Cardinalatu constitutorum percepimus, nonnulli ex Cardinalibus in obseruatione Constitutionis ipsius grauati aliàs nimium extiterunt,

terunt, multi quoque ex ipsis duos in dicto Conclaui habuerint seruientes, non absque scrupulo conscientiæ, propter ambiguitatem dictorum verborum, videlicet, quibus ex patenti necessitate, duo permittuntur haberi, in dicta Constitutione, vt præmittitur contentorum. Nos prouidere super his cupientes, ex his, & certis aliis causis rationabilibus, quæ nostrum ad id animum induxerunt, rigorem Constitutionis ipsius, & etiam ad Fratrum nostrorum supplicationem, in his prouidimus temperandum, auctoritate Apostolica statuentes, quod Cardinales postquam Conclaue huiusmodi, seù clausuram pro dicta electione celebranda intrauerint, singuli duos seruientes tantùm Clericos, vel Laicos, possint habere, prout duxerint eligendos.

Cardinales in Conclaui in prandio, & in cæna vnum ferculum tantùm possunt habere cum aliys, quæ ad condimentum, vel saporem pertinent, & nullus Cardinalis potest vesci de alterius ferculo.

§. Ac etiam singulis, præter panem, vinum, & aquam in prandio, & in cœna, vnum dumtaxat ferculum, seù missum carnium vnius speciei tantummodo, aut piscium, seu ouorum, cum vno potagio de carnibus, vel piscibus principaliter non confectis, & decentibus salsamentis habere valeant, vltra carnes salitas, & herbas crudas, ac caseum, fructus, siue electuaria; Ex quibus tamen nullum specialiter ferculum conficiatur, nisi ad condimentum fieret, vel saporem. Nullus verò eorum de alterius ferculo vesci possit.

Cardinales in Conclaui possunt habere velamina simplicium cortinarum, vt honestiùs possint quiescere in suis lectis.

§. Liceat etiam eis ex decentia honestatis, habere in clausura huiusmodi, cum in lectis quiescendi causa, vel dormiendi, esse voluerint, dumtaxat intermedia, seù velamina simplicium tantummodo cortinarum.

Derogatur Constitutionibus contrariys.

§. Prædictis, & fel. mem. Clementis Papæ V. Prædecessoris nostri, & aliis Constitutionibus Apostolicis contrariis, quibus per hoc in aliis derogare nolumus, non obstantibus quibuscumque.

Nulli ergo &c. Dat. Auenione octauo idus Decembris Pontificatus nostri Anno decimo.

BVLLA

BVLLA IVLII PAPÆ II.

SVMMARIVM.

Electio Papæ per simoniam est nulla, & sic electus quamuis in concordia Cardinalium, & horum nemine discrepante, est Apostaticus, & vt simoniacus, & Hæresiarcha habetur, & est priuatus omnibus officijs, beneficijs cuiuscunque generis, atque etiam priori Cardinalatus honore, & perpetuò ad omnia prædicta inhabilis efficitur, & contra ipsum à quocumque Cardinali potest opponi de simoniaca labe, & sicut de vera, & indubitata hæresi.

Edita Anno salut. 1505.

CVm tam diuino, quà humano iure, in spiritualibus præcipuè, detestabiliter sit simoniæ labes prohibita, & longè magis in electione Romani Pontificis Vicarij Iesu Christi D.N. abominabilis sit, & vniuersali Ecclesiæ perniciosa. Nos, qui regimini eiusdem vniuersalis Ecclesiæ meritis imparibus annuente Domino præsidemus, cupientes, quantùm cum Deo possumus in præmissis pro tantæ rei necessitate, ac periculi magnitudine, vt tenemur, inposterum salubriter prouidere, de Fratrum nostrorum S. R. E. Cardinalium consilio, & vnanimi consensu, hac nostra perpetuò valitura Constitutione, Apostolica auctoritate, & de potestatis nostræ plenitudine, statuimus, ordinamus, decernimus, & definimus, quòd si, quod Deus pro sua clementia, & ineffabili bonitate auertat, contingerit, postquam nos, vel Successores nostros successiuè, ipse Deus ab huiusmodi vniuersalis Ecclesiæ regimine absoluerit, humani generis inimico procurante, & ambitione, vel cupiditate ad hoc inclinante, seù impellente, electionem Romani Pontificis ab eo, quem eligi contigerit, vel ab aliquo, seù aliquibus de cætu Cardinalium quomodolibet votum dantibus, per simoniacam hæresim in dando, promittendo, vel recipiendo pecunias, bona cuiusque generis, castra, officia, vel beneficia, seù promissiones, & obligationes, commissam, per se vel alium, seù alios quomodocunque, & qualitercunque etiam in duarum partium, vel omnium Cardinalium vnanimi concordia, quomodolibet etiam per viam assumptionis, vnanimiter nemine discrepante, etiam sine scrutinio facta, celebrari, vel fieri, non solum huiusmodi electio, vel assumptio, eo ipso nulla existat, & nullam eidem sic electo, vel assumpto, administrandi in spiritualibus, & temporalibus facultatem tribuat, sed etiam contra dictum sic electum, vel assumptum, de simoniaca

la-

labe, à quocunque Cardinali, qui eidem electioni interuenit, opponi, & excipi possit, sicut de vera, & indubitata hæresi, ita quòd à nullo pro Romano Pontifice habeatur, quinimo ipse sic electus, à priori suo Cardinalatus, & alio quocunque honore, Ecclesijs Cathedralibus etiam Metropolitanis, & Patriarchalibus, Monasterijs, dignitatibus, & alijs quibuscunque beneficijs, & pensionibus, quæ tunc obtinebat in titulum, vel in commendam, aut aliàs quomodocunque eo ipso, absque alia declaratione, priuatus existat, & idem electus non Apostolicus, sed Apostaticus, & tanquam simoniacus, & Hæresiarcha, & ad prædicta omnia, & singula perpetuò inhabilis habeatur.

Electio Papæ per simoniam, non conualidatur per inthronizationem, temporis cursum, adorationem, aut obedientiam Cardinalium.

§. Nec huiusmodi simoniaca electio per subsequentem ipsius inthronizationem, seù temporis cursum, aut etiam omnium Cardinalium adorationem, seu obedientiam, vllo vnquam tempore conualescat.

Licet omnibus Cardinalibus, Clero, Populo Romano, & omnibus Officialibus ab obedientia Papæ electi per simoniam impunè discedere.

§. Liceatque omnibus, & singulis Cardinalibus etiam illius, qui huic simoniacæ electioni, seù assumptioni consenserint, etiam post inthronizationem, & adorationem, seù obedientiam, ac etiam vniuerso Clero, & Populo Romano, necnon subditis, & S.Angeli de Vrbe, ac quarumuis aliarum Romanæ Ecclesiæ arcium Præfectis, Castellanis, Capitaneis, & alijs Officialibus quocunque homagio, seù iuramento, vel cautione præstitis, non obstantibus, à talis electi, etiam inthronizati, obedientia, & deuotione, impunè, & quandocunque discedere [ipsis Fidei Romanæ Ecclesiæ, & obedientiæ futuri Romani Pontificis canonicè intrantis, nihilominus astrictis permanentibus] & eum, vt magum, ethnicum, publicanum, & hæresiarcham euitare.

Cardinales possunt contra electum Papam per simoniam implorare auxilium brachij secularis si se ingesserit in administratione, nec ob id schismatici fiunt.

§. Ad cuius quoque confusionem, possint Cardinales, qui præfatæ electioni se opponere voluerint, si præsumpserit se regimini vniuersalis Ecclesiæ, prætextu talis electionis ingerere, auxilium brachij secularis contra eum implorare. Nec tales ab eius obe-

dien-

dicentia ascendentes,tanquam tunicæ Domini scissores,aliquarum propter dictum discessum pœnarum, seu censurarum vltioni subiaceant.

Imponitur pœna priuationis beneficiorum, & dignitatum quorumcumque etiam Cardinalatus, Cardinalibus eligentibus Papam per simoniam.

§. Cardinales verò, qui eum sic simoniacè elegerint, à suis ordinibus, & etiam Cardinalatus titulis, & honore, ac quibuscumque Patriarchalibus, Archiepiscopalibus, Episcopalibus, & aliis, Prælaturis, ac dignitatibus,& beneficiis,quæ in titulum,vel commendam tunc obtinebant, vel in quibus, seu ad quæ ius tunc habebant,absque alia declaratione, priuati existant, nisi ab illo penitùs, & cum effectu discesserint, & reliquis Cardinalibus qui huiusmodi simoniæ non consenserint, infra terminum octo dierum, postquam fuerint ab eis requisiti, personaliter si fieri poterit,aliàs per edictum publicum, se absque fictione, vel fraude vniuerint, & coniunxerint. Et tunc si præfatis aliis Cardinalibus se vniuerint, & coniunxerint, in pristinum statum, & ad pristinos honores, & dignitates etiam Cardinalatus, ac Ecclesias, & beneficia, quibus præerant, & quæ obtinebant, reintegrati, rehabilitati, ac restituti, & repositi, ab huiusmodi simoniæ labe, & censuris, ac pœnis Ecclesiasticis quibuscumque absoluti eo ipso existant.

Imponuntur pœnæ contra mediatores electionis Papæ per simoniam.

§. Mediatores verò, proxenetæ, trapezitæ, tam Clerici, quam Laici,cuiuscumque dignitatis, qualitatis,& ordinis fuerint,etiam Patriarchali, Archiepiscopali, siue Episcopali, vel alia seculari, mundana, siue Ecclesiastica dignitate præditi,etiam quorumcunque Regum, & Principum Oratores, vel Nuncii, huius simoniacæ electionis participes, sint omnibus suis Ecclesiis, beneficiis, prælaturis, & feudis, ac aliis quibuscumque honoribus, & bonis, eo ipso priuati, & ad similia inhabiles, ac etiam actiuè, & passiuè intestabiles, & eorum bona ipso facto, ad instar reorum criminum læsæ Maiestatis,Fisco Apostolicæ Sedis applicentur,& deuoluantur,si prædicti delinquentes Ecclesiastici fuerint, vel aliàs Romanæ Ecclesiæ subditi. Bona verò, & feuda taliter delinquentium, non subditorum secularium, in partibus existentia, Fisco secularis Principis in cuius territorio bona sita fuerint,ipso facto similiter applicentur. Ita tamen quod si infra tres menses, à die quo

no-

notum fuerit, illos simoniam commisisse, vel participasse, Principes dicta bona Fisco suo actualiter non applicauerint, ex tunc illa Fisco Ecclesiæ Romanæ applicata censeantur, & sint, eo ipso; absque aliqua similiter declaratione.

Annullantur omnes obligationes simoniacæ, interuenientes in electione Romani Pontificis.

§. Promissiones quoque & obligationes, siue sponsiones propterea quandocunque, etiam ante tempus dictæ electioois, etiam extra personas Cardinalium per quoscunque alios quomodocunque factæ, cum quauis inexcogitabili solemnitate, & forma, etiam iurata: conditionales, siue euentuales, & in forma excommissarum ex quacunque causa etiam depositi, mutui, cambij, confessionis de receptis, donationis, arrendamenti, vel venditionis, permutationis, vel alterius cuiuscunque contractus, etiam in ampliori forma Cameræ Apostolicæ, factæ; sint nullæ, & inualidæ, & ad exigendum inefficaces; nullusque illarum vigore cogi, vel constringi posse, in iudicio, vel extra, liceatque omnibus ab illis impunè absque aliquo metu, siue periurij, nota, recedere.

Cardinales non complices in electione Papæ simoniaca, alium possunt eligere, & Concilium conuocare.

§. Et insuper liceat Cardinalibus, qui electioni prędictæ simoniacæ interfuerint, & à præfato sic electo discesserint, adhibitis secum alijs Cardinalibus, qui huiusmodi simoniacæ electioni consenserunt, & postea eisdem Cardinalibus in dicta simonia non complicibus se vniuerint, si se cum eisdem vnire voluerint, alioquin sine eis ad vlterius nihilominus Pontificis electionem, non expectata alia sententia declarationis simoniacæ electionis huiusmodi, eadem tamen præsente nostra Constitutione semper in suo robore permanente, liberè, aliàs tamen canonicè, deuenire, & Concilium etiam generale indicere, & conuocare in loco idoneo, prout eis videbitur expedire.

Derogatur Constitutionibus contrarijs.

§. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, & præcipuè fel. record. Alexandri Papæ III. quæ incipit, Licet de vitanda discordia, & aliorum Romanorum Pontificum Prædecessorum nostrorum, etiam in Concilijs generalibus editis cæterisque contrarijs quibuscunque.

Excommunicantur Card. si contrafecerint huic constitutioni, additur decretum irritans, & alia solita clausula, & constitutio iubetur publicari.

§. Inhibentes postremò omnibus, & singulis S. R. E. Cardinalibus, qui pro tempore erunt, & eorum Sacro Collegio, ne Apostolica Sede vacante, prędictis contrauenire, vel contra premissa, vel aliquod premissorum statuere, disponere, & ordinare, vel aliquo modo facere, seù attentare presumant, quocunque exquisito colore, vel causa, sub excommunicationis latę sententię pœna, quam ipso facto incurrant, & à qua non nisi per Romanum Pontificem canonicè electum absolui possint, nisi in mortis articulo.

Decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus super his, vel aliquo premissorum à quoquam scienter, vel ignoranter, etiam per nos contigerit attentari.

Vt autem præsentis constitutionis, decreti, statuti, ordinationis, ac inhibitionis nostræ huiusmodi tenor ad omnium notitiam deducatur, volumus præsentes litteras nostras in valuis Basilicæ Principis Apostolorum, necnon Cancellariæ, ac acie Campi Floræ affigi, nec aliam earundem litterarum publicationis solemnitatem requiri, aut expectari debere, sed huiusmodi affixionem pro solemni publicatione, & perpetuo robore sufficere.

Nulli ergo omninò hominum liceat, hanc paginam nostrorum constitutionis, ordinationis, statuti, decreti, diffinitionis, applicationis, approbationis, & inhibitionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo quinto 19. Kal. Febr. Pontificatus nostri Anno Secundo.

BVLLA PAVLI PAPÆ IV.

SVMMARIVM.

Detestatur crimen ambitus, rationibus, & auctoritatibus diuini, & humani iuris.

Edita Anno salut. 1558.

CVM secundum Apostolum nemo debeat sibi honorem assumere, sed qui tanquam Aaron vocatur à Deo; facilè ab omnibus iudicari potest, quàm grauiter excedant, errent, & peccent, qui tàm inferiores, quàm superiores dignitates Ecclе-

clesiasticas, & ipsam denique Beati Petri Sedem, ac Apostolicę dignitatis culmen, & apicem, à Deo Optimo Maximo, à quo omnia bona procedunt, nulla prorsus humana ope, nec cuiusuis auxilio, consilio, vel fauore interueniente, prouenire non arbitratur; sed illas tanquam venales, aut alias in dispositione mortalium constitutas, diuersis modis, & medijs ambire, & assequi, seù potiùs vsurpare præsumunt. Nam vt Romanæ, & cuiuslibet alterius, tam ante, quam post Domini Dei, & Redemptoris nostri Iesu Christi in terris aduentum, benè institutę Reipublicę, de ambitu, & contra ambitus reos, sanctissimè promulgatas, & inuiolabiliter obseruatas leges, ad pręsens omittamus, nonne huiusmodi detestabile ambitus scelus, etiam iure diuino grauissimè punitur, cum Absalon, qui Regnum Genitoris sui adhuc viuentis ambiebat, ex mulo, cui insederat eleuatus, capillis capitis sui quercui suspensus remansit; & Ioab tribus lanceis in corde transfixus fuit? Nonnę illud Sacrorum Conciliorum à Sancta Dei Ecclesia receptorum, & approbatorum auctoritas, diuersimodè detestatur, & punit, cum quemcumque Præsbyterum, aut Diaconum, seù Clericum, qui Papa incolumi, & eo inconsulto, subscriptionem pro Romano Pontificatu accommodare, aut pyctatia promittere, seù Sacramentum pręberé tentauerit, aut aliquod suffragium polliceri, vel de hac causa priuatis conuenticulis factis, aliquid deliberare, & decernere pręsumpserit, loci sui dignitate, & communione priuandum, anathematisque pœna plectendum censeat; & propter occultas fraudes, & coniurationum huiusmodi secretas insidias, si quis harum actionum particeps, consilia eorum, qui de Pontificali agunt ambitu, ad notitiam Ecclesię deferat, & rationabili probatione conuincat, eum non solùm ab omni culpa purgatum remanet, verum etiam remuneratione non indigna subleuari velit, & statuat, & exindè non modò sacrorum canonum, sed etiam secularium legum interpretes peritissimi, & probatissimi, ambientes Papatum, aut super eo, Papa viuente, & inconsulto, tractantes, seù conuenticula facientes, crimen læsæ Maiestatis in pr. cap. & simoniacę hęreseos incurrere decreuerint, non sine clara, & aperta ratione, cum omnis tractatus de loco, dignitate, & bono alicuius viuentis, eo non consentiente, ab vtroque iure prohibeatur, & reprobetur, pręsertim cum indè pręstetur votum captandæ mortis, quod sacri

Alludit ad constitutionē editam in Concil. Rom. sub Symmaco Papa, de qua supra

canones, & venerandę leges passim abhorrent, & detestantur. Accedit quòd cùm inter Pontificem, & Ecclesiam contrahatur spirituale coniugium, quod fortius est carnali; grauissimæ pœnæ ex vtriusque iuris censura imponuntur ijs, qui constante matrimonio, de alio coniuge tractare præsumunt. Quare cum peccatis exigentibus plures in dies B. Petri Sedem, nobis viuentibus, & inconsultis ambire, & conuenticula superindè facere dignoscantur, & ad hoc suffragia S. R. E. Cardinalium obtinere, & quodammodo subharrare procurent, & satagant.

Confirmat, & innouat omnes Constitutiones, & Decreta Conciliorum contra ambientes Papatum emanata.

§. Nos cupientes huiusmodi detestabilia ambitus,& illi cõiuncta simoniacę hęreseos, & lęsę Maiestatis crimina non solum nostris, sed etiam successorum nostrorum Romanorum Pontificum pro tempore existentium temporibus, perpetuò abolere, & nõ solùm ex vsu,sed etiam ex mentibus hominum,pręsertim in electione Romani Pontificis qui Domini Dei, & Saluatoris Iesu Christi in terris Vicarius existit, radicitùs euellere, & in præmissis pro tantæ rei necessitate, & periculi magnitudine, vt tenemur, salubriter prouidere, habita super his cum Venerabilibus fratribus nostris ipsius S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, de eorum consilio,& vnanimi assensu,hac nostra perpetuò valitura constitutione, Apostolica auctoritate, & de nostrę Apostolicę potestatis plenitudine, omnes,& singulas excommunicationis, suspensionis,& interdicti, ac priuationis, & quasuis alias sententias, censuras, & pęnas dudum àRomanis Pontificibus prędecessoribus nostris; aut Sac.Conc. seù Sãctorũ Patrum nostrorum decretis,statutis, capitulis, canonibus, constitutionibus,& ordinationibus contra sic ambientes quomodolibet latas, & promulgatas approbamus, & innouamus, ac perpetuò obseruari, & in viridi obseruantia. si forsan in ea non sint,reponi, et esse debere.

Ponuntur pœnæ grauissimæ contra tractantes de electione futuri Pontificis viuente Papa, & eo consulto.

§. Necnon quoscunque in præmissis, tàm nostro, quàm successorũ nostrorum prędictorum tempore, publicè; vel occultè,aut aliàs quomodolibet delinquentes cuiuscũque status, gradus ordinis, conditionis,& preeminentię extant, etsi Episcopali,Archiepiscopali, Patriarchali, aut alia maiori Ecclesiastica dignitate,

seù

ſeu Cardinalatus honore, vel mundana, etiam Ducali, Regali, Reginali, aut Imperiali auctoritate, ſiue excellentia præfulgeant, & eorum quemlibet ſententias, cenſuras, & pœnas prædictas incurrere volumus, atque decernimus. Et nihilominùs conſiderantes dignum eſſe, vt quos Dei timor à malo non reuocat, Eccleſiaſticæ ſaltem coerceat ſeueritas diſciplinæ, de ſimilibus conſilio, & aſſenſu, ac auctoritate, & plenitudine poteſtatis volumus, & declarando, ſtatuimus, & ordinamus, & decernimus, quòd ſententijs, cenſuris, & pœnis prædictis in ſuo robore, & efficacia remanentibus, ac effectum ſuum ſortientibus, omnes, & ſinguli, tàm clerici, quàm vtriuſque ſexus laici, qui per ſe, vel alios nobis viuentibus, & inconſultis, vel ſcriptis, aut nuncijs, cum aliquo de futuro Pontifice eligendo hactenùs tractarunt, vel tentarunt, ſeu imposterum Romano Pontifice viuente, & inconſulto tractabunt, vel tentabunt, etiamſi, vt præfertur qualificati, & dignitate, honore, & auctoritate, & excellentia prædictis præditi exiſtant; ſint ipſo iure, & facto, abſque alia deſuper ferenda ſententia excommunicati excommunicatione maiori, & maledictione æterna damnati, & ab excommunicatione, & maledictione huiuſmodi per alium, quam per nos, & Romanum Pontificem pro tempore exiſtentem, præterquam in mortis articulo abſolui non poſſint, incurrerintque, & incurrant reſpectiuè crimen ſimoniacæ hæreſeos, & læſæ Maieſtatis in primo capite, ac priuationem omnis etiam Epiſcopalis, Archiepiſcopalis, & Patriarchalis, ac cuiuſuis alterius maioris, vel minoris dignitatis, ac Cardinalatus honoris, necnon Ducalis, Regalis, Reginalis, & Imperialis auctoritatis, & excellentiæ, ac omnium, et ſingularum Eccleſiarum, Cathedralium quoque, ac prioratuum, aliorumque beneficiorum, et officiorum Eccleſiaſticorum, cum cura, et ſine cura ſæcularium, ac quorumuis ordinum regularium per eorum quemlibet obtentorum, necnon quorumuis fructuum, reddituum, et prouentuum Eccleſiaſticorum, ac penſionum annuarum ſuper ſimilibus fructibus, redditibus, et prouentibus reſeruatorum, et aſſignatorum, ac Regnorum, Dominiorum, feudorum, et bonorum ſpiritualium. et temporalium, vel miſtorum, etiam patrimonialium, et allodialium, necnon iurium patronatus, et iuriſdictionum quarumcunque: careantque voce actiua, et paſſiua, ac effecti ſint, et efficiantur reſpectiuè perpetuò inhabiles, et incapaces omnium digni-

dignitatum, honorum, bonorum, iurium, et legitimorum actuum, perpetuaque infamia, vbique gentium sint notati, et notentur respectiuè, nec infamia huiusmodi ab eis aboleri, neque ipsi vllo vnquàm tempore ad vocem, dignitates, honores, bona, iura, et actus huiusmodi, nisi ex speciali verbo, et mandato nostro, seu Romani Pontificis pro tempore existentis, nostra, seu illius manu propria subscripto; ac specifica, et indiuidua, reatus, et culpæ suæ qualitate expressa, restitui possint.

Easdem pœnas grauissimas extendi ad complices huius delicti, nisi reuelauerint huiusmodi delictum.

§. Quodque similes sententias, censuras, et pœnas respectiuè incurrerint, et incurrant ipso iure, et facto, ac sine alicuius sententiæ prolatione, omnes, et singuli etiam, vt præmittitur qualificati, et dignitatibus huiusmodi præditi, cuiusuis sexus, et ordinis existant, qui per se, vel alium, seu alios à die nostræ ad summi Apostolatus apicem Assumptionis, vsque in hanc diem in præmissis, aut eorum aliquo quoduis auxilium, consilium, vel fauorem, seu operam, verbis, vel scriptis, aut re, vel facto, seu promissione, pollicitatione, suasione, vel his omnibus insimul, aut quouis alio modo, directè, vel indirectè, principaliter, vel incidentaliter præstiterunt, seu in futurum quouis etiam successorum nostrorum Romanorum Pontificum tempore præstabunt, aut in præmissis mediatores, proxenetæ, nuncij, mandatarij, procuratores, seu trapezitæ fuerunt, vel in posterum, vt præfertur erunt, seu aliàs in præmissis quouis modo intromiserunt, vel immiscuerunt, seu in posterum etiam tempore successorum huiusmodi habebunt, nisi ea nobis, aut successoribus nostris, quorum tempore id continget, vel alteri, cui id per nos, vel successores prædictos commissum fuerit, per se, vel alium, seu alios cum primum commodè potuerint, reuelauerint, etiamsi in præmissis aliquod aliud auxilium, consilium, vel fauorem, aut opem non præstiterint.

Venia conceditur, & præmium reuelantibus hoc crimen.

§. Nos enim iis, qui præmissa reuelauerint, etiamsi complices fuerint, non solùm veniam, sed etiam gratiam, et præmia pollicemur, prout etiam successores nostros præfatos facturos esse confidimus, ad hoc, vt eorum iudicio, participes tanti criminis valeant coerceri.

Impu-

Impugnantes hanc constitutionem, vt illicitam, iniustam, aut iniquam, varijs puniuntur pœnis.

§. Et si quis, vllo vnquam etiam dictorum successorum nostrorum tempore, præsentes litteras, & in eis contenta, quæcunque iniusta, illicita, vel iniqua existere, aut iu toto, vel in parte non valere, seu aliquo tempore non valitura esse, vel à nobis sic fieri non potuisse, aut non debuisse, ausu temerario asserere præsumpserit; cuiuscumque dignitatis existat, etiam si Cardinalatus honore, aut Regia, vel Imperiali præeminentia, & excellentia præfulgeat, ipso iure, & facto anathematis mucrone percussus sit, & contra eum tanquam verè schismaticum, & hæreticum inquiri, & tanquam talis puniri, eiusque memoria damnari possit.

Derogatur contrarijs constitutionibus, publicatio committitur cum solitis clausulis.

§. Non obstantibus constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, necnon cuiusuis Conclauis capitulis, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis, priuilegijs quoque indultis, & litteris Apostolicis sub quibuscunque tenoribus, & formis, ac cum quibusuis etiam derogatoriarum derogatorijs, alijsque efficacioribus, et insolitis clausulis, nec non irritantibus, et alijs decreris, quibusuis personis sub præsentibus comprehensis, per quoscunque Romanos Pontifices prædecessores nostros, ac nos, et Sedem Apostolicam etiam motu proprio, et ex certa scientia, ac simili potestatis plenitudine, aut consistorialiter, seu aliàs quomodolibet concessis, et etiam iteratis vicibus approbatis, et innouatis [quibus omnibus etiam si pro illorum sufficienti derogatione, de illis, eorumque totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, et indiuidua, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio habenda, aut aliqua exquisita forma seruanda esset, tenores huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, et forma in illis tradita obseruata inserti forent, præsentibus pro expressis habentes, illis aliàs in suo robore permansuris, hac vice dumtaxat specialiter, et expresse derogamus, et sufficienter derogatum esse decernimus] cæterisque contrarijs quibuscunque.

Vt autem præsentes literæ ad omnium, quorum interest notitiam deducantur, nec aliquis earum ignorantiam prætendere valeat, volumus eas in Basilica Principis Apostolorum de Vrbe, et

Can-

Cancellariæ Apostolicæ,ac in acie Campi Floræ, per aliquos ex Cursoribus nostris publicari, earumque copiam inibi affixam dimitti, nec non publicationem, & dimissionem copiæ affixæ huiusmodi sufficere,& omnes.quos ædem litteræ tangunt arctare, perinde, ac si eis personaliter intimatæ, & notificatæ fuissent.

Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, innouationis,declarationis,statuti,ordinationis,derogationis,decretorum, & voluntatum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis hoc autem attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei,ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo quinquagesimo octauo, Pontificatus nostri anno quarto.

BVLLA PII PAPÆ IV.

SVMMARIVM.

Quanta maturitate, ac diligentia fieri debeat Romani Pontificis electio.

Edita Anno salut. 1562.

IN eligendis Ecclesiarum Prælatis, quibus & humana & diuina ministeria committuntur, quantam adhiberi curam oporteat, testantur Patrum nostrorum sacratissimæ constitutiones, quas illi magna seueritate de Episcoporum,& aliorum Prælatorum qualitate ediderunt: propterea quod à bonis bona omnia, videlicet charitas, vigilantia, ecclesiastica disciplina, denique animarum eis commissarum salus proficeretur, à malis verò contra, non nisi mala, nempè auaritia, negligentia, fastus, & animarum periculum possit expectari. Quòd si in quibuslibet Ecclesiarum Pastoribus tantoperè prouidendum est, nè quis assumatur indignus, maiorem certè, & perspicaciorem diligentiam in Rom.Pont.eligendo, qui cæteris Pastoribus est præfuturus,& totius Dominici gregis curam habiturus, oportet adhiberi.

Recensentur Pontifices,qui Constitutiones ediderunt de Romani Pontificis electione.

§. Hac sancta meditatione permoti Prædecessores nostri, & præsertim fel. rec.Alexander III. Gregorius X. Clemens V. Clemens IV. & Iulius II. nonnullas Constitutiones sanxerunt ad prouidendum, vt Summorum Pontificum electiones liberè, & rectè, & maturè fierent. Sed quoniam res humanæ semper in deteriùs pro-

prolabuntur, nisi sit, qui eas assiduè retineat, & conseruet: Verendumque sit, ne aliquando propter earum Constitutionum transgressionem suborti abusus longiùs serpant, & progrediantur.

Cardinales absentes per decem dies expectantur, & interim fiunt exequiæ Pontificis mortui, quarum expensæ taxantur.

§. Nos quantum cùm Deo possumus, futuris casibus, & periculis occurrere volentes, eorundem Prædecessorum nostrorum Constitutiones, tùm innouando, tùm declarando, & pro rerum, & temporum necessitate supplendo, de fratrum nostrorum vnanimi consilio, atque assensu definimus, statuimus, & declaramus, vt cum Pontificem de hac vita migrare contigerit, Cardinales præsentes, decem tantummodo diebus iuxtà dicti Gregorij Prædecessoris Constitutionem in Concilio Lugdunen. editam, Cardinales absentes expectare teneantur, & interim solitas nouem continuorum dierum exequias, omninò peragant, nec vllo prætextu vlteriùs differant. Et ne quid impedimento esse possit, quo minùs exequiæ ipsæ nono die absoluantur, si quando per obseruantiam alicuius magni, & præcipui festi Cardinalibus videretur officium exequiarum intermitti debere; dies illi sic intermissi in numerum nouem dierum nihilominùs computari debeant, & impensa, quæ in eis pro exequijs facienda esset, intèr pauperes Christi distribuatur. Ac vt superfluis quoque sumptibus, qui iam in immensum excreuerunt, modus imponatur, funus simpliciùs quàm consueuerit fiat, itaut illius ratione [præter regalia Populo Romano præstari solita] decem millium ducatorum summam pannis lugubribus, & regalibus, tàm Camerarij, & Clericorum, ac aliorum Cameralium, quàm aliorum quorumcumque Ministrorum, & Officialium, ac alijs omnibus omninò computatis, impensa non excedat. Summa autem decem millium huiusmodi, vel si Collegio visum fuerit etiam minor, ac nullo modo maior, per tres Cardinales antiquiores vnum videlicèt de quolibet ordine, & Camerarium proportionabilitèr pro rata distributionis aliàs fieri solitæ, intèr prædictos omnes, & singulos diuidatur.

Lapsis decem diebus post Missam de Spiritu Sancto Cardinales ingrediuntur Conclaue, & ad negociū electionis procedūt, & singulis diebus fieri debet scrutinium, & licet etiā in primo scrutinio accedere.

§. Lapsis verò decem diebus à die obitus Pontificis, ingressus Conclauis nullatenùs prorogetur, aut differatur: sed sequenti die

Missa de Spiritu Sancto celebrata, siuè Cardinales absentes venerint, siuè non, qui fuerint præsentes statim Conclaue ingredi teneantur, & ingredientes ipsi absque mora aliqua, omissa omninò capitulorum confectione primis diebus fieri solitorum, in electionis negocio procedant, & singulis diebus scrutinium fiat, & in primo scrutinio etiam accedere liceat.

Nolentes ingredi Conclaue, pœnam Gregorianæ Constitutionis incurrunt.

§. Si qui verò fortè intrare noluerint, vel ingressi absque manifesta infirmitatis causa, iuramento Medicorum, & à maiori parte Cardinalium per secreta suffragia approbata exiuerint, dictæ Constitutionis Gregorij X. pœnam incurrant.

Cardinales præsentes in Conclaui. & extra, lapsis decem diebus possunt eligere Pontificem.

§. Declarantes nihilominùs, quod postquam Card. præsentes alijs Cardinalibus etiam de latere Legatis, aut ex alia quacunque etiam publica causa, etiam cum licentia Summi Pontificis absentibus, vlteriùs non expectatis, post tamen lapsum dictorum decem dierum à morte Pontificis, electionem siuè intrà, siuè extrà Conclaue fecerint, electio sic facta ex itineris, aut alterius etiam probabilis, & notorij ipsorum Card. absentium impedimenti prætextu, impugnari minimè valeat, cùm publica vtilitas ex matura electione proueniens, cuiuis alteri rationi præferri debeat.

Potestas Sacri Collegij Sede vacante ponitur.

§. Sedis autem vacatione durante, Collegium Cardinalium in ijs, quæ ad Pont. Max. dùm viueret pertinebant, nullam omninò potestatem, aut iurisdictionem habeat, neque gratiam, neque iustitiam faciendi, aut factam per Pontificem mortuum executioni demandandi: sed ea omnia futuro Pontifici reseruare teneatur. Neque de statu temporali S.R.E. neque de pecunijs Cameræ Apostolicæ, aut Datarij, vel pro solutione debitorum ante obitum Pontificis quomodolibet contractorum, aut aliàs ex quauis causa [casibus infrascriptis duntaxat exceptis] quicquam disponere, nec contra dictam Gregorij Constitutionem pro seipsis aliquid percipere, nec æs alienum vltra necessarios sumptus præsentibus comprehensos contrahere debeat, neque Camerarius, Thesaurarius, Datarius, Depositarius, Castellanus Arcis S.Angeli, aut alij Officiales contra harum Constitutionum tenorem Collegio obedire

dire

diſe teneantur, ſiue debeant: quinimò ſi eis talibus obtemperauerint, aut ipſi Cardinales, vel Officiales eorum officijs contra præmiſſa aliquid attentare prẹſumpſerint, de ſuo proprio Cameræ Apoſt. plenariè ſatisfacere, & pecunias erogatas reſtituere, ac quæuis damna ad eligendi Pontificis, arbitrium reſarcire cogantur. Quod autem expendi poſſit, erit præfata decem millium ducatorum ſumma: Illud item quod pro victu familiæ Pontificiæ ante Conclauis ingreſſum, ac poſt ingreſſum, pro pauperum Officialium Palatij tantùm per Camerarium, & Priores ordinum deſcriben. victu, ac etiam pro eleemoſynis Sede vacante fieri conſuetis, itemque pro defenſione terrarum Eccl. vel partis earum, necnon pro regalibus Pop. Rom. & illius Magiſtratibus, ac cuſtodia Vrbis, & Conclauis, illiuſque prouiſionibus opportunis neceſſarium erit. Quæ verò impenſa pro defenſione terrarum, & locorum Eccleſiæ, & ſecuritate, ac prouiſionibus Conclauis facienda ſit, Cardinales præſentes per ſecreta ſuffragia ordinare debeant, ita vt maioris partis ſententia obtineat id, quod obſeruandum erit; etiam in Gubernatoribus Vrbis, tàm vltra pontem, quam citrà, & alijs Officialibus etiam pro Status Eccleſiaſtici regimine ſi opus fuerit eligendis. Si vero vltra prædicta aliquod grande periculum immineret, cui omnibus, & ſingulis Cardinalibus præſentibus iuxtà ordinationem Gregorij X. aut ſaltem duabus illorum tertijs partibus per ſecreta ſuffragia videretur celeriter occurrendum: tunc Collegium iuxtà maioris partis ſententiam ſimilitèr per ſecreta ſuffragia de remedio opportuno; ac prouidè de neceſſaria impenſa prouidere poſſit, & debeat.

Tres Cardinales antiquiores, vnus ex quolibet ordine, & Camerarius occurrentes neceſſitates proponunt in Congregationibus, & curam habent clauſuræ Conclauis.

§. Statuimus etiam quod tres Cardinales antiquiores, vnus videlicèt ex quolibet ordine, vnà cum Camerario poſt Pontificis obitum, reliquos Cardinales congregandi, & occurrentes neceſſitates, in congregationibus generalibus proponendi, & vt Conclaue benè vndique claudatur, curandi ius habeant.

Poteſtas trium Cardinalium, de qua in præcedenti §. expirat tertio die, & tranſit ad ſequentes in ordine, ſingulis tribus diebus, manente ſemper poteſtate Camerarij.

§. Ipſorum autem officium tertia die poſt Couclauis ingreſſum,

ſum, omninò expiret, eorumque loco, tres alij ſequentes in ordine, quolibet tertio quoque die cum eodem Camerario in eadem poteſtate ſuccedant.

Ponitur poteſtas Camerarij, & eius Officialium Sede vacante.

§. Camerarij quoque, & Maioris Pœnitentiarij officia, quæ etiam ſede vacante durante ita durare decernimus,& declaramus, vt non ſolùm ea quæ præſenti Conſtitutione prohibentur, & quæ Pontifice viuente exercere non conſueuerunt, ſeù à quibus pro eiuſdem Pontificis reuerentia, aut aliàs quomodolibet abſtinebant, minimè vſurpent: ſed Camerarius, ac Præſidentes, & Clerici, alijque Miniſtri, & Officiales Cam.Apoſt. exactioni pecuniarum eidem Cameræ debitarum, ac prouiſionibus ratione Sedis vacantis iuxtà præmiſſa neceſſariò faciendis dumtaxat incumbere, & propterea à ſolutione debitorum ante Pontificis obitum contractorum, aut illorum declaratione, rationum ſolidatione,extractionibus frumentorum, remiſſionibus delictorum, aſſecurationibus delinquentium, & quibuſcumque alijs expeditionibus, tàm gratiam, quàm iuſtitiam, aut illarum executionem quomodolibet concernentibus omninò abſtinere debeant.

Ponitur poteſtas Pœnitentiarij, & eius Officialium.

§. Pœnitentiarius verò, & eius Officiales ea tantùm facere,& expedire valeant,quæ ad forum conſcientiæ pertinent, in reliquis officium eorum conquieſcat, itaque à quibuſcumque matrimonialibus, & alijs diſpenſationibus, ac abſolutionibus, & declarationibus, necnon quibuſuis alijs expeditionibus forum (quod aiunt) fori, mixtim, vel ſeparatim quomodolibet reſpicientibus, omninò abſtineant: Alioquin in quibus tàm Camerarius, quàm Pœnitentiarius, & alij prædicti etiam de licentia, aut mandato totius Collegij contrafecerint, ea nulla, & irrita ſint, ac nemini ſuffragentur. Et nihilominùs eorum exceſſus, & inobedientiæ rationem, Pontificis arbitrio quandocumque reddere teneantur. Litteris etiam noſtris ſuper reformatione Cameræ,& Pœnitentiariæ huiuſmodi editis in ſuo robore permanſuris.

Datarij officium expirat morte Papæ.

§. Datarij verò miniſterium per eiuſdem Pontificis obitum omninò expiret, ita vt non ſolùm datas per eum anteà notatas extendendi poteſtatem minimè habeat: ſed quaſcumque ſupplicationes gratiarum, & iuſtitiæ penès eum, aut eius Miniſtros adhuc

exi-

existentes, etiam si datæ fuerint Collegio Cardinalium, statim sub sigillo clausas præsentare teneatur futuro Pontifici reseruandas. Quod si contra præmissa quisquam, ac cuiusuis etiam Card. instantiam attentare præsumpserit, irritum & inane existat, & nihilominus falsi crimen incurrat, illius rationem futuro Pontifici redditurus.

Potestas Cardinalium, & Prælatorum Signaturæ Gratiæ, & Iustitiæ conquiescit.

§. Prohibentes insuper, ne Card. & Prælati Signaturæ Gratiarum, & Iustitiæ Præfecti, sede vacante supplicationes & commissiones aliquas, etiamsi supplicantes, paruas datas, vt moris est anteà obtinuerint, signare valeant: sed officia eorum omninò cessare intelligantur. Quod si aliter fecerint, pro excessibus huiusmodi futuri Pontificis arbitrio puniantur.

Cellæ Conclauis sorte distribuuntur.

§. Mandamus quoque quòd cellæ Conclauis, Card. sorte distribuantur, nec liceat eas etiam infirmitatis prætextu mutare, aut desuper ædificare, vel illas dilatare: sed quilibet, etiam Decanus, sit sua sorte contentus.

Apud Conclaue habitare, vel morari prohibitum.

§. Post Conclauis verò ingressum, interdicimus, & expressè prohibemus sub officiorum, & beneficiorum priuationis pœna, atque etiam sub alia arbitrio Gubernatoris ad custodiam Conclauis deputari soliti infligenda, ne quis immediatè supra, aut infra Conclaue, seù a lateribus habitare, vel morari possit. Quæ loca muris claudi, & à Præsidentibus custodiæ Conclauis, ac à dicto Gubernatore sæpiùs visitari debeant. Et si qua fraus commissa fuerit, teneatur ipse Gubernator sub periurij pœna eo ipso incurrenda, & alia arbitrio futuri Pontificis infligenda, delinquentes huiusmodi Cardinalibus pro tempore deputatis reuelare, curareque vt delinquentes ipsi carcerentur, & acriter puniantur.

Conclauis clausura à Card. deputatis visitari debet.

§. Teneantur quoque Card. pro tempore deputati cellas Card. & alia Conclauis loca sæpiùs visitare, & diligenter perquirere, ne in ipsius Conclauis muris, aut laquearibus, seù pauimentis vetita foramina fiant. Et si quid tale deprehensum fuerit, auctores priuationis officiorum, & beneficiorum, ac alijs etiam corporalibus, & seuerissimis pœnis, Gubernatoris, ac etiam futuri Pontificis arbi-

arbitrio afficiantur, & conscij de præmissis eisdem pœnis teneantur; nisi statim, si intra Conclaue fuerint eisdem Card. deputatis, si verò extra Conclaue, Gubernatori, & Prælatis prępositis reuelauerint. Qui quidem Gubernator, & Prælati sub periurii pœna in hoc inuigilare, & opportunè prouidere debeant.

Numerus seruorum Cardinalium diffinitur.

§. Quilibet autem Card. in Conclaui duobus seruientibus Clericis, vel Laicis contentus sit, infirmis autem, & grauiter affectis à maiori parte Collegii per secreta suffragia, tertius ad summum indulgeri possit.

Conclauistæ à Cardinalibus approbandi.

§. Qui seruientes familiares domestici, & continui commensales ipsius Card. ab anno ante fuisse, & tunc esse debeant, & non Mercatores, Ministri Principum, Domini temporales, & iurisdictionem habentes, neque fratres, aut nepotes Card. etiamsi expensis eorum viuerent: Et de qualitatibus Conclauistarum, Card. deputati ante Conclauis ingressum diligenter inquisitionem habere, & eos approbare, ac post ingressum denuo diligentèr prouidere debeant.

Sacrista, Magistri Caremoniarum, & alij Officiales Conclauis determinantur.

§. Sacrista quoque cum vno Clerico coadiutore in officio Sacristiæ, duo quoque Magistri Cæremoniarum, Conclaue ingrediantur, Missis celebrandis, & aliis quæ ad ipsos pertinent vacaturi. Adsit præterea vnus Religiosus, pro confessionibus audiendis à maiori parte Card. per secreta suffragia eligendus, vnus Collegii Secretarius tantùm, duo Medici, vnus Chirurgus, vnus Aromatarius cum vno, aut duobus serulentibus, vnus Faberlignarius, vnus Cementarius, duo Barbitonsores, cum vno aut duobus seruientibus. Item octo, aut decem seruientes publicę vtilitati, & commoditati omnium, veluti pro lignis portandis, pro verrendo Conclaue, & similibus necessariis ministrandis, qui omnes à Collegio Card. non tamen ex familia alicuius Card. per fabas secretas eligantur, ita tamen vt is obtineat qui plura vota tulerit, & eis salaria de publico persoluantur. Quòd si vltrà præfatas personas in Conclaui aliquis inuentus fuerit, expelli statim debeat. Et si quis vspiam se occultasse deprehendatur, ignominiosè expellatur, & infamia notetur, & officiis atque beneficiis priuetur: conscii verò

rò sub eadem pœna illos Collegio reuelare teneantur, præmium reportaturi si indicauerint.

Clauso Conclaui prohibentur colloquia cum ijs, qui sunt extra Conclaue.

§. Clauso Conclaui nulli ad colloquium, etiam extra portam Conclauis, etiam Principum Oratores, nisi ex magna, & vrgenti causa à maiori parte Collegij approbanda admittantur. Et si quis fortè [quod absit] clam ipsum Conclaue, & aliunde quam per ostium ingrediatur, omni honore, gradu, ac officio, & beneficio ipso facto priuatus existat, & tradatur curiæ sæculari acerrimis pœnis puniendus.

Litteræ, & signa clauso Conclaui similitèr prohibentur.

§. Litteras verò, aut cuiusuis generis scripta ad eos, qui in Conclaui erunt, seù nuncium, vel notam, aut signum mittere, seù recipere, aut contra, è conclaui ad eos, qui foris erunt, nullo modo liceat: qui contrafecerint, quacumque dignitate, etiamsi Cardinalatus honore præfulgeant, pœnæ excommunicationis latæ sententiæ subiaceant, absoluendi facultate, præterquam in mortis articulo, soli Pont. Max. reseruata, à quo nihilominus pro qualitate delicti, vltra dictam excommunicationis pœnam puniēdi erunt.

Excommissæ super electione Romani Pontificis damnantur.

§. Prohibentes etiam super futura electione Pontificis sponsiones, quas excommissas vocant, fieri, & si fortè contra præsentium tenorem factæ fuerint, illas nullas, & irritas in iudicio, & extra fore, & omninò censeri, & contrafacientes, ac proxenetas, arbitrio gubernatoris, & futuri Pontificis, puniri debere decernimus.

Cardinales vnico ferculo moderato, & propria cella vescantur.

§. Cardinales autem primo ipso die, quo Conclaue ingressi fuerint, tàm in prandio, quàm in cœna, vno solo ferculo vnius speciei tantum, eoque moderato, & aliàs iuxtà Constitutionem præfati Clem. VI. qualificato contenti sint, & esse debeant, nec quisquam in alterius cella, vel de alterius ferculo vescatur.

Prælati custodes Conclauis inspicere debent epulas, ne litteræ, notæ, vel signa vna cum eis intus Conclaue mittantur.

§. Prælati quoque ad custodiam Conclauis deputati sub pœna periurij, & suspensionis à diuinis, maxima, & exquisita diligen-

tia

tia vtantur in inspiciendis, ac perscrutandis epulis, & alijs rebus, ac personis Conclaue intrantibus, & de eo exeuntibus, nè sub earum rerum velamine litteræ, aut notæ, vel signa aliqua transmittantur. Quod si tale quid inuentum fuerit familiares Cardin. aut alij deliquentes, pœnam priuationis officiorum, & beneficiorum, ac inhabilitatis ad obtenta, & obtinenda incurrant. Et vlteriùs per Gubern. carceribus mancipentur, exindè nisi de mandato noui Pontificis minimè relaxandi: sed eius arbitrio acriùs puniendi, omni facultate Collegio Card. in fauorem quorumcunque, qui in præmissis, vel eorum aliquo deliquerint omninò interdicta.

Conclauistæ discedentes, non ingrediantur vlteriùs.

§. Conclauistæ verò, & quicumque alijs seruientes, Conclaue ex causa infirmitatis manifestę, & notabilis à Medicis medio iuramento probatæ, & de consensu deputatorum, quorum etiam conscientiam desuper oneramus, & non aliter exituri, nullo modo reuerti possint, sed eorum loco, alij eodem prorsus tempore, quo infirmi exibunt ingrediantur.

Card. non Diaconus non habet votum in electione.

§. Statuimus etiam, & declaramus, quòd si forte aliquis Card, saltem in Diaconatus ordine constitutus non fuerit, is nullatenùs ad aligendum admitti debeat.

Monitio ad Card. circa ea, quæ debent seruare in electione facienda.

§. Cardinales autem per viscera misericordię D.N. Iesu Christi enixè rogamus, & hortamur, ac eis nihilominùs sub diuini interminatione iudicij præcipimus, & mandamus, vt attendentes magnitudinem ministerij, quod per eos tractatur in dandis suffragijs, ac alijs omnibus, & singulis electionem quomodolibet concernentibus, omni dolo, ac fraude, factionibus, & animorum passionibus remotis, ac Principum sæcularium intercessionibus, cæterisque mundanis respectibus minimè attentis: sed solùm Deum præ oculis habentes, sese purè, liberè, syncerè, quietè, & pacificè gerere, & habere debeant, nec pro ipsius Pontificis electione conspirationes, condicta, pactiones, & alios illicitos tractatus, inire, signa, aut contrasigna votorum suorum alteri dare, minusue aliquibus inferre, tumultus excitare, aut alia facere per quæ electio retardetur, vel minus liberè suffragia præstentur per se, vel alium directè, vel indirectè, quouis colore, vel in-

ingenio audeant, vel præsumant. Quòd si secùs fecerint, aut contra prohibita in præsenti Constitutione, aliquid admiserint, vltra diuinam vltionem arbitrio futuri Pontificis pro modo culpæ in eos quandocumque animaduerti possit.

Executores Bullæ deputantur.

§. Quia verò parum esset iura condere, nisi forent, qui executioni ea demandarent; statuimus, & ordinamus, vt Prælati, Rectores, Officiales Vrbis, ac Principum Oratores, Illustres viri, quos omnes à Collegio pro custodia Conclauis eligi continget (eligere autem Collegium debebit eos, qui ad id magis idonei videbuntur) præmissa omnia plenè, & inuiolabiliter, ac fine fraude, & dolo aliquo obseruari faciant, de quo corporale iuramentum coram ipso Collegio ante ingressum Conclauis, & quoties opus fuerit, præstare teneantur: quæ quidem nisi fecerint, vel si in eis dolum, & fraudem commiserint, prædictas pœnas, & cæteras in dicta Constit. Gregorij X. contentas incurrant.

Cardinales non possunt mutare hanc Constitutionem.

§. Volumus autem neque per Prælatos, neque per Rectores, aut Officiales præfatos vltra, quàm præmittitur, Card. arctari, neque præsentes has nostras Constitutiones per Collegium Card. vllo modo alterari, corrigi, aut immutari posse: sed illas coram omnibus de verbo ad verbum in prima Congregatione post obitum Pontificis fieri solita, & deinde post Conclauis ingressum legi, et iurari eo modo quo leguntur, et iurantur Constitutiones Iulii II. et aliorum Prædecessorum nostrorum, quorum Constitutionibus, et pœnis in eis contentis vltra præmissa, per hanc nostram Constitutionem derogare non intendimus: Sed magis eas confirmare, innouare, et comprobare.

Cardinales non excluduntur ab electione ob censuras.

§. Et ne dissensionis occasio, aut schismatis oriatur, volumus censurarum, et excommunicationum præfatarum, et aliarum quarumcumque prætextu, Card. à Pontificis electione actiuè, vel passiuè excludi nullo modo posse quas quidem excommunicationes, et censuras ad electionis effectum tantum, illis aliàs in suo robore permansuris suspendimus, et suspensas esse volumus, et declaramus. Decernentes quoque excommunicationes, et censuras ipsas, eum solum afficere, quid deliquerit, non autem alios Conclaui durante cum eo conuersantes.

Ponuntur clausulæ executiuæ, & derogatoriæ.

§. Ac præsentes nostras vbicumqne electionem Summi Pontificis etiamsi extra Vrbem fieri contigerit locum habere, et obseruari debere.

§. Ac insuper illas in valuis Basilicæ Principis Apostolorum, et Cancellariæ Apostolicæ, ac in acie campi Floræ per aliquos Cursores nostros legi, et publicari; ac illorum copiam ibidem affixam dimitti, et deinceps omnes, et singulos Card. etiam absentes, et futuros, et alios quoscumque quorum interest, vel interesse poterit quomodolibet in futurum afficere, et ligare, nullumque earum ignorantiam prætendere posse, ac si eis personaliter intimatæ forent, præmissis ac aliis Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis cæterisque contrarijs non obstantibus quibuscumque.

§. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum definitionis, statutorum, declarationum, decretorum, prohibitionum, mandatorum, interdicti, præcepti, rogationis, hortationis, et voluntatum infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo quingëtesimo sexagesimo secundo, septimo Id. Octobris, Pontificatus nostri anno tertio.

✠ Ego Pius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus.

✝ Ego R. Card. de Carpo Episc. Ostien.
✝ Ego F. Card. Pisa Episc. Portuen. manu propria.
✝ Ego Fed. Card. Cæsius Episc. Tusculan.
✝ Ego Io: Card. Moronus Episc. Prænestinus.
✝
✝ Otho Truchses de Vualdburg Episc. Card. Albanen.
✝ Ego Ti Card. Crispus.
✝ Ego Io: Mi. Card. Saracenus.
✝ Ego Io: Card. Sancti Vitalis.
✝ Ego Iac. Card. Puteus.
✝ Ego Io: B. Cicada Card. S. Clemen.
✝ Ego B. Card. Tranen.
✝ Ego Scipio Card. Pisarum.

Ego

✝ Ego Io: Card. Reumanus.
✝ Ego Io: Ant. Card. Capisuccus.
✝ Ego F. M. Card. Alexandrinus.
✝ Ego Clemens Card. Aracæli.
✝ Ego Io: Ant. Card. Sancti Georgij.
✝ Ego Aloysius Card. Cornelius.
✝ Ego Bernardus Card. Saluiatus.
✝ Ego Ph. Card. Aburd.
✝
✝ Ego M. Ant. Card. Amulius.
✝ Ego R. Card. Nauagerius.
✝
✝ Ego A. Card. Farnesius Vicecanc.
✝ Ego G. As. Card. Cam.
✝ Ego Iu. Card. Vrbin.
✝ Ego Hier. Card. Simoncellus.
✝ Ego Vitellotius Card. Vitellus.
✝ Ego Carolus Card. Borromæus.
✝ Ego Franciscus Card. Gonzaga.
✝ Ego Ind. Aualos Card. Aualos.
✝
✝
✝

Cæs. Glorierius.

Franc. de Lyon.

Anno à Natiuitate Domini millesimo quingentesimo sexagesimo secundo, Indictione quinta, die verò 21. *mensis Octobris, Pontificatus Sanctiss. in Christo Patris, & D. N. D. Pij diuina prouidentia Papæ IV. anno tertio suprascriptæ litteræ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt Romæ in locis suprascriptis, vt est moris, inibi earundem copijs dimissis affixis per nos Andream de Curia, & Franc. Faya eiusdem S. D. N. Papæ Curs.*

Pro Mag. Curs. Franciscus Rogerius Curs.

BVLLA GREGORII PAPÆ XV. De electione Romani Pontificis.

GREGORIVS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI Ad perpetuam rei memoriam.

SVMMARIVM.

Ponuntur causæ Constitutionis.

Edita Anno Dom. 1621.

AEterni Patris, Filius, Magister, & Legislator Christus Dominus, cuius omnis actio, nostra est instructio, licet portaret omnia verbo virtutis suæ, nec esset quicquam absconditum ab oculis eius, tamen priusquàm ad Apostolatus munus duodecim Apostolos eligeret, & nominaret, quod aliàs vnquàm fecisse in scripturis non legimus, pernoctare voluit in oratione Dei; & antequam B. Petro ouium suarum curam committeret, tertium repetita interrogatione; trinam extare æterni amoris eius professionem: Nos scilicet erudiens quanta diligentia, cautione, & cura in omnium Pastorum electione adniti debeamus, vt boni eligantur, & fideles; præsertim verò in Beati Petri successoris, qui Orbis est lumen, Doctor Gentium, & Pastor Pastorum. Quapropter satis etiam admonemur nihil eorum, quæ ad electionis Romani Pontificis negocium, cautiùs, & meliùs transigendum conducunt, omitti debere: salus enim non vnius membri, sed totius corporis agitur, cùm de capite consulitur. Igitur & si diuersis fel. recor. Romanorum Pontificum prædecessorum nostrorum, & Sanctorum Patrum decretis salubriter prouisum est, vt eius electio ritè, & rectè peragatur, & in ea non caro, & sanguis, aut humana sapientia, quæ stultitia est apud Deum dominetur, sed Spiritus Sancti gratia omnia dirigantur, & gubernentur; nihilominùs, vt dies diei eructat verbum, & nox nocti indicat scientiam, experientia compertum est salubriori remedio locum non deesse. Nos igitur quos posuit Dominus, licet nullis suffragantibus meritis, regere Ecclesiam suam, ne in extremo die prætermissi officii, in re tanti momenti à nobis ratio à districto Iudice exigatur, quod multorum etiam votis, et postulationibus multum expetitum est, Sancti Spiritus adspirante gratia, faciendum decreuimus.

Ponuntur tres formæ electionis Romani Pontificis, scilicet per scrutinium, per compromissum, & per quasi inspirationem.

§. Matura itaque cum Venerabilibus fratribus nostris Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalibus deliberatione habita, de eorundem fratrum consilio pariter, & assensu, hac nostra perpetuò valitura Constitutione, statuimus, decernimus, & declaramus in posterum electionem Romani Pontificis fieri alitèr non posse, quàm in Conclaui, & eo clauso, ac post celebratum in eo prima die Sacrosanctum Missæ solitum Sacrificium, cui Cardinales interesse, & in eo communicare consueuerunt, ac per secreta Schedularum suffragia duarum ex tribus partibus Cardinalium in Conclaui præsentium: præterquàm si omnes, & singuli Cardinales similitèr in Conclaui præsentes, nemine dissentiente, aliquibus ex eorundem Collegio Cardinalium committerent eligendi potestatem, vt vice omnium Ecclesiæ Catholicæ prouiderent de Pastore: aut nisi communitèr ab omnibus, & singulis Cardinalibus, qui itidem in Conclaui præsentes erunt, nemine paritèr dissentiente, quasi per inspirationem, nullo præcedente de persona speciali tractatu, per verbum ELIGO, intelligibili voce prolatum, aut scripto, si voce fieri non potuerit, expressum, fuerit celebratum.

In electione per viam scrutinij, vel scrutinij, & accessus, & per viam compromissi, nemo potest eligere seipsum.

§. Numerum autem suffragiorum duarum ex tribus partibus Cardinalium in Conclaui præsentium, vt electio per viam scrutinij, siuè scrutinij, & accessus valida sit, decernimus, & declaramus ità esse censendum, vt in duabus tertijs partibus, suffragium electi non numeretur, nec quisquam siuè scrutinij, siuè scrutinij & accessus, siuè compromissi via procedatur, seipsum eligere, seù suffragium sibi dare nullatenùs possit: Electi tamen persona, si in Conclaui sit, debeat in numerum Cardinalium computari.

In scrutinio, vel scrutinio, & accessu, necessaria est publicatio suffragiorum.

§. Rursùs nemo per viam scrutinij, seù scrutinij & accessus, habeatur pro electo, nisi publicatis omnibus suffragijs, & electi, si numerum tantummudò duarum ex tribus partibus habuisse compertum sit, etiam Schedulis apertis.

De

De pluribus electis in suffragiorum paritate, vel imparitate.

§. Ac si contingat plures in schedulis nominatos, duas tertias partes suffragiorum tulisse, in suffragiorum paritate neuter sit electus, in imparitate verò, qui numero suffragiorum superior erit, dummodò duas tertias partes, etiam in vno suffragio excellat, electus censeatur.

Iuramentum præstandum per Cardinales in suffragio ferendo.

§. Insuper in vnoquoque scrutinio antequam schedula in calicem mittatur, à quolibet Cardinale iuramentum alta, & intelligibili voce fiat, his verbis: TESTOR CHRISTVM DOMINVM QVI ME IVDICATVRVS EST, ME ELIGERE QVEM SECVNDVM DEVM IVDICO ELIGI DEBERE, ET QVOD IDEM IN ACCESSV PRÆSTABO. Et hoc iuramentum à nullo omittatur.

De qualitate, inscriptione, & signis schedularum pro suffragijs.

§. Suffragiorum autem schedulæ huiusmodi tàm scrutinij, quàm accessus, vbi fieri potuerit, impressæ omninò esse debeant, vbi non potuerit, vnius tantùm manu scriptæ sint; ità videlicet, vt tàm impressæ, quàm ità scriptæ, ea omnia, quæ in schedulis huiusmodi exprimi solent, contineant, præter sola nomina, seù denominationes eligentis, & electi, & infrascripta signa, quæ omnia manu eiusdem eligentis scribantur: & nomen quidem eligentis in prima parte schedulæ, electi verò in sequenti; & rursùs electi, quantùm fieri poterit charactere altero, itaùt cognosci non possit: eaque schedulæ pars, in qua erit eligentis nomen claudatur, ac sigillo ad hoc parato, ac secretè habito, non autem eo, quo quisque vti solet, obsignetur. Vt autem videri possit, ne qui alicui accessit eidem in scrutinio suffragium dederit, schedulæ omnes duobus alijs signis in vltima parte signantur, numero nempè aliquo, & breui dicto Sacræ Scripturæ, vel alio huiusmodi, quæ signa in vtraque schedula tàm scrutinij, quàm accessus eadem sint.

De complicatione, obsignatione, & aperitione.

§. Posteà verò pars illa schedulæ, vbi hæc signa erunt, etiam complicetur, & obsignetur, ne à Scrutatoribus videri possit, nisi postquam fuerit per scrutinium, & accessum, electio perfecta; quo casu schedulæ accessus à Scrutatoribus ea in parte, vbi duo prædicta sunt signa, aperiantur, ijsque inspectis, & earum

sigil-

ſigillis, aliæ ſchedulæ cum iiſdem ſignis notatæ, & in ſcrutinio datæ reperiantur, vt videlicet an duo hæc ſigna, & ſigillum, eadem ſint cognoſcatur, & indè duo ſuffragia ab eodem Cardinali vni data non fuiſſe apparet.

Quando ſuffragium acceſſus, ſit nullum, & quando ſchedulæ aperiantur, in ea etiam parte vbi eſt nomen eligentis.

§. At ſi intèr ſchedulas ſcrutinij nulla reperietur iiſdem ſignis notata, quibus ſchedula acceſſus ſignata erit, aut ſi quis eidem acceſſerit, quem in ſcrutinio nominauerit, vtroque caſu ſuffragium acceſſus nullum ſit. Subſcriptio autem, ſeù nomen eligentis reſignari non poſſit, niſi contingat, vt ſigillum, & alia duo prædicta ſigna ſint eadem cum ſignis, & ſigillo alicuius alterius Cardinalis, aut alia difficultate cogente.

Nomen electi quomodo in ſchedulis ſcribendum, & vbi debeat inſcriptio ſchedularum fieri.

§. Quod autem attinet ad nomen electi, illud eo modo à Cardinalibus ſcribatur, quomodo in folio impreſſo, vbi in Conclaui notari ſuffragia ſolent. Prætereà, vt ſecreto cautius conſulatur, ſchedulæ ſuffragiorum conficiantur, vna ſeù pluribus in menſis, in media Cappella conſtitutis, ita à Cardinalibus remotis, & circumſeptis, vt quid ſcribatur ab alijs videri non poſſit. Si quis verò ad menſam accedere, impeditus valetudine non poterit, is ſuffragium ſuum in loco ſuo ſecretè conficere debeat, & ad illud accipiendum vltimus Scrutatorum accedat.

Quando ſit locus acceſſus, & quando, & quomodo fieri debeat.

§. Et vt acceſſus ſecretè etiam peragatur, ſcrutinio publicato, ſi electio per conſenſum duarum partium, in eo non fuerit celebrata, ſtatim antequam ad alios actus deueniatur, Cardinales ſchedulam pro acceſſu formatam, prædictis in menſis conficere, ſicut in ſcrutinio teneantur. Porrò vſus ſchedularum pro acceſſu talis erit. Qui accedere alicui ex nominatis in ſcrutinio voluerit, eius nomen ſcribet, qui verò noluerit, ne cognoſci poſſit, eum nulli accedere, in loco nominis ſcribat, NEMINI.

Tàm in ſcrutinio, quàm in acceſſu, plures nominare non licèt, & acceſſus, cui fieri poſſit.

§. Nulli autem tàm in ſchedula ſcrutinij, quàm acceſſus, plures nominare liceat, alioquin ſuffragium in quo plures fuerint nominati, nullum ſit, accedere tamen vni ex nominatis à ſe in dicta

schedula, vel alij, dummodò aliquod aliud suffragium in eodem scrutinio tulerit, non prohibeatur, & in numerum Cardinalium in Conclaui præsentium numeretur.

Semel licèt accedere in vno scrutinio, & per accessum, non receditur à nominato in scrutinio.

§. Neque in quolibet scrutinio, nisi semel accedere liceat, neque per accessum, ab alterius nominatione, in scrutinij schedula facta, recedi decernimus, & declaramus.

Numeratio schedularum quomodo fiat, & quid iuris si numero Cardinalium schedulæ non respondeant.

§. Insuper antequam schedulæ, siuè scrutinij, siuè accessus, à Scrutinatoribus aperiantur, omnes ab ijs diligentissimè palàm numerentur: & si plures repertæ fuerint, quàm sint Cardinales, in Cônclaui præsentes, omnes comburantur, & iterum ad suffragia statim deueniatur.

Pœna contra non seruantes supradicta in hac Constitutione.

§. Si quis autem aliquid ex supra expressis non seruauerit, aut quomodocumque directè, vel indirectè in aliquo contrauenerit, Sententiam excommunicationis ipso facto incurrat.

De infirmis Card. quomodo suffragia ferant in scrutinio, & accessu.

§. Prætereà statuimus, & ordinamus, quod si aliquem infirmitas impediuerit ad scrutinium venire, ad eum adire debeant tres Cardinales, sorte ante scrutinium, vt infra, ad hanc rem ex omnibus Cardinalibus per vltimum Diaconorum extracti, cum capsula perforata, sed inani, & palàm à Scrutatoribus clausa, cuius clauis super Altare remaneat, & schedulam impressam illi deferre, ipseque illam, sicut alij Cardinales, præuio iuramento suprascripto, secretè conficere teneatur, deindè in capsulam conijciat, eaque per eosdem Cardinales relata, & aperta, in Calicem schedula mittatur. Publicato deindè scrutinio, si accessus agendus erit, vt etiam infirmi accedere possint, vnum ex folijs, in quibus nomina Cardinalium, & suffragiorum numerus notantur, à tribus Cardinalibus prædictis sumatur, & palàm recognito numero suffragiorum, quæ quisque in scrutinio tulerit, ad infirmum vna cum alia impressa schedula, pro accessu parata, & cum eadem capsula ab ijs deferatur. Infirmus verò alicui accedere, vel nemini accedere debeat, omniaque, & singula seruentur, quæ de scrutinij schedula supra ordinata sunt, sub eadem excommunicationis latæ Sententiæ pœna. At si quis scribere valetudine impe-

pe-

pediatur, per alium, prævio iuramento ab eo qui scribet præstando, de seruando secreto, quod sub eadem excommunicationis pœna seruari mandamus, scribere liberè possit.

Scrutatores, & deputati pro votis infirmorum suscipiendis, ac recognitores, & quomodo extrahantur, & quam pœnam incurrant, si aliquid secreti reuelent, & de officio recognitorum, & combustione schedularum.

§. Ad hæc Scrutatores tres, sicut, & tres alii Cardinales, qui ad infirmorum suffragia deferenda proficiscentur, ex omnibus Cardinalibus præsentibus in Conclaui, nulla ordinis seruata distinctione, sorte, immediatè ante quodlibet Scrutinium per vltimum Diaconorum extrahantur, & qui semel extracti fuerint, in vas iterum coniiciantur, alioquin si quis contrafecerit, sicut si Scrutatores, vel recognitores aliquid secreti in exercendo suo officio cognouerint, & illud reuelauerint, eandem latæ sententiæ excommunicationem incurrat. Finito Scrutinio, & accessu, siue electio sequuta sit, siue non sit, tres alii Cardinales, sorte pariter, vt supra extrahendi, Schedulas omnes recognoscere debeant, sigillo tamen, & duobus aliis signis, si aperta non fuerint, intactis remanentibus. Quæ omnes, & singulæ schedulæ, siue sequuta, siue non sequuta electione, postmodum statim palam comburantur.

Quoties in die, & quando fieri debeat scrutinium, vel compromissum, & de pœna non obseruantium statuta in hoc §.

§. Similiter ne electio protrahatur, statuimus, & ordinamus, vt sub simili excommunicationis pœna, eo ipso incurrenda, Scrutinium bis singulis diebus peragatur, ita vt etiam perficiatur, manè scilicet post solitam Missam, & prima quidem die tantùm post Cardinalium sacram peractam Communionem, & pomeridiano tempore hora opportuna, post Hymnum Veni creator Spiritus, & orationem de Spiritu Sancto: idemque si compromissi via eligatur, obseruari debeat: atque ad Scrutinium cum tertium pulsata per loca solita clauis campanula de more fuerit, omnes, & singuli Cardinales conuenire debeant, valetudine non impediti, sub eadem excommunicationis latæ sententiæ pœna.

Pactiones, promissiones, signa, & alia huiusmodi prohibentur Cardinalibus sub pœnis, de quibus hic.

§. Cardinales præterea omninò abstineant ab omnibus pactionibus, conuentionibus, promissionibus, intendimentis, con-

dictis, fœderibus, aliisque quibuscumque obligationibus, minis, signis, contrasignis suffragiorum, seù Schedularum, aut alias tam verbo, quàm scripto, aut quomodocunque dandis, aut petendis, tam respectu inclusionis, quàm exclusionis, tam vnius personæ, quàm plurium, aut certi generis, veluti creaturarum, aut huiusmodi, seù de suffragio dando, vel non dando, quæ omnia, & singula, si de facto interuenerint, etiam iuramento adiecto, nulla, & irrita, neque ad eorum obseruantiam quemquàm teneri, aut ex transgressione notam incurrere fidei non seruatæ decernimus, & declaramus: & contrafacientes ex nunc excommunicationis pœna innodamus, tractatus tamen pro electione habendos vetare non intelligimus.

Edita Anno Dom. 621.

Quę nullam reddant electionem Romani Pontificis, & de pœnis eligentium, & electorum contra formam huius constitutionis.

§. Quod si electio huiusmodi alibi celebrata fuerit quàm in Conclaui clauso, vel alitèr, quàm per secreta Schedularum suffragia duarum ex tribus partibus Cardinalium in Conclaui præsentium, in Scrutinio, seù Scrutinio, & accessu, electi suffragio non computato, vel per viam compromissi, ab omnibus Cardinalibus similiter in Conclaui præsentibus, nemine dissentiente initi, & ita vt nemo seipsum elegerit, vel quasi per inspirationem nullo præcedente de persona speciali tractatu, omnium pariter Cardinalium, præsentium in Conclaui, communiter, nemine itidem dissentiente, per verbum, ELIGO, intelligibili voce prolatum aut scripto; si voce non potuerit, expressum, nulla sit, & inualida eo ipso, absque vlla declaratione, & ita electo nullum ius tribuat: quinimmò is non Apostolicus, sed Apostaticus sit, et habeatur, & tam ipse, quàm eligentes, eiusquè fautores, & complices, sententiam excommunicationis, et anathema, aliasque censuras, et pœnas inuasoribus Sedis Apostolicæ à Sacris Canonibus, et Constitutionibus Apostolicis impositas, pariter ipso facto incurrat, à qua, sicut ab alia quacunque, in hac Constitutione imposita, et irrogata, seù infra imponenda, et irroganda pœna excommunicationis, tam ipsi, quàm quilibet alius, siue S. R. E. Card. siue alia persona cuiuscunque gradus, conditionis, dignitatis, et præeminentiæ, à nullo, neque etiam à maiori Pœnitentiario, cuiuscunque facultatis vigore præterquàm à Rom. Pont. nisi in mortis articulo absolui possit, et tam ipse, eiusque complices, et fautores,

quam

quam alii quicunque etiam S. R. E. Cardinales huius Constitutionis in aliquo transgressores, aliis grauissimis pœnis teneantur, futuri Pontificis canonicè intrantis arbitrio, irrogandis.

Præcipit obseruari secretũ in electione Romani Pontificis,& prohibet Cardinalibus mutationem,aut alterationem huius Constitutionis.

§. Postremò statuimus, & districtè præcipiendo mandamus, vt S. R. E. Cardinales, quæcunque secretum violare quomodolibet poterunt, omnia euitare, & cauere omninò teneantur, cum intentio, & mens nostra sit, electionis huiusmodi tam sanctum negocium, si fiat per Scrutinium, seù Scrutinium, & accessum, vt præfertur,secretissimè transigatur; ac proinde, iisdem omnibus, & singulis S.R.E. Card. & eorum Sacro Collegio inhibemus, ne contra hæc, vel horum aliquod statuere, disponere, vel ordinare, seù in aliquo corrigere, alterare, mutare, seù aliquo modo facere, tractare, moliri, vel attentare præsumant quouis prætextu, causa, vel exquisito colore, sub eadem excommunicationis pęna ipso facto incurrenda.

Deputantur huius Constitutionis executores.

§. Vt autem huiusmodi nostra Constitutio inuiolabiliùs obseruetur, tres Cardinales, qui singulis diebus Congregationibus agendis præpositi sunt, & cum iis S.R.E. Camerarius, illam in omnibus, & per omnia obseruari procurent, & faciant.

Cardinales censuris irretiti, non excluduntur ab electione Romani Pontificis.

§. Volumus etiam, & decernimus, censurarum, & excommunicationum prædictarum, & aliarum quarumcumque prętextu, vel causa Cardinales à Summi Pont. electione actiua, & passiua excludi nullo modo posse, quas quidem censuràs, & excommunicationes ad effectum huiusmodi electionis tantùm, illis aliàs in suo robore permansuris, suspendimus: decernentes easdem excommunicationes, & censuras eos solùm afficere, qui deliquerint, non autem alios Conclaui durante, qui cum iis conuersati fuerint.

Monitio ad Card.circa ea,quæ aduertere debeant in electioneRomani Pontificis.

§. Cæterùm, & si opus non esse in Domino confidimus, tamen pro officii nostri debito, & rei de qua agitur grauitate, admonemus, hortamur, & in Domino obsecramus S. R. E. Cardinales, vt attentè considerent personæ quam sustinent, officium, & digni-

tatem, quàm sacrum præterea, & quanti momenti sit opus, quod tractant, & nihil quod non deceat nihil à re alienum committant, sed cogitent, quàm perniciosum futurum sit vniuersæ Ecclesiæ, Christi sanguine acquisitæ, si malè administretur; ac proindè exuant omnes mundanas curas, et induant solum Dominum Nostrum Iesum Christum: memores nihil prodesse homini si vniuersum mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur. Denique animum aduertant se in Conclaui clausos editissima in specula constitutos esse, et factos spectaculum Deo, et hominibus, à Domino, cuius negocium gerunt, supplicii, vel gloriæ sempiternæ retributionem citissimè laturos.

Derogatur Constitutionibus, & Decretis Conciliorum, & alijs huic Constitutioni contrarijs.

§. Non obstan. quatenus opus sit, fel. rec. Alexandri Papæ III. Præd. nostri in Concilio Lateranen. edita, quæ incipit, licet de vitanda, et aliorum Rom.Pont.Præd.nostrorum, etiam in Conciliis generalibus promulgatis Constitutionibus, et ordinationibus Apostolicis, etiam in corpore Iuris clausis, quibus omnibus, et singulis quatenus pariter opus sit, eorum omnium, et singulorum tenores, perinde, ac si ad verbum exprimerentur, pro expressis, et insertis habentes, pro hac vice dumtaxat, illis aliàs in suo robore permansuris, specialitèr, et expresse derogamus, cæterisque contrariis, quibuscumque.

Quoties, & quando iuranda sit per Cardinales hæc Constitutio.

§. Volumus quoque præsentes nostras coram omnibus in prima Congregatione post obitum Pontificis fieri solita, et deinde post Conclauis ingressum, et cum quis ad Cardinalatus honorem promotus fuerit, cum aliis similibus Constitutionibus legi, et iuramentum super illius obseruatione præstari, et ita præcipimus, et mandamus.

Restringitur derogatio, de qua in §. 24. & indicatur successoribus Pontificibus obseruantia huius Constitutionis.

§. Quibus Constitutionibus, et pœnis in eis contentis, nisi in superius expressis, per hanc nostram derogare non intendimus, sed eas in sui roboris firmitate relinquere. Sperantes etiam Rom.Pont. qui pro tempore canonicè eligentur, omni studio curaturos, vt quæ nostris huiusmodi, et in eis salubriter statuta sunt, inuiolabiliter, ac etiam si opus fuerit, per pœnarum ipsarum contra transgressores executionem, obseruentur.

Pu-

Publicatio huius Constitutionis præcipitur, & alia consuetæ clausulæ executoriæ adduntur.

§. Denique volumus easdem præsentes in Valuis Basilicarum S. Ioannis Lateranen. ac Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apostolicæ, necnon in Acie Campi Floræ per Cursores nostros affigi, et publicari, ac eorum exempla ibidem affixa dimitti, et deinde omnes, et singulos Cardinales tam absentes, quam præsentes modernos, et qui pro tempore erunt, et alios quoscumque quorum interest, vel interesse poterit quomodolibet in futurum, afficere, et ligare, nullamque harum ignorantiam prætendere posse, ac si eis personaliter intimatæ forent, præmissis cæterisque contrariis quibuscumque non obstantibus. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostrorum Statutorum, Decretorum, declarationum, Mandatorum, Innodationis, Voluntatis, Admonitionis, Hortationis, Obsecrationis, Inhibitionis, Derogationis, Præcepti, et suspensionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, et Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ, apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo vigesimo primo decimo septimo Kalen. Decembris, Pontificatus nostri Anno primo.

✠ Ego Gregorius Catholicæ Eccles. Episc.

† Antonius Card. Saulius, Episc. Ostien. promitto, voueo, et iuro.

† Franciscus Maria Cardinalis à Monte, Episcopus Portuen. promitto, voueo, et iuro.

† Franciscus Card. Sfortia, Episc. Tusculanus, promitto, voueo, et iuro.

† A. Card. Montaltus S. R. E. Vicecancellarius, Episc. Albanen. promitto, voueo, et iuro.

† Odoardus Card. Farnesius, Episc. Sabinen. promitto, voueo, et iuro.

† Octauius Card. Bandinus, Episc. Prænestinus, promitto, voueo, et iuro.

†

† Andreas Cardinalis Perettus, promitto, voueo, et iuro.

† B. Car-

† B. Cardinalis Beuilacqua, promitto, voueo, & iuro.

†

† F. tit. S. Praxedis, Presb. Card. de Sourdis, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Io: Baptista tit. SS. Marcellini, & Petri, Card. Detus, promitto, voueo, et iuro.

† Ego Dominicus SS. Apostolorum, Presb. Card. Gymnasius, promitto, voueo, et iuro.

†

† Ego Carolus tit. S. Cæsarei, Presb. Card. Madrutius, promitto, voueo, et iuro.

†

† Ego S. tit. S. Chrysogoni, Presb. Card. Burghesius maior Pœnitentiarius, promitto, voueo, et iuro.

† Ego M. tit. S. Onuphrij, Presb. Card. Barberinus, promitto, voueo, et iuro.

† Ego Io: Garsia tit. SS. Quatuor Coronatorum, Presb. Card. Millinus, promitto, voueo, et iuro.

† Ego M. tit. SS. Quirici, et Iulitæ, Presb. Card. Lantes, promitto, voueo, et iuro.

†

† Ego M. Angelus Tontus tit. S. Petri ad Vincula, Presb. Card. Nazarenus, promitto, voueo, et iuro.

† Ego F. tit. S. Augustini Presb. Card. Verallus, promitto, voueo, et iuro.

Ego Io: Bapt. tit. S. Ceciliæ Presb. Card. Lenius, promitto, voueo, et iuro.

†

†

† Ego Dominicus tit. S. Martini in Montibus, Presb. Card. Riuarola, promitto, voueo, et iuro.

† Ego P. tit. S. Mariæ de Populo, Presb. Card. Philonardus, promitto, voueo, et iuro.

† Ego P. Paulus tit. SS. Nerei, et Achillei, Presb. Card. Crescentius, promitto, voueo, et iuro.

†

†

†

† Ego

† Ego Gaspar tit. S. Crucis in Ierusalem Presb. Card. Borgia, promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Robertus tit. S. Alexii, Presb. Card. Vbaldinus, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Tiberius tit. S. Priscæ, Presb. Card. Mutus, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Gabriel tit. S. Pancratii, Presb. de Trejo, promitto, voueo, & iuro.

†

†

†

† Ego Petrus tit. S. Thomæ in Parione, Presb. Card. Comporeus, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Matthæus tit. S. Marci, Presb. Card. Priolus, promitto, voueo, & iuro.

† Ego S. Presb. Card. S. Susannæ, S. R. E. Bibliothecarius, promitto, voueo, & iuro.

†

†

†

†

† Ego Guido tit. S. Ioannis ante portam Latinam, Presb. Card. Bentiuolus, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Petrus tit. S. Saluatoris in Lauro, Presb. Card. Valerius, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Fr. Federicus Presb. Card. de Zolleren, promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Cæsar tit. S. Petri in Monte Aureo, Presb. Card. Gherardus, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Fr. Desiderius tit S. Clementis, Presb. Card. de Cremona, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Stephanus tit. S. Mariæ in Via, Presb. Card. Pignatellus, promitto, voueo, & iuro.

† Ego I. Card. Ludouisius, tit. S. Mariæ de Traspontina S. R. E. Cam. promitto, voueo, et iuro.

† Ego

† Ego Franciſcus tit. S. Matthæi in Merulana, Presb. Card. Sacratus, promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego M. Ant. tit. S. Euſebii, Presb. Card. Gozadinus, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Alexander S. Mariæ in via lata, Diaconus Card. Eſten. promitto, voueo, & iuro.

†

†

†

†

†

†

†

† Ego Franciſcus S. Angeli in foro piſcium, Diaconus Card. Boncompagnus, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Hippolytus S. Mariæ Nouæ, Diaconus Card. Aldobrandinus, promitto, voueo, & iuro.

†

Io: Beninus.

N. Odot.

Regiſtrata in Secretaria Breuium.

Anno à Natiuitate D. N. IESV Christi milleſimo ſexconteſimo vigeſimo primo, Indictione quarta, die verò vigeſima ſexta menſis Nouembris, Pontificatus Sanctiſſimi in Christo Patris, & Domini Noſtri D. Gregorii Diuina Prouidentia Papæ XV. Pontificatus ſui anno primo. Introſcriptæ litteræ Apoſtolicæ publicatæ, & affixæ fuerunt ad valuas Baſilicarum S. Ioannis Lateranenſis, Principis Apoſtolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apoſtolicæ, & in acie Campi Floræ, dimiſſis ibidem earundem litterarum originalibus appenſis per aliquod temporis ſpatium, & exindè amotis deindè dimiſſis earundem litterarum copijs affixis, vt moris eſt, per nos Auguſtinum Bracherium, & Brandimartem Latinum prælibati S. D. N. Papæ Curſores.

Octauius Spada Magiſter Curſ.

CÆRE-

CAEREMONIALE

Continens ritus electionis Romani Pontificis.

GREGORII PAPAE XV.

Iussu editum, & auctoritate confirmatum.

GREGORIVS EPISCOPVS

SERVVS SERVORVM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam.

DEcet Romanum Pontificem, quæ ad Ecclesiæ Catholicæ fœlix regimen, salubriter à se statuuntur, vt quàm facillimè obseruentur, pastorali sollicitudine prouidere, & ea, per quæ à se decreta debitum sortiuntur effectum, stabilire. Si quidem postquàm nouam Constitutionem de Romani Pontificis electione, ob causas in ea expressas, diuina aspirante gratia edidimus; ne eius vsus, & obseruantia, veteri rituali Ecclesiæ Romanæ ferè inutili ob eandem Constitutionem reddito, proprij Cæremonialis directione destitueretur; nouum, prout sequitur, confici mandauimus. Qnod, cum post nonnullorum S. R. E. Cardinalium, quibus negocium commisimus, diligens, vt res postulabat, adhibitum examen, confectum fuerit, & à nobis approbatum; vt illud cum omnibus, & singulis in eo contentis, inuiolabiliter obseruetur, ex nostri pastoralis officij debito, prouidendum censuimus. Tenor autem illius est qui sequitur. Litterarum confirmationis Prohæmium.

CÆREMONIALE.

Tenor Cæremonialis, & primò de exequijs Romani Pontificis.

ROmano Pontifice vita functo, Cardinales præstito in prima Congregatione iuramento de obseruanda Constitutione Gregorij Papæ XV. de reformatione Conclauis, vnà cum alijs Constitutionibus; quæ legi, & iurari in ea hactenus consueuerunt, exequias, pro eius anima iuxtà ritum hucusq; obseruatum, per nouem continuos dies facere debent, nisi fortè in illis nouem diebus aliquod festum ex præcipuis, & magnis incideret, propter cuius obseruantiam, exequias intermitti debere Cardinalibus videretur, hoc enim casu in numero quidem nouem dierum, exequiarum intermissarum dies computantur: verum impensa quæ in omissis exequijs facienda esset, in pauperes Christi iuxta Pij IV. Constitutionem destribuenda est. Qua etiam constitutione, vt exequiarum impensis, quæ iam in immensum excreuerant, modus, & finis aliquis esset, cautum est, ne impensæ illorum nouem dierum, decem ducatorum millium summam, computatis omnibus, præter regalia Populo Romano præstari solita, excederent, & vt earum impensarum distributio, iustè fieret, tribus ex antiquioribus Cardinalibus; vni scilicet ex quolibet ordine, ac S. R. E. Camerario, commissa fuit.

De impensis exequiarum.

De Missa Spiritus Sancti in Basilica S. Petri.

Exequijs defuncti Pontificis completis, & interim conclaui opportuno præparato, Cardinales in Basilica Sancti Petri, vel alibi pro temporis, & loci opportunitate conueniunt, vbi per Decanum Sacri Collegij, vel eo impedito per alium ex antiquioribus Cardinalibus, Missa de Spiritu Sancto celebratur, & in fine per aliquem Prælatum, aut alium virum doctum habetur oratio, in qua monentur, vt sepositis omnibus priuatis affectibus, solum Deum præ oculis habentes, Sanctæ Romanæ, & vniuersali Ecclesiæ de Pastore sufficienti, & idoneo prouidere, omni qua possunt breuitate, & diligentia curent, ad Apostolicarum Constitutionum, & Sacrorum Conciliorum præscriptum.

De ingressu Conclauis.

Re diuina peracta, Clericus cæremoniarum capit Crucem Papalem, & procedit, quem Cardinales sequuntur, Episcopi primùm, deindè Presbyteri, postremo Diaconi cum suis cappis violaceis: Crucem præcedunt familiares Cardinalium; & immediatè

tè

tè cantores Hymnum (Veni creator Spiritus) cantantes, post Cardinales, sequuntur Prælati, atque ita processionaliter procedentes, conclaue ingrediuntur, et cùm ad capellam peruenerint, Cardinalium Decanus apud Altare dicit orationem (Deus qui corda fidelium) qua finita leguntur, et iurantur per Cardinales Constitutiones de Romani Pontificis electione, et vnà cum eis Constitutio nouissima Gregorii XV. Deinde Cardinales post sermonem habitum per Decanum, quo eos conuenientibus verbis ad electionis negocium ritè, et rectè peragendum hortatur, ad cellas sortè inter eos iuxta Constitutionem Pii IV. distributas, diuertunt, et post prandium omnes rursus simul congregantur, et officiales conclauis, et alii præstant Sacro Collegio iuramenta consueta.

Cardinales autem ingressi conclaue non exeant, vespere reuersuri, sed in ipso, omninò permaneant: Ipsumque conclaue, post ter iussu Cardinalis Decani personatam campanulam, videlicet prima vice circa primam horam noctis, secunda circa secundam, et tertia circa tertiam, exclusis omnibus, qui in conclaui remanere non debent, intus, et extra claudatur, et claues S. R. E. Camerario, ac Magistro cæremoniarum, et Prælatis custodibus conclauis iuxta solitum assignentur. **De hora claudendi conclaue.**

Deinde accensis funalibus, tres Cardinales capita ordinum, et Camerarius, vna cum Magistro cæremoniarum latebras, et angulos omnes conclauis diligenter perquirunt, ne quis ex iis, qui esse in conclaui prohibentur, intus remanserit. In Conclaui autem, esse possunt familiares Cardinalium, et alii officiales, et ministri conclauis, qui in constitutione Pii IV. recensentur, quibus adduntur duo alii, vnus famulus pro Magistris cæremoniarum, et alius pro Secretario Sacri Collegii, hac tamen conditione adiecta, vt famulus Magistrorum cæremoniarum, actu vni ex illis inseruiat, et per sex menses ante, fuerit eius continuus commensalis, quæ conditio in famulo Secretarii similiter exigitur, omnium autem istorum conclauistarum, post prandium diei sequentis, fit recognitio, ne quis inter illos fortè esset ex iis, qui in conclaui esse non possunt, quæ recognitio, vt certiùs fiat, iubentur conclauistæ omnes intrare cappellam, et, postea singillatim recensentur. **De Conclauistis.**

De colloquijs, literis cibis, & vestibus.

Clauso conclaui, seruari debent omnia, quæ de colloquiis, literis, et cibis, et quæ de non ingredientibus Cardinalibus, aut iisdem, aut eorum familiaribus postquam ingressi sunt exeuntibus; in constitutione Pii IV. sancita sunt. Quod vero attinet ad vestes, non solùm cùm ad electionem Cardinales procedunt, croceis vti debent, sed iuxta vetus cæremoniale, cum aliquid collegialiter agendum est.

De Capitulis antè electionē, & de voce actiua Cardinalium.

Porrò capitula, quæ ante electionem fieri solent à singulis Cardinalibus subscribenda, etiam ad fauorem conclauistarum fieri poterunt, vel ante ingressum conclauis, vel post ingressum, dummodo per ea non retardetur, aut differatur ingressus, vel electio. Quoniam autem iuxta constitutionem Pii IV. Cardinales, qui saltem in ordine Diaconatus constituti non sunt, ad electionem Romani Pontificis non admittuntur, inspiciendum erit antequam ad electionis negocium procedatur, an aliqui ex Cardinalibus præsentibus ordine prædicto careant, nam si careant, à suffragio ferendo excludendi erunt, nisi priuilegio Pontificio muniti sint. De Cardinali autem, cui ante mortem Pontificis, òs fuit clausum, àliquando dubitatum est, verùm à Pio V. fuit hæc dubitatio sopita per eius Decretum editum 26. Ianuarii 1571. quo declarauit huiusmodi oris clausuram, cæremoniam quandam esse, ea de causa introductam, vt Cardinales, antequam in consistorijs, & congregationibus suffragium ferant, de modestia, quæ ab ipsis in his, & alijs actibus adhiberi debet, quodammodo admoneantur, non autem pertinere ad præcipuam Cardinalium facultatem; quæ circa Summi Pontificis electionem versatur, quæ declaratio Pij V. semper hucusque obseruata fuit.

Quo modo præcauendæ nullitates electionis ab executoribus Constit. Gregorianæ.

Quoniam autem ex Gregoriana constitutione, ad actum electionis sub pœna nullitatis deuenire non possunt Patres, nisi clauso conclaui: tres Cardinales, & Camerarius eiusdem constitutionis executores deputati prouidebunt, vt statim post clausum conclaue, diligens per aliquos fiat inquisitio super ipsa clausura, eaque in effectu reperta, curabunt, vt de ea publicum fiat documentum per Magistrum cæremoniarum rogandum, & post huiusmodi documentum, etiam si conclaue in totum, vel pro parte de facto apertum fuisse reperiatur, semper tamen clausum, & pro clauso censeri, & haberi debet ad effectum validitatis electionis, donec

de

de consensu duarum partium Cardinalium præsentium, per secreta suffragia apertum esse declaretur. Hæc tamen declaratio electionis, quæ ante ipsam facta fuerit, nullatenus præiudicare debet, neque ob ipsam declarationem, præcedens electio impugnari potest.

Manè sequenti post clausum præcedenti nocte conclaue, post solitum campanulæ sonum, conueniunt Cardinales in eo præsentes, qui infirmitate non sunt impediti, ad Capellam Paulinam, & ibi celebrata consueta Missa, & facta Cardinalium communione, statim ad negocium electionis procedere debent, quod quidem hodiè ex Gregor. constitutione, vno tantùm ex tribus modis, siuè formis peragendum est, alioquin electio nullitatis vitio subiacet. De formis electionis.

Primus modus est, qui quasi per inspirationem vocatur, quando scilicet omnes Cardinales, quasi afflati Spiritu Sancto aliquem vnanimiter, & viua voce Summum Pontificem proclamant; circa quem modum ex constitutione Gregoriana, infrascripta notari possunt. De inspiratione.

Primùm, hæc forma electionis practicari potest solùm in conclaui, & eo clauso. Secundò, debet fieri electio secundum hanc formam ab omnibus, & singulis Cardinalibus in conclaui præsentibus. Tertiò, communiter, & nemine eorum dissentiente. Quartò, nullo præcedente de persona speciali tractatu, per verbum (eligo) intelligibili voce prolatum, aut scripto expressum, si voce non possit proferri, exemplum autem huius, potest esse huiusmodi. Si aliquis patrum, clauso conclaui, nullo, vt præfertur præcedente speciali tractatu, diceret, Reuerendissimi Domini perspecta singulari virtute, & probitate Reuerendissimi D. N. iudicarem illum eligendum esse in Summum Pontificem, & ex nunc ego ipsum eligo in Papam. Deinde hoc audito, si cæteri Patres nemine excepto, sequentes primi sententiam eodem verbo (eligo) intelligibili voce prolato, aut si non potest, in scriptis expresso, eundem N. de quo nullus specialis tractatus præcessit, communiter eligerent, ipse N. esset canonicè electus, & verus Papa secundum hanc electionis formam, quæ dicitur per inspirationem, seu, vt in sacris canonibus scriptum est, quasi per inspirationem.

Se-

De Compromisso. Secundus modus, est per compromissum, quando scilicet Cardinales ad electionem per hanc formam, seù viam procedere volentes, committerent aliquibus ex patribus eligendi potestatem, vt vice omnium, Ecclesiæ Catholicæ prouideant de Pastore, cuius formæ praxis potest esse huiusmodi. Primò omnes, & singuli Cardinales in conclaui clauso præsentes, nemine eorum dissentiente, in aliquos ex Patribus compromissum faciunt exempli gratia in hanc formam, in nomine Domini Amen. Anno ab eiusdem &c. mense &c. die &c. Nos Episcopi, Presbyteri, & Diaconi S. R. E. Cardinales omnes, & singuli in conclaui existentes, videlicet N. N. [& singillatim omnes nominentur Cardinales] elegimus, & eligimus per viam procedere compromissi, & vnanimiter, & concorditer, nemine discrepante, elegimus compromissarios N. N. & N. Cardinales &c, quibus damus plenariam facultatem, & potestatem prouidendi S. R. E. de Pastore, sub hac forma videlicet [Hìc optimum erit, vt Cardinales Compromittentes exprimant modum, & formam, secundùm quam compromissarii debent eligere, & secundum quam electus debet censeri verus, & legitimus Papa, vt puta si electi sint tres Compromissarii, declarandum est, an ad hoc, vt electio sit valida, priùs proponere debeant sacro Collegio personam, vel personas ab ipsis nominandam, vel nominandas ad Pontificatum, an verò absolutè debeant electionem peragere; an omnes tres debeant conuenire in vnam personam; an verò sufficiat, quod duo in vnam concordent, & an debeant nominare aliquem de Collegio, vel etiam aliquem extra Collegium, & alia his similia.] His autem, vel aliis similibus expressis, addi compromisso solet tempus, ad quod vsque volunt Cardinales, potestatem compromissarios habere eligendi, & postea subiunguntur hæc verba. Et promittimus nos illum pro Romano Pontifice habituros, quem DD. Compromissarii secundùm formam prædictam duxerint eligendum, vel alia ad formam compromissariis præscriptam accommodata.

Secundò, completo huiusmodi mandato, compromissarii ad partem in aliquo loco separato se conferunt, & de electione facienda tractant, & solet inter eos præmitti protestatio, quod per quamcumque prolationem verborum, suum dare consensum

sum

ſum non intelligunt, niſi in ſcriptis illum expreſsè ponant. Et hæc proteſtatio, videtur neceſſaria inter compromiſſarios, vt verbis humanis, & reuerentialibus inter ſe, ſine præiudicio vti poſſint.

Tertiò, facta per compromiſſarios electione ſecundùm formam eis præſcriptam, & ſeruatis iis, quæ Gregorius XV. in ſua conſtitutione iuſſit, electus per huiuſmodi viam compromiſſi, eſt canonicus, & verus Papa.

Tertius modus, ſeu forma electionis Romani Pontificis eſt, quæ vocatur per Scrutinium, vel per Scrutinium, & Acceſſum, cuius formæ ritus ſecundùm Gregorianam Conſtitutionem, quæ vult non ſolum ſcrutinium fieri ſecretum, ſed etiam Acceſſum, continet tres actiones, alteram, quæ anteſcrutinium, alteram, quę ſcrutinium, & tertiam, quæ poſtſcrutinium appellari poteſt. De ſcrutinio ſimplici, vel cum acceſſu.

Anteſcrutinii actus ſunt quinque, videlicet præparatio ſchedularum Scrutinii, & Acceſſus; Extractio Scrutatorum, & deputatorum pro votis infirmorum per ſortem; Scriptio ſchedularum ſcrutinii; Earum complicatio, & obſignatio. De Anteſcrutinio.

Schedularum præparatio ad Magiſtros cæremoniarum pertinet, qui eas impreſſas, vbi fieri poterit, alioquin vnius manu ſcriptas ſecundum formam inferiùs deſcribendam accipient, tam pro ſcrutinio, quam pro acceſſu, & ponent in duobus diſcis vulgò (bacili) nuncupatis, quos in menſa ante Altare collocabunt, vt inde poſſint Cardinales, cum opus fuerit, ſchedulas ſumere.

Forma autem ſchedulæ ſcrutinii quoad eius figuram attinet, erit altera parte longior, hoc eſt plus longa, quàm lata; longitudo eius, erit ferè palmi, latitudo autem dimidii palmi; Quo verò ad contenta in ea, in anteriori eius parte, quæ breuitatis gratia facies nominari poteſt, tria continere debet; Primò in ſuperiori parte ſecundum eius latitudinem, duo hæc verba (Ego Card.) cum tanta ad inuicem diſtantia, vt inter ipſa, nomen proprium Cardinalis eligentis ſcribi poſſit, & paulò inferiùs duos circulos paruos, ad loca ſigillorum indicanda. De forma Schedularum Scrutinij.

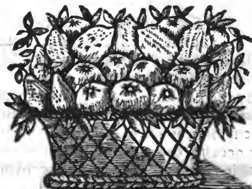
Secundò, in medio continere debet hæc verba.

Eligo in Summum Pontificem Reuerendiſſimum Dominum meum D. Cardinalem.

Tertiò,

De forma Schedularum Accessus.

Tertiò, in parte inferiori, alios duos paruos circulos ad loca sigillorum similiter demonstranda. Forma verò schedulæ accessus, eadem prorsus est, quæ scrutinii, nisi, quod in medio eius, loco verborum (Eligo in Summum Pontificem Reuerendissimum D. meum Card.) ponuntur hæc verba) Accedo Reuerendissimo D. meo D. Cardinali) verum facilius, quæ dicta sunt, percipiuntur ex infrascriptis figuris, & exemplis.

EXEM-

EXEMPLVM FACIEI
Schedulæ Scrutinij.

Ego Card.

Eligo in Summum Pontificem R. D. m
meum D. Card.

EXEMPLVM FACIEI
Schedulæ Acceſſus.

	Ego Card.	
	Accedo Reuerendiſs. D. meo D. Card.	

In exteriori autem parte schedularum tam Scrutinii, quam Accessus, quæ tergum nominari potest, duo sunt imprimendi limbi ex illis, quos ad ornatum librorum impressores adhibent, & vulgari vocabulo, *fregi*, nuncupant, quorum primum circa sui medium continet hoc verbum, *Nomen*, impressum secundum longitudinem ipsius limbi; alterum verò continet hoc verbum, *Signa*, similiter impressum, vt præcedens. Hi autem libi excogitati sunt ad obscurandum diaphanum paginarum, ne scilicet ad lumen, nomina, & signa eligentium conspici possint, vbi verò impressoris copia non fuerit, limborum defectus, lineis suppleri poterit; Sed hæc fient clariora per infra positam figuram tergi schedularum Scrutinii, & Accessus.

***

EXEMPLVM TERGI
Schedularum Scrutinij, & Accessus.

nomen.

signa.

Secundus actus antescrutinii, est extractio Scrutatorum, & deputatorum pro votis infirmorum, quæ extractio antequam ad scrutinium procedatur, forte facienda est, hoc modo. In vno sacculo, aut vase, publicè ponantur tot schedæ, vel si magis placet spherulæ ligneæ palàm numeratæ, quot sunt Cardinales præsentes in Conclaui, cum eorum nominibus: deinde per vltimum Diaconum extrahantur primò Scrutatores tres, & posteà tres Deputati pro votis infirmorum, qui breuitatis gratia Infirmarii appellari possunt, de quorum omnium officio inferiùs suo loco scribetur, quod si in extractione Scrutatorum, & Infirmariorum, ac etiam recognitorum, de quibus suo loco dicetur, extracti fuerint Cardinales, qui ob infirmitatem, aliudue impedimentum muneribus prædictis satisfacere non possint, alii non impediti, loco illorum extrahantur: Peracta verò extractione, schedæ, seù spherulæ eorum, qui extracti fuerunt, in sacculum, seu in vas iterùm coniiciantur. De Scrutatoribus, & Infirmariis.

Tertius actus antescrutinii, est schedularum scrutinii scriptio, quę fiet hoc modo. Ad duas, vel plures paruas mensas, quæ erunt cum atramento, & calamis paratæ in loco Cappellæ apto, vt qui scribunt conspici possint, quid verò scribitur, non possit, accedent Cardinales per ordinem, incipiendo à Decano, & ibi sedentes in scabellis paratis schedulam quisque suam acceptam prius ex disco, scribet hoc modo. Primò in prima parte in spatio inter verba [Ego Card.] scribet proprium nomen; deinde in secunda parte nomen illius, quem eligit, charactere tamen, quantùm fieri potest alterato, vt manus scribentis cognosci non possit; & caueat, ne plures in schedula scribat; quia suffragium iuxta Gregorianam Constitutionem esset nullum. In tertia verò parte signa, hoc est numerum aliquem, & dictum aliquod scripturæ, seù verbum, aut aliquid huiusmodi, vt in exemplo pro faciliori intelligentia oculis subiecto, videre est. Quomodo in schedula scribatur nomen eligentis, & electi.

***

EXEM-

Exemplum Schedulæ Scrutinij scriptæ.

Ego Bonifacius Card. Caetanus.

m.

Eligo in Summum Pontificem R. D. meum D. Card. Baronium.

18. Gloria in excelsis.

Ego Robertus Card. Bellarminus.

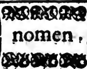

Eligo in Summum Pontificem R. D.m
meum D. Card. Baronium.

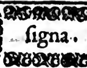

18. Gloria in excelsis.

nomen ,

ſigna.

Quartus actus antescrutinij, est schedularum complicatio, quæ, vt expeditiùs peragi à Card. valeat, poterit à Cæremoniarijs Magistris, cùm eas præparant, fieri in hunc, qui sequitur modum. Binæ fient plicaturæ ex vtraque parte cuiusque schedulæ, ita vt nomen eligentis, & signa cùm fuerint scripta, maneant tecta ex vtraque parte à limbis; deinde quod reliquum est ita complicetur, vt schedula ferè ad latitudinem pollicis redigatur, prout ex complicata schedula, quæ hic exempli gratia ponitur, conspici potest.

De complicatione schedulæ.

Hic poni debet exemplum schedulæ complicatæ.

Cæterùm Magistri Cæremoniarum schedulas, non complicatas vt suprà, sed explicatas, & cum cera rubra in paruis circulis, ponent in discis, & Cardinales, postquam eas, vt suprà scripserint, eo vsque solùm plicabunt, quo nomen, & signa eligentis tegantur, reliquas autem plicaturas tunc facient, cum schedulas, vt infra dicetur, obsignauerint.

De obsignatione schedulæ.

Quintus, & postremus actus antescrutinij, & schedularum obsignatio, quæ ab vno quoque Cardinali facienda erit in tergo schedularum cum sigillo ad hoc parato, in loco paruorum circulorum vbi cera fuerit posita. Porrò sigillum non debet esse solitum Cardinalis, sed aliud, & secretè habitum, & ita simplex, vt facilè notari possit, veluti, si in sigillo sculpantur, aut tres numeri, aut tres litteræ, & numeri, vel vna tantum imago, & hæc de antescrutinio sufficiant; Cæterùm, quod attinet ad Cardinales infirmos, aut aliter impeditos, inferiùs suo loco dicetur.

Sequitur secunda actio, quæ nomine scrutinii appellata fuit. Octo sunt huius actionis actus, videlicet, Delatio schedulæ, Iuramenti præstatio, positio schedulæ in calicem, schedularum mixtio, earum numeratio, scrutinij publicatio, schedularum in filum insertio, earumque depositio seorsum.

De scrutinio, & eius actibus.

Delatio schedulæ, & duo sequentes actus, qui meliùs simul describuntur ob eorum connexitatem; hoc modo fient. Quilibet Cardinalis propriam schedulam postquam illam scripserit, obsignauerit, & complicauerit; duobus primis digitis sumet, ac eleuata manu palàm deferet ad Altare, penes quod stant scrutatores, & in quo est calix magnus ad recipiendas schedulas paratus, & patena coopertus ibique genuflectens, aliquantulum orabit, deinde surgens alta, & intelligibili voce, iurabit in hanc formam, quæ in tabella super Altari posita descripta habetur: TESTOR CHRISTVM DOMINVM, QVI ME IVDICATVRVS EST,

De delatione schedulæ in calicem, & iuramento.

ME ELIGERE, QVEM SECVNDVM DEVM IVDICO ELIGI DEBERE, ET QVOD IDEM IN ACCESSV PRÆSTABO. Post hæc, schedulam in patenam ponet, & patenam mittit in calicem, quo facto inclinabit se ad Altare, & ad suum locum reuertetur. Et hæc, seruanda erunt, si Cardinalis ad Altare pergere possit: nam si ob infirmam valetudinem non possit, & præsens in Cappella sit, vltimus Scrutator discum cum schedulis ad eum deferet; ex quo Cardinalis infirmus, vnam accipiens, eam in loco suo secretè, vt supra dictum est conficiet; deinde præuio iuramento prædicto schedulam obsignatam, & complicatam, eidem Scrutatori tradet, qui eam palàm deferet ad Altare, & sine oratione, & iuramento in patenam ponet, & per eam in calicem mittet; quæ omnia obseruanda erunt per vltimum Scrutatorem erga eos Cardinales, qui in Cappella præsentes ob valetudinem ad Altare pergere non poterunt. Si verò aliqui Cardinales infirmi sint in suis cellis, tres Card. Infirmarij, vt supra extracti, ad eos accedent cum capsula altitudine vnius palmi, in cuius superiori parte sit rima, seù foramen, eius magnitudinis, vt per illud schedula complicata possit per suam latitudinem intus capsulam transmitti; quam capsulam antequam Scrutatores Infirmariis tradant, palam aperient, vt cæteri Cardinales possint eam inanem, & vacuam conspicere, deinde claudent, & clauem ponent super Altare; deinde Infirmarii cum capsula clausa, & cum paruo disco tot schedulas continentes, quot sunt infirmi Cardinales, ad vnumquemque eorum accedent; & Infirmi acceptas ex disco schedulas, secretè scribent, obsignabunt, & complicabunt, & præuio iam dicto iuramento, in capsulam per rimam mittent; quòd si Infirmi, scribere non possint, alii eorum arbitrio deligendi, præstito de secreto seruando in manibus Infirmariorum iuramento, prædicta facient: atque hi aduertere debent, quòd non solùm iuramenti vinculo tenentur seruare secretum, sed etiam in excommunicationem latæ sententię, si contrafecerint, incurrent. His peractis Infirmarii ad Cappellam reuertentur cum capsula, quam scrutatores aperient, & schedulas in ea contentas, palam numerabunt: & tot repertas, quot sunt infirmi, ponent singillatim in patenam, & per patenam simul omnes in calicem. Ne autem nimis in longum protrahatur scrutiuij actio, Infirmarii poterunt proprias schedulas post Decanum conficere, & calicem ponere, deinde dùm cæteri Cardi-

De impedita valetudine.

De Infirmis.

Monitio.

dinales Scrutinium agunt, ad infirmos pergere, ad accipienda eorum ſuffragia eo modo, quo proximè ante dictum eſt.

Quartus actus Scrutinij, eſt ſchedularum permixtio, quæ fiet per primum Scrutatorem, calice in quo ipſæ ſchedulæ poſitæ fuerunt, patena cooperto, pluries agitato. De permixtione ſchedularum.

Quintus actus, eſt numeratio ſchedularum, quæ palam fiet per vltimum Scrutatorem capiendo ſingillatim vnamquamque ſchedulam ex calice, eamque ponendo in alium, qui adhoc paratus ſit, calicem vacuum. Quòd ſi numerus ſchedularum, non reſpondeat numero Card. omnes comburendæ ſunt: & iterum, ideſt ſecunda vice, ad ſuffragia ſtatim eſt deueniendum: Si verò numerus ſchedularum numero Card. reſpondeat, proſequendi ſunt alij actus ſcrutinij. De numeratione ſchedularum.

Sextus actus, eſt publicatio Scrutinij, quæ fit per Scrutatores, qui ſedent ad menſam ante Altare poſitam, fiet hoc modo; Primus Scrutator accipiet vnam ſchedulam, eamque intactis ſigillis explicabit; & viſo in ea ſchedula electi nomine, eam tradet ſecundo Scrutatori, qui pariter, eodem electi nomine perſpecto, eandem tradet tertio, qui illam alta, & intelligibili voce perleget, vt omnes Cardinales præſentes notare poſſint ſuffragium in folio impreſſo, quod penès ſe habebunt cum nominibus omnium Card. notabit autem iuxta nomen Card. ex ſchedula recitati: Idem faciendum erit de cæteris ſchedulis in calice poſitis, vſque ad vltimam; Quòd ſi in Scrutinij publicatione, inueniant Scrutatores duas ſchedulas ita complicatas, vt ab vno tantùm datas fuiſſe appareat, ſi quidem vnus, & idem in vtraque electus fuerit, ſchedulæ prædictæ habebuntur, & notabuntur pro vno ſuffragio, ſi verò diuerſi fuerint nominati, neutrum ſuffragium validum erit, prout in Bulla Gregoriana ſtatuitur de illa ſchedula, in qua plures nominati ſunt; Scrutinium tamen neutro caſu vitiatur. Cæterum ſuffragia prædicta, finita ſcrutinij publicatione, poterunt à Patribus iuxta nomina Cardinalium, qui ea obtinuerunt, in vnam ſummam redigi, vel in ſeparato folio notari, hoc modo Reuerendiſſimus D. Cardinalis A. habet ſuffragia 20. & Reuerendiſſimus D. Cardinalis B. habet ſuffragia 15. & ſic de alijs; quod fit ne Cardinales cum opus eſt, cogantur ſemper numerare ſuffragia, quæ iuxta nomina Cardinalium notarunt. De publicatione ſcrutinij.

Septimus actus Scrutinij, eſt ſchedularum in filum inſertio, quæ, De ſchedularum in filum inſertione.

vt schedulæ ipsæ cautiùs conseruari possint excogitata fuit. Hæc autem insertio fiet per vltimum Scrutatorem; inserendo schedulam vnamquamque postquam eam perlegerit, acu cum filo ad hunc effectum parato, in loco, vbi est verbum, ELIGO.

Octauus, & postremus Scrutinij actus, est depositio schedularum seorsum, quæ similiter fiet per vltimum Scrutatorem, qui finita insertione omnium schedularum in filum, capita fili nodo iunget, & schedulas omnes ita colligatas, in alium calicem vacuum, vel in mensa seorsum ponet.

De postscrutinio, & eius actibus.

Sequitur tertia, & postrema actio, quæ postscrutinium appellata fuit, cuius actus, si secuta sit electio per scrutinium, tres tantum sunt, videlicet. Numeratio schedularum, Recognitio suffragiorum, & schedularum combustio, de quibus inferiùs suis locis dicetur. Si verò per Scrutinium non sit secuta electio, actus sunt septem, videlicet; Accessus, Sigillorum, & signorum aperitio; Eorum annotatio; Suffragiorum examen; Suffragiorum scrutinii, vel scrutinii, & accessus numeratio; eorum recognitio; Et schedularum combustio.

De Accessu.

Primus itaque actus, est Accessus, qui immediatè post scrutinium, hoc est, post depositas seorsum scrutinii schedulas fiet, nisi fortè in scrutinio fuerit creatus Papa; tunc enim nullus fieri debet accessus, in quo quidem accessu eadem omnia seruanda sunt à Cardinalibus, quæ dicta sunt seruari debere in scrutinio peragendo, tàm in schedularum scriptione, obsignatione, complicatione, delatione, & positione in calicem; quàm in earum numeratione, publicatione, notatione suffragiorum, & insertione in filum, ac depositione seorsum, exceptis tamen infrascriptis. Primò, quod Cardinales, schedulas pro accessu, sumere debent ex disco schedularum accessus; Secundò in schedularum acessus scriptione si Cardinalis nemini velit accedere, debet in media schedulæ parte, loco nominis Cardinalis, qui scribendus esset, si ad eum fieret accessus, scribere, Nemini, Schedula autem accessus scribi, & obsignari debet cum eisdem sigillis, & signis schedulæ scrutinii, sub pœna nullitatis suffragii ipsius accessus; Tertiò, quòd non potest accessus fieri ad eum Cardinalem, qui in scrutinio saltem vnum suffragium non obtinuerit, neque ad eum, qui ab ipsomet Cardinali fuit in scrutinio nominatus; Quartò, quamuis in accessu non liceat plures nominare, sicut non licet in scrutinio plures eligere

Differentia schedularum Accessus, & Scrutinij.

sub

sub pœna nullitatis suffragii, tàm in accessu, quàm in scrutinio, nihilominus licebit accedere vni ex pluribus nulliter à se nominatis in scrutinio, dummodo ei ab alio aliquod suffragium, non tamen nulliter, vt præfertur, in ipso scrutinio datum fuerit; Quintò, quòd in accessu non præstatur iuramentum, de quo supra, quia in scrutinio fuit iam præstitum per illa verba: (Et quod idem in accessu præstabo.) Sextò, denique Infirmarii deferre debent ad infirmos schedulas accessus, & simul etiam vnum folium impressum, in quo sit notatus suffragiorum numerus palam recognitus: quæ quisque Card. in scrutinio nominatus, obtinuerit.

Secundus, tertius, & quartus actus postscrutinii sunt Sigillorum, & Signorum aperitio, Eorum annotatio, & Suffragiorum examen, qui tunc solùm locum habere possunt, quando secuta est electio per scrutinium, & accessum: fieri autem debent hoc modo.

Primus scrutator schedulas accessuum, quos obtinuit electus, in ea parte solùm, quæ signa continet, aperiet, & inspectis diligenter earum sigillis, & signis, apertas, ac in filo, vt erant insertas, tradet secundo Scrutatori, & secundus, eadem inspectione facta, porriget tertio, qui alta, & intelligibili voce, sigilla, & signa prædictarum schedularum enunciabit, & annotabit in latere sinistro folii impressi, ad hunc effectum parati, sub verbis (Sigilla, & Signa accessuum) quam etiam annotationem facient cæteri Cardinales, si voluerint, in simili folio impresso. *De inspectione, aperitione, & collatione seu annotatione schedularum.*

Deinde primus Scrutator, reliquis Scrutatoribus inspicientibus, pro accessuum prædictorum examine capiet schedulas scrutinii, & incipiens ab vno capite fili, in quo insertæ sunt, sigillum primæ eius schedulæ quæret in sigillis accessuum notatis, vt supra in folio impresso, & si illud in eo non inuenerit, omissa prima scrutinii schedula, capiet secundam eiusque sigillum similiter quæret; quod si etiam non inuenerit, capiet tertiam, & deinde sequentes singillatim, donec sigillum alicuius earum inueniat, eoque inuento, scrutinii schedulam in ea parte, vbi signa sunt, aperiet, & si non inuenerit signa huius schedulæ concordare cum signis accessus, schedulam illam omittet, & aliam capiet, sicut paulò ante de schedulis non concordantibus in sigillo dictum est: si verò inuenerit signa concordare, ostendet illa secundo, & tertio Scrutatoribus, qui vnà cum ipsis, post diligens examen super identitate sigillorum, & signorum ambarum schedularum, scrutinii scilicet, *De examine suffragiorũ.*

cet, & accessus, inspiciet, an idem, vel diuersi in vtraque schedula sint nominati, & si idem nominatus sit, suffragium accessus nullum censebitur, si verò diuersi nominati sint, suffragium accessus pro valido habebitur: & hoc casu, tertius Scrutator sigillum, & signa schedulæ Scrutinii, ac etiam nomen electi, qui in ea continetur, alta, & intelligibili voce enunciabit, & annotabit in latere dextero prædicti folii impressi, sub verbis (Sigilla, & signa scrutinii respondentia accessibus) notabit autem ea ex aduerso accessus concordantis in sigillo, & signis; quam annotationem cæteri quoque Cardinales, si voluerint, in simili folio impresso facient.

Sed huiusmodi actus, qui explicatione difficiliores sunt, quàm operatione, exemplo melius percipientur.

E X E M P L V M.

Folij impressi, in quo Accessus, & Scrutinij Sigilla, ac Signa concordantia annotantur.

Sigilla, & signa Accessuum.	*Sigilla, Signa Scrutinij Accessibus respondentia.*	*Cardinales nominati in Scrutinio.*
ACD. 43. Deus.		
BRE. 32. Bonitas.	BRE. 32. Bonitas.	Card. S. Eusebii.
RGI. 50. Beatitudo.	RGI. 50. Beatitudo.	Card. S. Sixti.
N.S.P. 26. Gloria.		

Litteræ Alphabeti indicant Sigillum.

Monitio ad Scrutatores.

Quòd si fortasse in ista inquisitione contingat duas, vel plures schedulas scrutinii, reperiri cum eisdem sigillis, & signis alicuius schedulæ accessus, tunc si in earum aliqua electus nominatus fuerit, in alia verò alius, primus Scrutator reliquis scrutatoribus similiter inspicientibus, scrutinii schedulas huiusmodi, & schedulam accessus, in ea etiam parte, in qua est nomen eligentis, & accedentis, aperiet, vt constare possit secundùm Gregorianam Constitutionem de validitate, vel inualiditate accessus; si verò in aliqua huiusmodi schedularum scrutinii concordantium cum accessu non sit nominatus electus, debent eę schedulę omitti, & ad subsequentes procedendum erit.

Quin-

Quintus actus postscrutinii, est numeratio suffragiorum, vel scrutinii solius, vel scrutinii, & accessus, quæ fiet per Scrutatores semper, siue secuta sit electio, siue non: & si quidem secuta non sit electio, vt sciatur, quòd in eo scrutinio, vel scrutinio, & accessu non habetur Papa; si verò secuta sit, vt constet de canonici Pontificis electione; fiet autẽ hęc numeratio suffragiorũ hoc modò. Scrutatores in vnam summã redigent suffragia, quæ quilibet nominatus in Pontificẽ obtinuit, siue in scrutinio solo, siuè in scrutinio, & accessu simul, et si inuenerint nullũ ex nominatis ad duas tertias partes suffragiorum peruenisse, non habetur Papa in illo scrutinio, siue scrutinio, & accessu; Si verò inuenerint aliquẽ ex nominatis duas tãtùm partes suffragiorum obtinuisse, aperient electi schedulam, etiam in ea parte, in qua est nomen eligentis; & si quidem ex ea apparuerit, electum alij suffragatum fuisse, electio eius erit canonica; si verò constiterit sibi suffragium dedisse, eius electio ex dispositione Gregorianæ Constitutionis nulla erit ob defectum vnius suffragij. Si denique plures inuenerint duas tertias partes suffragiorum obtinuisse, vel etiam vltra duas tertias, tunc in suffragiorum paritate nullus erit electus, in imparitate verò, ille est canonicus Papa, qui superat alium, etiam in vno suffragio.

De numeratione suffragiorum

Sextus actus postscrutinii, est Recognitio, quæ per Recognitores, siue secuta sit electio, siue non, fiet, inspiciendo tam schedulas scrutinii, & accessus, quam suffragiorum annotationes factas per Scrutatores, vt per huiusmodi recognitionem constare possit, an Scrutatores syncerẽ, & fideliter muneri suo satisfecerint. Recognitores autem extrahentur sorte, vt Scrutatores, & Infirmarii, statim quidem post scrutinium, si secuta sit in eo electio, si verò non sit secuta, post scrutinium, & accessum, cùm scilicet Scrutatores suum impleuerint munus per numerationem suffragiorum, & hæc extractio fiet, siue secuta sit electio in scrutinio, & accessu, siue non.

De recognitione & recognitorum extractione.

Septimus, & postremus actus postscrutinii, est combustio omniũ schedularum, quæ semper, & palàm per Scrutatores fiet, ac statim post recognitionem, siue electio sit secuta, siue non. Et hæc omnia, quæ de scrutinii ritibus sunt exposita, seruanda erunt diligenter à Cardinalibus in omnibus scrutiniis, siue fiant manè post Missam, siuè vespere post Hymnum (Veni Creator Spiritus.) Atque hi sunt Ritus ex prescripto Constitutionis Gregorii Papæ XV. in electione Romani Pontificis obseruandi. Mo-

De cõbustione schedularum.

Litterę Gregorii PP. XV. confirmatorię cæremonialis.

Motu itaquę proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnia, & singula in prędicto Cæremoniali ordinata, & quomodolibet contenta; tenore præsentium perpetuò approbamus, & confirmamus; illiusque omnibus, & singulis, perpetuæ, & inuiolabilis Apostolicæ firmitatis robur adiicimus; eaque à Ven. Fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus, omnibusque, & singulis alijs, ad quos spectat, & spectare quomodolibet poterit in futurum, omninò obseruari præcipimus, & mandamus; ac Cæremoniale huiusmodi, in totum, vel in parte mutari, vel ei aliquid addi prohibemus. Decernentes sic, & non aliter per quoscumque, ac eosdem S.R.E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari, & diffiniri debere. Non obstantibus omnibus illis, quę in primo dicta Constitutione voluimus non obstare, cæterisque contrarijs quibuscumq; Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, confirmationis, adiectionis, pręcepti, mandati, prohibitionis, & decreti infringere, vel ei ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicę Millesimo sexcentesimo vigesimo primo, quarto Idus Martij, Pontificatus nostri Anno II.

V. Dat.

Io: Beninus.

N. Odot.

Anno à Natiuitate Domini nostri Iesu Christi millesimo sexcentesimo vigesimo secũdo Indictione quinta, die verò secũda mensis Aprilis Põtificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D.N.D.Gregorij Diuina Prouidentia Papæ XV. Anno eius secundo, introscriptæ litteræ Apostolicæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicarum S.Ioannis Lateranen. Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apostolicæ, & in aciæ Campi Floræ, dimissis ibidem earumdem litterarum originalibus appensis per aliquod temporis spatium, & exindè amotis, deindè dimissis earumdem literarum copijs affixis, vt moris est, per nos Augustinum Brachorium, & Brandimartem Latinum S.D.N. Papę Cursores.

Octauius Spada Magister Cursorum.

S. D. N.

D. V R B A N I

DIVINA PROVIDENTIA

P A P AE VIII.

Confirmatio Bullæ Gregorij XV. de electione Romani Pontificis, & Cæremonialis continentis illius ritus.

VRBANVS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI,

Ad perpetuam rei memoriam.

AD Romani Pontificis prouidentiam spectare dignoscitur; vt ea, quæ salubriter à prædecessoribus suis, præsertim Sedis Apostolicæ, & vniuersalis Ecclesiæ decori, & vtilitati conducentia statuta sunt firma, & inconcussa quantum ex alto conceditur perseuerent. Cum igitur formam in eiusdem Pontificis electione seruandam Sacrorum Conciliorum decretis, & varijs Apostolicis constitutionibus sæpiùs præscriptam felicis recordat. Gregorius Papa XV. prædecessor noster pastorali sollicitudine permotus, vt res tanti ponderis postulabat perfectius dirigendam duxerit constitutione desuper edita cuius tenor est talis, Gregorius Episcopus seruus seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Æterni Patris, Filius, Magister, & Legislator, Christus Dominus, cuius omnis actio, nostra est instructio, licet portaret omnia verbo virtutis suæ, nec esset quicquam absconditum ab oculis eius, tamen priusquam ad Apostolatus munus duodecim Apostolos eligeret, & nominaret, quod alias vnquam fecisse in scripturis non legimus, pernoctare voluit in oratione Dei; & antequam B. Petro ouium suarum curam committeret, tertium repetita interrogatione, trinam extare æterni amoris eius professio-

 nem,

nem, Nos ſcilicet erudiens quantâ diligentia, cautione, & curâ in omnium Paſtorum electione adniti debeamus, vt boni eligantur, & fideles; præſertim verò in B. Petri Succeſſoris, qui Orbis eſt lumen, Doctor gentium, & Paſtor Paſtorum. Quapropter ſatis etiam admonemur nihil eorum, quæ ad electionis Romani Pontificis negocium cautius & melius tranſigendum conducunt, omitti debere: ſalus enim non vnius membri, ſed totius corporis agitur, cum de capite conſulitur. Igitur & ſi diuerſis fel. record. Romanorum Pontificum prædeceſſorum noſtrorum, & SS. Patrum decretis ſalubriter prouiſum eſt, vt eius electio ritè, & rectè peragatur, & in ea non caro & ſanguis, aut humana ſapientia, quæ ſtultitia eſt apud Deum dominetur, ſed Spiritus Sancti gratia omnia dirigantur, & gubernentur: nihilominus, vt dies diei eructat verbum, & nox nocti indicat ſcientiam, experientia compertum eſt ſalubriori remedio locum non deeſſe. Nos igitur quos poſuit Dominus, licet nullis ſuffragantibus meritis, regere Eccleſiam ſuam, ne in extremo die prætermiſſi officij in re tanti momenti à nobis ratio à diſtricto Iudice exigatur, quod multorum etiam votis, & poſtulationibus multum expetitum eſt, Sancti Spiritus adſpirante gratia, faciendum decreuimus, matura itaque cum Venerabilibus fratribus noſtris S. R. E. Cardinalibus deliberatione habita de eorundem fratrum conſilio pariter, & aſſenſu, hac noſtra perpetuò valitura Conſtitutione, ſtatuimus, decernimus, & declaramus in poſterum electionem Romani Pontificis fieri aliter non poſſe, quàm in Conclaui, & eo clauſo, ac poſt celebratum in eo prima die Sacroſanctum Miſſæ ſolitum Sacrificium, cui Cardinales intereſſe, & in eo communicare conſueuerunt, ac per ſecreta Schedularum ſuffragia duarum ex tribus partibus Cardinalium, in Conclaui præſentium, præterquam ſi omnes, & ſinguli Cardinales ſimiliter in Conclaui præſentes, nemine diſſentiente, aliquibus ex eorundem Collegio Cardinalium committerent eligendi poteſtatem, vt vice omnium Eccleſiæ Catholicæ prouiderent de Paſtore; aut niſi communiter ab omnibus, & ſingulis Cardinalibus, qui itidem in Conclaui præſentes erunt, nemine pariter diſſentiente, quaſi per inſpirationem, nullo præcedente de perſona ſpeciali tractatu, per verbum Eligo, intelligibili voce prolatum, aut ſcripto, ſi voce fieri non potuerit, expreſſum, fuerit celebrata. Numerum autem Suffragiorum duarum ex tribus partibus Cardinalium in

Con-

Conclaui pręsentium, vt electio per viam Scrutinij, aut Scrutinij, & accessus valida sit, decernimus, & declaramus ita esse censendum, vt in duabus tertijs partibus Suffragium electi non numeretur, nec quisquam siue Scutinij, siue scrutinij & accessus, siue compromissi via procedatur, seipsum eligere, seu suffragium sibi dare vllatenus possit: Electi tamen persona, si in Conclaui sit, debeat in numerum Cardinalium computari. Rursus nemo per viam Scrutinij, seu Scrutinij & accessus habeatur pro electo, nisi publicatis omnibus suffragijs, & electi, si numerum tantummodo duarum ex tribus partibus habuisse compertum sit, etiam schedulis apertis. At si contingat plures in schedulis nominatos, duas tertias partes suffragiorum tulisse, in suffragiorum paritate neuter sit electus, in imparitate vero, qui numero suffragiorum superior erit, dummodo duas tertias partes, etiam in vno suffragio excedat electus censeatur. Insuper in vno quoque Scrutinio antequam Schedula in calicem mittatur à quolibet Cardinale iuramentum alta, & intelligibili voce fiat his verbis: Testor Christum Dominum, qui me iudicaturus est, me eligere quem secundum Deum iudico eligi debere, & quod idem in accessu præstabo. Et hoc iuramentum à nullo omittatur. Suffragiorum autem Schedulæ huiusmodi tàm Scrutinij, quàm accessus, vbi fieri potuerit, impressæ omnino esse debeant, vbi non potuerit, vnius tantum manu scriptæ sint, ita videlicet, vt tam impressæ, quàm ita scriptæ, ea omnia quæ in Schedulis huiusmodi exprimi solent, contineant, pręter sola nomina, seu denominationes eligentis, & electi, & infrascripta signa, quæ omnia manu eiusdem eligentis scribantur: & nomen quidem eligentis in prima parte Schedulæ, electi verò in sequenti, & rursus electi quantum fieri poterit charactere alterato, ita vt cognosci nō possit: eaque Schedulæ pars in qua erit eligentis nomen claudatur, ac sigillo ad hoc parato, ac secretè habito, non autem eo quo quisque vti solet, obsignetur. Vt autem videri possit, ne qui alicui accesit, eidem in Scrutinio suffragium dederit, Schedulę omnes duobus alijs signis in vltima parte signentur, numero nempe aliquo, & breui dicto Sacræ Scripturæ, vel alio huiusmodi; quæ signa in vtraque Schedula tàm Scrutinij, quàm accessus eadem sint. Postea verò pars illa Schedulę, vbi hæc signa erunt, etiam complicetur, & obsignetur, ne à Scrutatoribus videri posit, nisi postquam fuerit per Scrutinium, & accessum electio perfecta; quo casu Sche-

dulæ accessus à Scrutatoribus ea in parte, vbi duo prædicta sunt signa, aperiantur, ijsque inspectis, & earum sigillis, aliæ Schedulæ cum ijsdem signis notatæ, & in Scrutinio datę reperiantur, vt videlicet an duo hæc signa, & sigillum eadem sint cognoscatur, et inde duo suffragia ab eodem Cardinali vni data non fuisse appareat. At si inter Schedulas Scrutinij nulla reperietur ijsdem signis notata, quibus Schedula Accessus signata erit, aut si quis eidem accesserit, quem in Scrutinio nominauerit, vtroque casu suffragium accessus nullum fit. Subscriptio autem, seù nomen eligentis resignari non possit, nisi contingat, vt sigillum, & alia duo prædicta signa sint eadem cum signis, & sigillo alicuius alterius Cardinalis, aut alia difficultate cogente. Quod autem attinet ad nomen electi, illud eo modo à Cardinalibus scribatur, quomodo in folio impresso, vbi in Conclaui notari suffragia solent. Præterea, vt secreto cautius consulatur, Schedulæ suffragiorum conficiantur, vna, seu pluribus in mensis, in media Capella constitutis, ita à Cardinalibus remotis, & circumseptis, vt quid scribatur ab alijs videri non possit. Si quis verò ad mensam accedere, impeditus valetudine non poterit is suffragium suum in loco suo secretè cõficere debeat, & ad illud accipiendum vltimus Scrutatorum accedat. Et vt accessus secretè etiã peragatur, Scrutinio publicato, si electio per consensum duarum partium in eo non fuerit celebrata, statim antequam ad alios actus deueniatur, Cardinales Schedulam pro accessu formatã prædictis in mensis conficere, sicut in Scrutinio teneantur. Porrò vsus Schedularum pro accessu talis erit. Qui accedere alicui ex nominatis in Scrutinio voluerit, eius nomen scribet, qui verò noluerit, ac cognosci possit eum nulli accedere, in loco nominis scribat Nemini. Nulli autem tam in Schedula Scrutinij, quam accessus plures nominare liceat, alioquin suffragium in quo plures fuerint nominati nullum sit: accedere tamen vni ex nominatis à se in dicta Schedula, vel alij, dummodo aliquod aliud suffragium in eodem Scrutinio tulerit, non prohibeatur, & in numerum Cardinalium in Conclaui præsentium numeretur. Neque in quolibet Scrutinio, nisi semel accedere liceat; neque per accessum ab alterius nominatione, in Scrutinij Schedula facta, recedi decernimus, & declaramus. Insuper antequam Schedulæ, siue Scrutinij, siue Accessus à Scrutatoribus aperiantur, omnes ab ijs diligentissimè palam numerentur, & si plures repertæ fuerint, quam sint Cardinales in Conclaui præ-

sentes

ſentes omnes comburantur,& iterum ad ſuffragia ſtatim deueniatur. Si quis autem aliquid ex ſupra expreſſis non ſeruauerit, aut quomodocumq; directè,vel indirectè in aliquo contrauenerit,ſententiam excommunicationis ipſo facto incurrat. Præterea ſtatuimus, & ordinamus, quod ſi aliquem infirmitas impediuerit ad Scrutinium venire, ad eum adire debeant tres Cardinales, ſorte ante Scrutinium, vt infra ad hanc rem ex omnibus Cardinalibus per vltimum Diaconum extracti, cum capſula perforata, ſed inani, & palam à Scrutatoribus clauſa,cuius clauis ſuper altare remaneat, & Schedulam impreſſam illi deferre, ipſeque illam ſicut alij Cardinales, præuio iuramento ſupraſcripto, ſecretè conficere teneatur,deinde in capſulam conijciat, eaque per eoſdem Cardinales relata,& aperta,in calicem Schedula mittatur,Publicato deindè Scrutinio, ſi acceſſus agendus erit, vt etiam Infirmi accedere poſſint,vnum ex folijs in quibus nomina Cardinalium,& ſuffragiorum numerus notatur à tribus Cardinalibus prædictis ſumatur, & palam recognito numero ſuffragiorum, quæ quiſque in Scrutinio tulerit, ad infirmum vnà cum alia impreſſa Schedula, pro acceſſu parata,& cum eadem capſula ab ijs deferatur. Infirmus verò alicui accedere,vel nemini accedere debeat,omniaque & ſingula ſeruentur, quæ de Scrutinij Schedula ſupra ordinata ſunt, ſub eadem excommunicationis latæ ſententiæ pœna. At ſi quis ſcribere valetudine impediatur,per alium præuio iuramēto ab eo qui ſcribet præſtando,de ſeruando ſecreto, quod ſub eadem excommunicationis pœna ſeruari mandamus, ſcribere liberè poſſit. Ad hæc Scrutatores, ſicut & tres alij Cardinales, qui ad Infirmorum ſuffragia deferenda proficiſcentur, ex omnibus Cardinalibus præſentibus in Conclaui, nulla ordinis ſeruata diſtinctione, ſorté,immediatè ante quodlibet Scrutinium per vltimum Diaconum extrahantur, & qui ſemel extracti fuerint, in vas iterum conijciantur; alioquin ſi quis contrafecerit, ſicut ſi Scrutatores, vel Recognitores aliquid ſecreti in exercendo ſuo officio cognouerint,& illud reuelauerint, eandē latę ſententię excommunicationem incurrant. Finito Scrutinio,& acceſſu, ſiue electio ſequuta ſit,ſiue non ſit; tres alij Cardinales,ſorte pariter,vt ſupra extrahendi, Schedulas omnes recognoſcere debeant, ſigillo tamen, & duobus alijs ſignis, ſi aperta non fuerint intactis remanentibus. Quę omnes, & ſingulæ Schedulæ, ſiue ſequuta, ſiue non ſequuta electione,poſtmodum ſtatim

pa-

palam comburantur. Similiter ne electio protrahatur statuimus, & ordinamus, vt sub simili excommunicationis pœna, eo ipso incurrenda, Scrutinium bis singulis diebus peragatur, ita vt etiam perficiatur, mane scilicet post solitam Missam, & prima quidem die tantum post Cardinalium sacram peractam Communionem, & pomeridiano tempore hora opportuna, post Hymnum Veni Creator Spiritus, & orationem de Spiritu Sancto: idemque si compromissi via eligatur, obseruari debeat: atque ad Scrutinium cum tertium pulsata per loca solita Conclauis campanula de more fuerit, omnes, & singuli Cardinales conuenire debeant, valetudine non impediti, sub eadem excommunicationis latę sententię pœna. Cardinales pręterea omninò abstineant ab omnibus pactionibus, conuentionibus, promissionibus, intendimentis, condictis, fœderibus, alijsque quibuscunque obligationibus, minis, signis, contrasignis suffragiorum, seu Schedularum, aut alijs tàm verbo, quàm scripto, aut quomodocunque dandis, aut petendis, tàm respectu inclusionis, quàm exclusionis, tàm vnius personę, quàm plurium, aut certi generis, veluti creaturarum, aut huiusmodi, seu de suffragio dando, vel non dando, quę omnia, & singula, si de facto interuenerint, etiam iuramento adiecto, nulla, & irrita, neque ad eorum obseruantiam quemquam teneri, aut ex transgressione notam incurrere fidei non seruatæ decernimus, & declaramus, contrafacientes ex nunc excommunicationis pœna innodamus: tractatus tamen pro electione habendos vetare non intelligimus. Quod si electio huiusmodi alibi celebrata fuerit, quam in Conclaui clauso, vel aliter, quàm per secreta Schedularum suffragia duarum ex tribus partibus Cardinalium, in Conclaui præsentium in Scrutinio, seu Scrutinio, & accessu, electi suffragio non computato, vel per viam compromissi, ab omnibus Cardinalibus similiter in Conclaui præsentibus, nemine dissentiente initi, & ita vt nemo se ipsum elegerit: vel quasi per inspirationē nullo præcedente de persona speciali tractatu, omnium pariter Cardinalium, præsentium in Conclaui, communiter, nemine itidem dissentiente, per verbum, Eligo, intelligibili voce prolatum, aut scripto, si voce non potuerit, expressum, nulla sit, & inualida eo ipso, absque vlla declaratione, & ita electo nullum ius tribuat: quinimo is non Apostolicus, sed Apostaticus sit, & habeatur, & tam ipse, quàm eligentes, eiusque fautores, & complices sentētiam excommunicationis,

&

& anathema, aliasque censuras; & pœnas inuasoribus Sedis Apostolicæ a Sacris Canonibus, & constitutionibus Apostolicis impositas, pariter ipso facto incurrant, à qua sicut ab alia quacunque in hac Constitutione imposita, & irrogata, seu infra imponenda, & irroganda pœna excommunicationis tam ipsi, quàm quilibet alius, siue S.R.E. Card. siue alia persona cuiuscumque gradus, conditionis, dignitatis, & præeminentiæ, à nullo, neque etiam à maiori Pœnitentiario, cuiuscumque facultatis vigore, præterquam à Rom. Pontifice, nisi in mortis articulo absolui possit, & tam ipse, eiusque complices, & fautores, quàm alii quicumq; etiam S.R.E. Cardinales huius Constitutionis in aliquo transgressores aliis grauissimis pœnis teneantur, futuri Pontificis canonicè intrantis arbitrio irrogandis. Postremò statuimus, districtè præcipiendo mandamus, vt S.R.E. Cardinales, quæcumque secretum violare quomodolibet poterunt, omnia euitare, & cauere omninò teneantur, cum intentio, & mens nostra sit electionis huiusmodi tam sanctum negocium, si fiat per scrutinium, seu scrutinium, & accessum, vt præfertur, secretissimè transigatur, ac proinde, iisdem omnibus, & singulis S. R. E. Card. & eorum Sacro Collegio inhibemus, ne contra hæc, vel horum aliquod statuere, disponere, vel ordinare, seu in aliquo corrigere, alterare, mutare, seu aliquo modo facere, tractare, moliri, vel attentare præsumant quouis prætextu, causa, vel exquisito colore sub eadem excommunicationis pœna ipso facto incurrenda. Vt autem huiusmodi nostra Constitutio inuiolabilius obseruetur, tres Cardinales, qui singulis diebus Congregationibus agendis præpositi sunt, & cum iis S. R. E. Camerarius illam in omnibus, & per omnia obseruari procurent, & faciant. Volumus etiam, & decernimus, censurarum, & excommunicationum prædictarum, & aliarum quarumcumque prætextu, vel causa Cardinales à Summi Pont. electione actiua, & passiua excludi nullo modo posse, quas quidem censuras, & excommunicationes ad effectum huiusmodi electionis tantum, illis alias in suo robore permansuris, suspendimus: decernentes easdem excommunicationes, & censuras eos solùm afficere, qui deliquerint, non autem alios Conclaui durante, qui cum iis conuersati fuerint. Ceterum, & si opus non esse in Domino confidimus, tamen pro officii nostri debito, & rei de qua agitur grauitate, admonemus, hortamur, & in Domino obsecramus S. R. E. Cardinales, vt attentè considerent personæ, quæ sustinent, officium, & dignitatem, quam Sa-

crum præterea, & quanti momenti sit opus, quod tractant, & nihil, quod se non deceat, nihil à re alienum committant, sed cogitent, quam perniciosum futurum sit vniuersæ Ecclesiæ Christi sanguine acquisitæ, si malè administretur, ac proinde exuant omnes mundanas curas, & induant solum Dominum Nostrum Iesum Christum memores nihil prodesse homini si vniuersum mundum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur. Denique animum aduertant se in Conclaui clausos editissima in specula constitutos esse, & factos spectaculum Deo, & hominibus à Domino, cuius negocium gerunt, supplicii, vel gloriæ sempiternæ retributionem citissimè laturos. Non obstan. quatenus opus sit fel. rec. Alexandri Papæ III. præd. nostri in Concilio Lateranen. edita, quæ incipit, Licet de vitanda, & aliorum Rom. Pont. prædec. nostrorum, & in Conciliis generalibus promulgatis constitutionibus, & ordinationibus Apostolicis, etiam in corpore iuris clausis, quibus omnibus, & singulis quatenus pariter opus sit, eorum omnium, & singulorum tenores, perinde, ac si ad verbum exprimerentur, pro expressis, & insertis habentes, pro hac vice dumtaxat, illis alias in suo robore permansuris, specialitèr, & expresè derogamus, cæterisque contrariis quibuscumq; Volumus quoque præsentes nostras coram omnibus in prima Congregatione post obitum Pontificis fieri solita, & deinde post Conclauis ingressum, & cum quis ad Cardinalatus honorem promotus fuerit, cum aliis similibus Constitutionibus legi, & iuramentum super illius obseruatione præstari, & ita præcipimus, & mandamus. Quibus Constitutionibus, & pœnis in eis contentis, nisi in superius expressis per hanc nostram derogare non intendimus, sed eas in sui roboris firmitate relinquere, Sperantes etiam quod Rom. Pont. qui pro tempore canonicè eligetur, omni studio curaturos, vt quæ nostris huiusmodi, & in eis salubriter statuta sunt, inuiolabiliter, ac etiam si opus fuerit per pœnarum ipsarum contra transgressores executionem obseruentur. Denique volumus easdem præsentes in valuis Basilicarum S. Ioannis Lateranen. ac Principis Apostolorum de Vrbe, ac Cancellariæ Apostolicæ, necnon in acie Campi Floræ per Cursores nostros affigi, & publicari, ac earum exempla ibidem affixa dimitti, & deinde omnes, & singulos Cardinales tam absentes, quam præsentes, modernos, & qui pro tempore erunt, & alios quoscumque quorũ interest, vel interesse poterit quomodolibet in futurum afficere, & ligare, nullamq; harum ignorantiam prætendere

posse.

posse, ac si eis personaliter intimatæ forent præmissis cęterisque contrarijs quibuscumque non obstantibus. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostrorum Statutorum, Decretorum, declarationum, mandatorum, innodationis, voluntatis, admonitionis, hortationis, obsecrationis, inhibitionis, derogationis, præcepti, & suspensionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud S. Petrum Anno Incarnat. Dominicæ millesimo sexcentesimo vigesimo primo, decimo septimo Kal. Decembris Pontificatus Nostri Anno primo. Et successiuè idem Gregorius prædecessor Cæremoniale ritus dictæ electionis continens de eius mandato compositum confirmauerit, cuius tenor sequitur, Gregorius Episcopus seruus seruorum Dei, ad perpetuam rei memoriam. Decet Romanum Pontificem quæ ad Ecclesiæ Catholicæ fęlix regimen, salubriter à se statuuntur, vt quam facillimè obseruentur, pastorali sollicitudine prouidere, & ea, per quæ à se decreta debitum sortiuntur effectum stabilire. Siquidem postquam nouam Constitutionem de Romani Pontificis electione, ob causas in ea expressas, diuina aspirante gratia edidimus; nec eius vsus, & obseruantia, veteri Rituali Ecclesiæ Romanę ferè inutuli ob eandem Constitutionem reddito, proprij Cęremonialis directione destitueretur; nouum; prout sequitur, confici mandauimus. Quod, cum post nonnullorum S.R.E. Cardinalium, quibus negocium commisimus, diligens, vt res postulabat, adhibitum examen, confectum fuerit, & à nobis approbatum; vt illud cum omnibus, & singulis in eo contentis, inuiolabiliter obseruetur, ex nostri pastoralis officij debito, prouidendum censuimus. Tenor autem illius est, qui sequitur Rom. Pont. vita functo, Cardinales præstito in prima Congregatione iuramento de obseruanda Constitut. Gregorij Papæ XV. de reformatione Conclauis, vna cum aliis Constitutionibus, quæ legi, & iurari in ea hactenus consueuerunt, exequias, pro eius anima iuxta ritum hucusque obseruatum, per nouem continuos dies facere debent, nisi fortè in illis nouem diebus aliquod festum ex præcipuis, & magnis incideret, propter cuius obseruantiam, exequias intermitti debere Cardinalibus videretur, hoc enim casu in numero quidem nouem dierum, exequiarum intermissarum dies computentur: verum impensa, quæ in omissis exequijs facienda esset, in pauperes

Christi iuxta Pij IV. Constitut. distribuenda est. Qua etiam Constitutione, vt exequiarum impensis, quæ iam in immensum excreuerant, modus, & finis aliquis esset, cautum est, ne impensę illorum nouem dierum, decem ducatorum millium summam, computatis omnibus, præter regalia Populo Romano præstari solita, excederent, & vt earum impensarum distributio, iustè fieret, tribus ex antiquioribus Cardinalibus vni scilicet ex quolibet ordine, ac S.R.E. Camerario, commissa fuit. Exequijs defuncti Pontificis completis, & interim Conclaui opportuno præparato, Cardinales in Basilica S. Petri, vel alibi pro temporis, & loci opportunitate conueniunt, vbi per Decanum Sac. Collegij, vel eo impedito, per alium ex antiquioribus Cardinalibus Missa de Spiritu Sancto celebratur, & in fine per aliquem Prælatū, aut alium virum doctum habetur oratio, in qua monentur, vt sepositis omnibus priuatis affectibus, solum Deum prę oculis habentes, S.Rom. & Vniuersalis Ecclesię de Pastore sufficienti, & idoneo prouidere, omni qua possunt breuitate, & diligentia curent, ad Apostolicarum Constitutionum, & Sac. Conciliorum pręscriptum. Re diuina peracta, Clericus cęremoniarum capit Crucem Papalem, & procedit quem Cardinales sequuntur, Episcopi primùm, deinde Presbyteri, postremò Diaconi cum suis cappis violaceis: Crucem præcedunt familiares Cardinalium, & immediatè cantores (Hymnum, Veni creator Spiritus cantantes) post Cardinales, sequuntur Prælati, atque ita processionaliter procedentes, conclaue ingrediuntur, & cum ad Cappellā peruenerint, Cardinaliū Decanus apud Altare dicit orationem. (Deus, qui corda fidelium) qua finita leguntur, & iurantur per Cardinales Constitiones de Rom. Pontificis electione, & vna cum eis Constitutio nouissima Gregorij XV. Deinde Cardinales post sermonem habitum per Decanum, quos eos conuenientibus verbis ad electionis negocium ritè, & rectè peragendum hortatur, ad cellas sorte inter eos iuxta Constitut. Pij IV. distributas, diuertunt; & post prandium omnes rursus simul congregantur, & Officiales conclauis, & alij præstant Sacro Collegio iuramenta consueta. Cardinales autem ingressi conclaue non exeant, vesperè reuersuri, sed in ipso, omninò permaneant, Ipsumque conclaue, post ter iussu Cardinalis Decani personarum campanulam, videlicet prima vice circa primam horam noctis, secunda circa secundam, & tertia circa tertiam, exclusis omnibus, qui in conclaui remanere non debent, intus, & extra claudatur, & claues S. R. E. Camerario, ac Magistro cæremoniarum,

niarum, & Prælatis custodibus conclauis iuxta solitum assignentur. Deinde accensis fanalibus tres Cardinales capita ordinum, & Camerarius, vna cum Magistro cæremoniarum latebras, & angulos omnes conclauis diligenter perquirunt, ne quis ex ijs, qui esse in conclaui prohibentur, intus remanserit. In conclaui autem esse possunt familiares Cardinalium, & alij officiales, & Ministri conclauis, qui in Constitutione Pij IV. recensentur, quibus adduntur duo alij, vnus famulus pro Magistris cæremoniarum, & alius pro Secretario Sacri Collegij, hac tamen conditione adiecta, vt famulus Magistrorum cęremoniarum, actu vni ex illis inseruiat, & per sex menses ante, fuerit eius continuus commensalis, quæ conditio in famulo Secretarij similiter exigitur, omnium autem istorum conclauistarum, post prandium diei sequentis, fit recognitio, ne quis, inter illos fortè esset ex ijs, qui in conclaui esse non possunt, quæ recognitio, vt certiùs fiat, iubentur conclauistæ omnes intrare cappellam, & postea singillatim recensentur. Clauso conclaui seruari debent omnia, quæ de colloquijs, literis, & cibis, & quę de non ingredientibus Cardinalibus, aut ijsdem, aut eorum familiaribus postquam ingressi sunt exeuntibus, in Constit. Pij IV. sancita sunt. Quo verò attinet ad vestes, non solùm cum ad electionem Cardinales procedunt, croceijs vti debent, sed iuxta vetus cęremoniale, cum aliquid collegialiter agendum est. Porrò capitula, quæ ante electionem fieri solent à singulis Cardinalibus subscribenda, etiam ad fauorem conclauistarum fieri poterunt, vel ante ingressum conclauis, vel post ingressum, dummodo per ea non retardetur, aut differatur ingressus, vel electio. Quoniam autem iuxta Constitutionem Pij IV. Cardinales, qui saltem in ordine Diaconatus constituti non sunt, ad electionem Rom. Pontificis non admittuntur, inspiciendum erit antequam ad electionis negocium procedatur, an aliqui ex Cardinalibus præsentibus ordine prædicto careant, nam si careant, à suffragio ferendo excludendi erunt, nisi priuilegio Pontificio muniti sint. De Cardinali autem, cui ante mortem Pontificis, os fuit clausum, aliquando dubitatum est, verùm à Pio V. fuit hæc dubitatio sopita per eius decretum editum 26. Ianuarij 1571. quo declarauit huiusmodi oris clausuram, cęremoniam quandam esse, ea de causa introductam, vt Cardinales, antequam in Consistorijs, & Congregationibus suffragium ferant, de modestia, quæ ab ipsis his, & alijs actibus adhiberi debet, quodammodo admoneantur, non autem pertinere ad præci-

puam Cardinalium facultatem, quæ circa Summi Pontificis electionem versatur, quæ declaratio Pij V. semper hucusq; obseruata fuit. Quoniam autem ex Gregoriana Constitut. ad actum electionis sub pœna nullitatis deuenire non possunt Patres, nisi clauso conclaui: tres Cardinales, & Camerarius eiusdem Constitutionis executores deputati prouidebunt, vt statim post clausum conclaue, diligens per aliquos fiat inquisitio super ipsa clausura, eaque in effectum reperta, curabunt, vt de ea publicum fiat documentum per Magistrum cæremoniarum rogandum, & post huiusmodi documentum; etiam si conclaue in totum, vel pro parte de facto apertum fuisse reperiatur, semper tamen clausum, & pro clauso censeri; & haberi debet ad effectum validitatis electionis, donec de consensu duarum partium Cardinalium præsentium, per secreta suffragia apertum esse declaretur. Hæc tamen declaratio, electioni, quæ ante ipsam facta fuerit, nullatenus præiudicare debet, neq; ob ipsam declarationem, præcedens electio impugnari potest. Manè sequenti post clausum præcedenti nocte conclaue post solitum campanulæ sonum, conueniunt Cardinales in eo præsentes, qui infirmitate non sunt impediti, ad Cappellam Paulinam, & ibi celebrata consueta Missa, & facta Cardinalium communione, statim ad negocium electionis procedere debent, quod quidem hodie ex Greg. Constit. vno tantum ex tribus modis, siue formis peragendũ est, alioquin electio, nullitatis vitio subiaceat; Primus modus est, qui quasi per inspirationem vocatur, quando scilicet omnes Cardinales, quasi afflati Spiritu Sancto, aliquem vnanimiter, & viua voce Summum Pontif. proclamant; circa quem modum, ex Constitutione Gregoriana, infrascripta notari possunt. Primùm, hæc forma electionis practicari potest solùm in conclaui, & eo clauso. Secundò, debet fieri electio secundùm hanc formam ab omnibus, & singulis Cardinalibus in conclaui præsentibus. Tertiò, communiter, & nemine eorum dissentiente. Quartò, nullo præcedente de persona speciali tractatu, & per verbum (eligo) intelligibili voce prolatum, aut scripto expressum, si voce non possit proferri, exemplum autem huius potest esse huiusmodi. Si aliquis Patrum, clauso conclaui, nullo, vt præfertur præcedente speciali tractatu, diceret, Reuerendiss. Domini perspecta singulari virtute, & probitate Reuerendiss. D.N. iudicarem illum eligendum esse in Summum Pontificem, & ex nunc ego ipsum eligo in Papam. Deinde hoc audito, si cæteri Patres nemine excepto, sequentes primi sententiam, eodem

verbo

verbo (eligo) intelligibili voce prolato, aut si non potest, in scripto expresso, eundem N. de quo nullus specialis tractatus præcessit, communiter eligerint, ipse N. esset canonicè electus, & verus Papa secundum hanc electionis formam, quæ dicitur per inspirationem, seù vt in Sacris Canonibus scriptum est, quasi per inspirationē. Secundus modus, est per compromissum, quando scilicet Cardinales ad electionem per hanc formam, seu viam procedere volentes, committerent aliquibus ex Patribus eligendi potestatem, vt vice omnium, Ecclesiæ Catholicæ prouideant de Pastore, cuius formæ praxis potest esse huiusmodi. Primò omnes, & singuli Cardinales in conclaui clauso præsentes, nemine eorum dissentiente, in aliquos ex Patribus compromissum faciunt exempli gratia in hanc formam. In nomine Domini amen. Anno ab eiusdem &c. mense &c. die &c. Nos Episcopi, Presbyt. & Diaconi S.R.E. Cardinales omnes, & singuli in conclaui existentes, videlicet N.N. (& singillatim omnes nominentur Cardinales) eligimus, & eligimus per viam procedere compromissi, & vnanimiter, & concorditer, nemine discrepante, eligimus compromissarios N.N. & N. Cardinales &c. quibus damus plenàriam facultatem, & potestatem prouidendi S.R.E. de Pastore, sub hac forma videlicet (Hic optimum erit, vt Cardinales compromittentes exprimant modum, & formā, secundùm quam compromissarij debebunt eligere, & secundùm quam electus debet censeri verus, & legitimus Papa, vt puta si electio sint tres compromissarij, declarandum est, an ad hoc, vt electio sit valida, prius proponere debeant Sacro Collegio personam, vel personas ab ipsis nominandam, seu nominandas ad Pontificatum; an verò absolutè debeant electionem peragere; an omnes tres debeant conuenire in vnam personam, an verò sufficiat, quod duo in vnam concordent, & an debeant nominare aliquem de Collegio, vel etiam aliquem extra Collegium, & alia his similia) His autem, vel alijs similibus expressis addi, compromisso solet tempus, ad quod vsque volunt Cardinales, potestatem compromissarios habere eligendi, & postea subiunguntur hæc verba. Et promittimus nos illum pro Romano Pontifice habituros, quem D. D. compromissarij secundum formam prædictam duxerint eligendum, vel alia ad formam compromissarijs præscriptam accommodata. Secundò completo huiusmodi mandato compromissarij ad partem in aliquo loco separato se conferunt, & de electione facienda tractant, & solet inter eos præmitti protestatio, quod per quamcumq;

pro-

prolationem verborum, ſuum dare conſenſum non intelligunt, niſi in ſcriptis illum expreſsè ponant. Et hæc proteſtatio, videtur neceſſaria inter compromiſſarios; vt verbis humanis, & reuerentialibus inter ſe, ſine præiudicio vti poſſint. Tertiò, facta per compromiſſarios electione ſecundum formam eis præſcriptam, & ſeruatis ijs, quæ Gregorius XV. in ſua Conſtitut. iuſſit, electus per huiuſmodi viam compromiſſi eſt canonicus, & verus Papa. Tertius modus, ſeu forma electionis Rom. Pont. eſt, quæ vocatur per Scrutinium, vel per Scrutinium, & Acceſsum, cuius formæ ritus ſecundum Gregorianam Conſtitutionem, quæ vult non ſolùm ſcrutinium fieri ſecretum, ſed etiam acceſsum, continet tres actiones, alteram, quæ ante ſcrutinium, alteram, quæ ſcrutinium, & tertiam, quæ poſt ſcrutinium appellari poteſt. Ante ſcrutinij actus ſunt quinque videlicet præparatio ſchedularum ſcrutinij, & acceſsus; Extractio ſcrutatorum, & deputatorum pro votis infirmorum per ſortem; Scriptio ſchedularum ſcrutinij; Earum complicatio, & obſignatio. Schedularum præparatio ad Magiſtros ceremoniarum pertinent, qui eas expreſſas, vbi fieri poterit, alioquin vnius manuſcriptas ſecundum formam inferius deſcribendam accipient, tam pro ſcrutinio, quam pro acceſsu, & ponent in duabus diſcis vulgo (bacili) nuncupatis, quos in menſa ante Altare collocabunt, vt inde poſſint Cardinales, cum opus fuerit, ſchedulas ſumere. Forma autem ſchedulæ ſcrutinij quoad eius figuram attinet, erit altera parte longior, hoc eſt plus longa, quam lata; longitudo eius, erit ferè palmi, latitudo autem dimidij palmi; Quo verò ad contenta in ea, in anteriori eius parte, quæ breuitatis gratia facies nominari poteſt, tria continere debet; Primo in ſuperiori parte ſecundum eius latitudinem, duo hæc verba (Ego Card:) cum tanta ab inuicem diſtantia, vt inter ipſa, nomen proprium Cardinalis eligentis ſcribi poſſit, & paulò inferiùs duos circulos paruos, ad loca ſingulorum indicanda. Secundò, in medio continere debet hæc verba. Eligo in Summum Pontificem Reuerendiſs. D. meum D. Cardinalem. Tertiò in parte inferiori, aliquos duos paruulos circulos, ad loca ſigillorum ſimiliter demonſtranda. Forma verò ſchedulæ acceſsus, eadem prorſus eſt, quæ ſcrutinii, niſi, quod in medio eius loco verborum (Eligo in Summum Pont. Reuerendiſs. D. meum D. Card.) ponuntur hæc verba (Accedo Reuerendiſs. D. meo D. Card.) verùm faciliùs, quæ dicta ſunt, præcipientur ex infraſcriptis figuris, & exemplis.

Exem-

Exemplum Schedulæ Scrutinij scriptæ.

Ego Card.

Eligo in Summum Pontificem R℞. D. meum D. Card.

18. Gloria in excelsis.

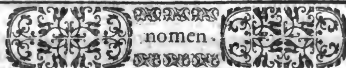
Exemplum faciei Schedulæ Accessus.

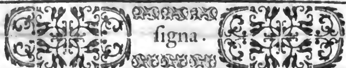
	Ego Card.	
	Accedo Reuerendiss. D. meo D. Card.	

In

In exteriori autem parte ſchedularum tam ſcrutinij, quàm acceſsus,quæ tergum nominari poteſt, duo ſunt imprimendi limbi ex illis, quos ad ornatum librorum impreſsos adhibent, & vulgari vocabulo, *fregi*,nuncupant;quorum primum circa ſui medium continet hoc verbum,*Nomen*,impreſsum ſecundùm longitudinem ipſius limbi; alterum verò continet hoc verbum, *Signa*, ſimiliter impreſſum, vt præcedens. Hi autem limbi excogitari ad obſcurandum diaphnum paginarum, ne ſcilicet ad lumen nomina, & ſigna elegentiũ conſpici poſſint; vbi verò impreſsoris copia non fuerit,limborum defectus, lineis ſuppleri poterit; Sed hæc fient clariora per infrapoſitam figuram tergi ſchedularum ſcrutinii, & acceſsus.

EXEMPLVM TERGI
Schedularum Scrutinij,& Acceſſus.

Secundus actus antescrutinii, est extractio Scrutatorum, & Deputatorum pro votis infirmorum, quæ extractio antequam ad scrutinium procedatur, sorte facienda est, hoc modo. In vno sacculo, aut vase, publicè ponantur tot schedulæ, vel si magis placet spherulæ ligneæ palàm numeratæ, quot sunt Cardinales præsentes in conclaui, cum eorum manibus, deindè per vltimum Diaconum extrahantur primò Scrutatores tres, & postea tres Deputati pro votis infirmorum, qui breuitatis gratia Infirmarij appellari possunt, de quorum omnium officio inferiùs suo loco scribetur, quod si in extractione Scrutatorum, & Infirmariorum, ac etiam recognitorum, de quibus suo loco dicetur, extracti fuerint Cardinales, qui ob infirmitatem, aliudue impedimentum muneribus prædictis satisfacere non possint, alij non impediti loco illorum extrahantur. Peracta verò extractione, schedæ, seu spherulæ eorum, qui extracti fuerunt, in sacculum, seu in vias iterum conijciantur. Tertius actus antescrutinij, est schedularum scrutinij scriptio, quæ fiet hoc modo: Ad duas, vel plures paruas mensas, quæ erunt cum atramento, & calamis paratæ in loco Cappellæ apto, vt qui scribunt conspici possint, quid verò scribitur, non possit, accedent Cardinales per ordinem, incipiendo à Decano, & ibi sedentes in scabellis paratis, schedulam quisque suam acceptam priùs ex disco, scribet hoc modo. Primò in prima parte in spatio inter verba (Ego Cardin.) scribet proprium nomen, deinde in secunda parte, nomen illius, quem elegit, charactere tamen, quantùm fieri potest alterato, vt manus scribentis cognosci non possit; & caueat, ne plures in schedula scribat, quia suffragium iuxta Gregorianam Constitutionem esset nullum. In tertia verò parte signa, hoc est numerum aliquem, & dictum aliquod scripturæ, seu verbum, aut aliquid huiusmodi, vt in exemplo pro faciliori intelligentia oculis subiecto, videre est.

Excm-

Exemplum Schedulæ Scrutinij scriptæ.

Ego Bonifacius Card. Caetanus.

Eligo in Summum Pontificem R. D. meum D. Card. Baronium.

18. Gloria in excelsis.

Quartus actus antescrutinij, est schedularum complicatio, quæ vt expeditius peragi à Card. valeat, poterit à Cæremoniarum Magistris, cum eas præparant, fieri in hunc, qui sequitur, modum. Binæ fient plicaturæ, ex vtraque parte cuiusquæ schedulæ, ita vt nomen eligentis, & signa cum fuerint scripta, maneant tecta ex vtraq; parte à limbis; deindè quod reliquum est ita complicetur, vt schedula ferè ad latitudinem pollicis reddigatur, prout ex complicata schedula, quæ hic exempli gratia ponitur, conspici potest.

Cæterum Magistri cæremoniarum schedulas, non complicatas, vt supra, sed explicatas, & cum cera rubra in paruis circulis, ponent in discis, & Cardinales postquam eas, vtsupra scripserint, eò vsque solum plicabunt, quò nomen, & signa eligentis tegantur, reliquas autem plicaturas tunc facient, cum schedulas, vt infrà dicetur, obsignauerint.

Quintus & postremus actus Antescrutinij, & schedularum obsignatio, quæ ab vnoquoq; Cardinali facienda erit in tergo schedularum cum sigillo ad hoc parato, in loco paruorum circulorum vbi cera fuit posita. Porrò sigillum non debet esse solitum Cardinalis, sed aliud, & secretè habitum, & ita simplex, vt facilè notari possit, veluti, si in sigillo sculpantur, aut tres numeri, aut tres literæ, vel literæ, & numeri, vel vna tantum imago, & hæc de antescrutinio sufficiant. Cęterum, quod attinet ad Cardinales infirmos, aut aliter impeditos, inferius suo loco dicetur. Sequitur secunda actio, quæ nomine Scrutinij appellata fuit. Octo sunt huius actionis actus, videlicet, Delatio schedulæ, Iuramenti præstatio, Positio schedulæ in Calicem, Schedularum mixtio, earum numeratio, Scrutinij publicatio, Schedularum in filum insertio, earumque depositio seorsum. Delatio schedulæ, & duo sequentes actus, qui melius simul describuntur ob eorũ connexitatem; hoc modo fient. Quilibet Cardinalis propriam schedulam postquam illam scripserit, obsignauerit, & complicauerit, duobus primis digitis sumet, ac eleuata manu palàm deferet ad Altare, penès quod stant Scrutatores, & in quo est Calix magnus ad recipiendas schedulas paratus, & patena coopertus, ibique genuflectens, aliquantulùm orabit; deinde surgens alta, & intelligibili voce, iurabit in hanc formam, quæ in tabella super Altari posita descripta habetur: Testor Christum Dominum, qui me iudicaturus est, me eligere, quem secundum Deum iudico eligi debere; & quod idem in Accessu præstabo. Post hæc schedulam in patenam ponet, & per patenam mittet in Cali-

Calicem, quo facto inclinabit se ad Altare, & ad suum locum reuertetur. Et hæc seruanda erunt, si Cardinalis ad Altare pergere possit; nam si ob infirmam valetudinem non possit, & præsens in Capella sit, vltimus Scrutator discum cum schedulis ad eum deferet, ex quo Cardinalis infirmus vnam accipiens, eam in loco suo secretè, vt supra dictum est, conficiet; deindè præuio iuramento prædicto schedulam obsignatam, & complicatam, eidem Scrutatori tradet, qui eam palam deferet, ad Altare & sine oratione, & iuramento in patenam ponet, & per eam in calicem mittet; quæ omnia obseruanda erunt per vltimum Scrutatorem ergà eos Cardinales, qui in Capella præsentes ob valetudinem ad Altare pergere non potuerunt. Si verò aliqui Cardinales infirmi sint in suis cellis, tres Cardin. Infirmarij, vt supra extracti, ad eos accedent cum capsula altitudine vnius palmi, in cuius superiori parte sit rima, seù foramen, eius magnitudinis, vt per illud schedula complicata possit per suam latitudinem intus capsulam transmitti; quam capsulam, antequàm Scrutatores Infirmarijs tradant, palàm aperient, vt cæteri Cardinales possint eam inanem, & vacuam conspicere, deindè claudent, & clauèm ponent super Altare; deindè Infirmarij cum capsula clausa, & cum paruo disco tot schedulas continente, quot sunt infirmi Card. ad vnumquemq; eorum accedent, & infirmi acceptas ex disco schedulas, secretè scribent, obsignabunt, & complicabunt, & præuio iam dicto iuramento, in capsulam per rimam mittent; quod si infirmi scribere non possint, alii eorum arbitrio deligendi, præstito de secreto seruando in manibus infirmariorum iuramento, prædicta facient, atqne hi aduertere debent, quod non solum iuramenti vinculo tenentur seruare secretum, sed etiam in excommunicationem latæ sententiæ, si contrafecerint, incurrent; His peractis, infirmarii ad Capellam reuertentur cum capsula, quam Scrutatores aperient, & schedulas in ea contentas, palàm numerabunt, & tot repertas, quot sunt infirmi ponent singillatim in patenam, & per patenam simul omnes in calicem. Ne autem nimis in longum protrahatur Scrutinii actio, Infirmarii poterunt proprias schedulas post Decanum conficere, & in calicem ponere: deindè dum cæteri Cardinales scrutinium agunt, ad infirmos pergere ad accipienda eorum suffragia eo modo quo proximè ante dictum est. Quartus actus Scrutinii, est schedularum permixtio, quæ fiet per primum Scrutatorem, calice in quo ipsæ schedulæ positæ fuerunt, patena cooperto pluries agitato.

tato. Quintus actus, est numeratio schedularum, quæ palàm fiet per vltimum scrutatorem, capiendo sigillatim vnamquamq; schedulam ex calice, eamque ponendo in alium, qui ad hoc paratus sit, calicem vacuum. Quod si numerus schedularum, non respondeat numero Card. omnes comburendæ sunt; & iterum, idest secunda vice, ad suffragia statim est deueniendum. Si verò numerus schedularum, numero Card. respondeat, prosequendi sunt alii actus scrutinii. Sextus actus, est publicatio scrutinii, quæ per Scrutatores, qui sedent ad mensam ante Altare positam, fiet hoc modo: Primus Scrutator accipiet vnam schedulam, eamq; intactis sigillis explicabit, & viso in ea schedula electi nomine, eam tradet secundo Scrutatori, qui pariter, eodem electi nomine perspecto, eandem tradet tertio, qui illam alta, & intelligibili voce perleget, vt omnes Card. præsentes notare possint suffragium in folio impresso, quod penès se habebunt cum nominibus omnium Card. notabit autem iuxta nomen Card. ex schedula recitati: Idem faciendum erit de cæteris schedulis in calice positis, vsque ad vltimam; Quod si in scrutinii publicatione, inueniant Scrutatores duas schedulas ita complicatas, vt ab vno tantùm datas fuisse appareat, siquidem vnus, & idem in vtraque electus fuerit, schedulæ prædictæ habebuntur, & notabuntur pro vno suffragio; si verò diuersi fuerint nominati, neutrum suffragium validum erit, prout in Bulla Gregoriana statuitur de illa schedula, in qua plures nominati sunt; scrutinium tamen neutro casu vitiatur. Cæterum suffragia prædicta, finita scrutinii publicatione, poterunt à Patribus iuxta nomina Cardinalium, qui ea obtinuerunt, in vnam summam redigi, vel in separato folio notari, hoc modo, Reuerendiss. D. Cardinalis A. habet suffragia 20. & Reuerendiss. D. Cardinalis B. habet suffragia 15. & sic de aliis; quod fit, ne Cardinales, cùm opus est, cogantur semper numerare suffragia, quæ iuxta nomina Card. notarunt. Septimùs actus scrutinii, est schedularum in filum insertio, quæ, vt schedulæ ipsæ cautius conseruari possint, excogitata fuit. Hæc autem insertio fiet per vltimum Scrutatorem; inserendo schedulam vnamquamque postquàm eam perlegit, acu cum filo ad hunc effectum parato, in loco, vbi est verbum Eligo. Octauus, & postremus scrutinii actus, est depositio schedularum seorsum, quæ similiter fiet per vltimum Scrutatorem, qui finita insertione omnium schedularum in filum, capita fili nodo iunget, & schedulas omnes ita colligatas, in alium calicem vacuum, vel in men-

sa seorsum ponet. Sequitur tertia, & postrema actio, quæ Post-scrutinium appellata fuit, cuius actus, si secuta sit electio per scrutinium, tres tantum sunt, videlicet, Numeratio schedularum, recognitio suffragiorum, & schedularum combustio, de quibus inferius suis locis dicetur. Si verò per scrutinium non sit secuta electio, actus, sunt septem videlicet, Accessus, Sigillorum, & signorum aperitio: eorum annotatio; Suffragiorum examen; Suffragiorum scrutinii, vel scrutinii, & accessus numeratio; eorum recognitio; & schedularum combustio. Primus itaque actus, est Accessus, qui immediatè post scrutinium, hoc est, post depositas seorsum scrutinii schedulas fiet, nisi fortè in scrutinio fuerit creatus Papa; tunc enim nullus fieri debet accessus; In quo quidem accessu eadem omnia seruanda sunt à Cardinalibus, quæ dicta sunt seruari debere in scrutinio peragendo, tàm in schedularum scriptione, obsignatione, complicatione, delatione, & positione in calicem, quàm in earum numeratione, publicatione, notatione suffragiorum, & insertione in filum, ac depositione seorsum; exceptis tamen infrascriptis. Primò, quod Cardinales, schedulas pro accessu, sumere debent ex disco schedularum accessus: Secundò in schedularum accessus scriptione si Cardinalis nemini velit accedere, debet in media schedulæ parte, loco nominis Cardinalis, qui scribendus esset, si ad eum fieret accessus, scribere, Nemini: schedula autem accessus scribi, & obsignari debet cum eisdem sigillis, & signis schedulæ scrutinij, sub pœna nullitatis suffragij ipsius accessus; Tertiò, quod non potest accessus fieri ad eum Cardinalem, qui in scrutinio saltem vnum suffragium non obtinuerit, neque ad eum, qui ab ipsomet Cardinali fuit in scrutinio nominatus; Quartò, quamuis in accessu non liceat plures nominare, sicut non licet in scrutinio plures eligere, sub pœna nullitatis suffragij, tàm in accessu, quàm in scrutinio; nihilominus licebit accedere vni ex pluribus nulliter à se nominatis in scrutinio, dummodò ei ab alio aliquod suffragium, non tamen nulliter vt præfertur, in ipso scrutinio datum fuerit. Quintò, quod in accessu non præstatur iuramentum, de quo supra, quia in scrutinio fuit iam præstitum per illa verba: (Et quod idem in accessu præstabo) Sextò, denique infirmarii deferre debent ad infirmos schedulas accessus, & simul etiam vnum folium impressum, in quo sit notatus suffragiorum numerus palàm recognitus, quæ quisque Card. in scrutinio nominatus obtinuerit. Secundus, tertius,

tius, & quartus actus postscrutinii sunt Sigillorum, & Signorum aperitio, Eorum annotatio, Suffragiorum examen, qui tunc solùm locum habere possunt, quando secuta est electio per scrutinium, & accessum: fieri autem debent hoc modo. Primus Scrutator schedulas accessuum, quos obtinuit electus, in ea parte solùm, quæ signa continet, aperiet, & inspectis diligenter earum sigillis, & signis, apertas, ac in filo, vt erant insertas, tradet secundo Scrutatori, & secundus, eadem inspectione facta, porriget tertio, qui alta, & intelligibili voce, sigilla, & signa prædictarum schedularum enunciabit, & annotabit in latere sinistro folii impressi, ad hunc effectum parati, sub verbis, (Sigilla, & signa accessuum) quam etiam annotationem facient cæteri Cardinales, si voluerint, in simili folio impresso. Deinde primus Scrutator, reliquis Scrutatoribus inspicientibus, pro accessuum prædictorum examine capiet schedulas scrutinii, & incipiens ab vno capite fili, in quo insertæ sunt, sigillum primæ eius schedulæ quæret in sigillis accessum notatis, vt supra in folio impresso, & si illud in eo non inuenerit, omissa prima scrutinii schedula, capiet secundam, eiusque sigillum similiter quæret; quod si etiam non inuenerit; capiet tertiam, & deindè sequentes singillatim, donec sigillum alicuius earum inueniat; eoque inuento, scrutinii schedulam in ea parte, vbi signa sunt, aperiet, & si non inuenerit signa huius schedulę concordare cum signis accessus, schedulam illam omittet, & aliam capiet, sicut paulò ante de schedulis non concordantibus in sigillo dictum est; si verò inuenerit signa concordare, ostendet illa secundo, & tertio Scrutatoribus, qui vnà cum ipsis, post diligens examen super identitate sigillorum, & signorum ambarum schedularum scrutinii, scilicet, & accessus, inspiciet, an idem, vel diuersi in vtraque schedula sint nominati, & si idem nominatus sit, suffragium accessus, nullum censebitur, si verò diuersi nominati sint, suffragium accessus, pro valido habebitur, & hoc casu, tertius Scrutator sigillum, & signa schedulæ scrutinii, ac etiam nomen electi, qui in ea continetur, alta, & intelligibili voce enunciabit, & annotabit in latere dextero prædicti folii impressi, sub verbis (Sigilla, & signa scrutinii respondentia accessibus) notabit autem ea, ex aduerso accessus concordantis in sigillo, & signis, quam annotationem cæteri quoque Card. si voluerint, in simili folio impresso facient. Sed huiusmodi actus, qui explicatione difficiliores sunt, quàm operatione, exemplo meliùs percipientur.

EXEM-

EXEMPLVM

Folij impressi, in quo Accessus, & Scrutinij, Sigilla, ac Signa concordantia annotantur.

Sigilla, & Signa Accessuum.	*Sigilla, et Signa Scrutinij Accessibus respondentia.*	*Cardinales nominati in Scrutinio.*
ACD. 43. Deus.		
BRF. 32. Bonitas.	BRF. 32. Bonitas.	Card. S. Eusebij.
RGI. 50. Beatitudo.	RGI. 50. Beatitudo,	Card. S. Sixti.
N.S.P. 26. Gloria.		

Quòd si fortasse in ista inquisitione contingat duas, vel plures schedulas scrutinii, reperiri cũ eisdẽ sigillis, & signis alicuius schedulæ accessus, tunc si in earũ aliqua, electus nominatus fuerit, in alia verò alius, primus Scrutator reliquis scrutatoribus similiter inspicientibus scrutinij schedulas huiusmodi, & schedulã accessus, in ea etiã parte, in qua est nomen eligentis, & accedentis, aperiet, vt constare possit secundùm Gregorianam Constitutionẽ de validitate, vel inualiditate accessus; si verò in aliqua huiusmodi schedularum scrutinii concordantiũ cum accessu, nõ sit nominatus electus, debent eæ schedulæ omitti, & ad subsequentes procedendum erit. Quintus actus post scrutinii, est numeratio suffragiorum, vel scrutinii solius, vel scrutinii, & accessus, quæ fiet per Scrutatores semper, siue secuta sit electio, siue non, & si quidẽ secuta non sit electio, vt sciatur, quod in eo scrutinio, vel in scrutinio, & accessu, non habetur Papa, si verò secuta sit, vt cõstet de canonica Pontificis electione; fiet autem hæc numeratio suffragiorum hoc modo. Scrutatores in vnam summam redigent suffragia, quę quilibet nominatus in Pontificem obtinuit, siue in scrutinio solo, siue in scrutinio, & accessu simul; & si inuenerint nullum ex nominatis ad duas tertias partes suffragiorum peruenisse, non habetur Papa in illo scrutinio, siue scrutinio, & accessu; Si verò inuenerint aliquem ex nominatis, duas tantùm partes suffragiorum obtinuisse, aperient ele-

cti schedulam, etiam in ea parte in qua est nomen eligentis; & si quidem ex ea apparuerit, electum alij suffragatum fuisse, electio eius erit Canonica; si verò constiterit sibi suffragium dedisse, eius electio ex dispositione Gregorianæ Constitutionis nullæ erit ob defectum vnius suffragij. Si denique plures inuenerint duas tertias partes suffragiorum obtinuisse, vel etiam vltra duas tertias tunc in suffragiorum paritate, nullus erit electus, in imparitate verò, ille est canonicus Papa, qui superat alium etiam in suffragio. Sextus actus postscrutinij, est Recognitio, quæ per Recognitores, siue secuta sit electio, siue non fiet; inspiciendo tam schedulas scrutinij, & accessus, quàm suffragiorum annotationes factas per Scrutatores, vt per huiusmodi recognitionem constare possit, an Scrutatores sincerè, & fidelitèr muneri suo satisfecerint: Recognitores autem extrahentur sorte, vt Scrutatores,& Infirmarii, statim quidem post scrutinium, si secuta sit in eo electio; si verò non sit secuta post scrutinium,& accessum, cum scilicet Scrutatores suum impleuerint munus per numerationem suffragiorum, & hæc extractio fiet, siue secuta sit electio in scrutinio,& accessu, siue non. Septimus,& postremus actus postscrutinij, est combustio omnium schedularum, quæ semper, & palàm per Scrutatores fiet, ac statim post recognitionem, siue electio sit secuta, siue non. Et hæc omnia, quæ de scrutinij ritibus sunt exposita, seruanda erunt diligenter à Cardinalibus in omnibus scrutiniis, siue fiant manè post missam, siuè vespere post Hymnum(Veni Creator Spiritus) Atque hi sunt Ritus ex præscripto Constitutionis Gregorii Papæ XV. in electione Romani Pontificis obseruandi. Motu itaque proprio, & ex certa scientia nostra, ac de Apostolicæ potestatis plenitudine, omnia,& singula in prædicto Cæremoniali ordinata,& quomodolibet contenta; tenore præsentium perpetuò approbamus,& confirmamus; illisq; omnibus,& singulis, perpetuæ, & inuiolabilis Apostolicę firmitatis robur adiicimus; eaque à Ven. fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus, omnibusq; & singulis aliis, ad quos spectat,& spectare quomodolibet poterit in futurum, omninò obseruari pręcipimus,& mandamus: ac Cæremoniale huiusmodi, in totum, vel in parte mutari, vel ei aliquid addi prohibemus. Decernentes sic, & non aliter per quoscumque, ac eosdem S.R.E. Cardinales, sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate, vbique iudicari,& diffiniri debere.

Non

Non obstantibus omnibus illis, quæ in primodicta Constitutione voluimus non obstare, cæterisque contrarijs quibuscumq; Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, confirmationis, adiectionis, præcepti, mandati, prohibitionis, & decreti infringere, vel ausu temerario contraire; Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo sexcentesimo vigesimo primo, quarto Idus Martij Pontificatus nostri Anno II. Nos qui vt rei tam arduæ negocium ritè, & rectè procederet, & absolueretur, intentis studijs desiderauimus, cum primum (nullis licet suffragantibus meritis) ad summi Apostolatus apicem assumpti fuimus animo reuoluentes quantam in omnium animis Constitutionis exequutio, & Cæremonialis prædictorum vsus approbationem excitarit, vt Constitutio, & Cæremoniale prædicta nostra etiam Confirmatione roborata inuiolabiliter semper obseruentur prouidere cupientes, ex mera animi nostri deliberatione, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, ac de Ven. Fratrum nostrorum S.R.E. Cardinalium consilio, & assensu, Constitutionem, & Cæremoniale prædicta cum omnibus, & singulis in eis, & eorum quolibet contentis clausulis, & decretis hac nostra perpetuò valitura constitutione Apostolica auctoritate perpetuò confirmamus, & approbamus, eaq; etiam perpetuò in omnibus futuris Romanorum Pontificum electionibus firmiter, & inuiolabiliter obseruari præcipimus, & mãdamus, ac derogationem in eadem Constitutione dicti Gregorij Prædecessoris insertam semper vigere, suamq; vim perpetuis futuris temporibus obtinere decernimus, nõ obstantibus quatenus opus sit, ea in parte qua præsentibus aduersentur recolendæ memoriæ Alexandri Papæ Tertij similiter Prædecessoris nostri in Lateranen. quæ incipit Licet de vitanda, & quibuscumq; alijs etiam in vniuersalibus Concilijs editis Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis, & Consuetudinibus etiam immemorabilibus, ac omnibus illis, quæ dictus Gregorius Prædecessor in Constitutione, & Cæremonialis Confirmatione prædictis voluit non obstare; quibus omnibus, etiam si de illis, eorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quæuis alia expressio ad hoc seruanda foret, omnium,

 & sin-

& singulorum tenores, ac si de verbo ad verbum exprimerentur, & insererentur præsentibus pro sufficienter expressis, & insertis habentes, illis quoad reliqua omnia, quæ Constitutioni dicti Gregorij, & Cæremoniali prædictis, & huic nostro præcepto mandato, & decreto non sunt repugnantia in suo robore permansuris, harum serie de simili plenitudine potestatis derogamus, & derogatum esse volumus, & hanc nostram derogationem suum pariter effectum perpetuò consequi iubemus, cæterisque contrarijs quibuscunque. Nulli ergò omnino hominum liceat hanc paginam nostræ confirmationis, approbationis præcepti, mandati, decreti, derogationis, voluntatis, iussionis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Dat. Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ Millesimo sexcentesimo vigesimo quinto, quinto Kal. Februarij Pontificatus Nostri Anno III.

✠ Ego Vrbanus Catholicæ Ecclesiæ Episc.

† Ego Franciscus Maria Episcopus Ostiensis S. R. E. Cardin. à Monte promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Octauius Episcopus Portuen. S.R.E. Cardinalis Bandinus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Io:Baptista Episcopus Albanen. S. R. E. Cardinalis Detus promitto, voueo, & iuro.

† Ego B. Episcopus Sabinen. Cardin. Beuilaqua promitto, voueo, & iuro.

† Ego A. Episcopus Prænestinus Cardinalis Perettus promitto, voueo, & iuro.

†

†

†

† Ego Dominicus Card. Gimnasius tit. S. Laurentij in Lucina promitto, voueo, & iuro.

† Ego

† Ego C. Card. Madrutius tit. S. Cæsarei, promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Scipio tit. S. Grisogoni Presbyter Card. Burghesius Maior Pœnitentiarius, promitto, voueo, & iuro.

† Ego Io: Garcia tit. SS. Quatuor Coronatorum Presbyter Card. Millinus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Marcellus tit. SS. Quirici, & Iulittæ Presbyter Card. Lantes promitto. voueo, & iuro.

†

† Ego Io: Baptista tit. S. Cæciliæ Presbyter Card. Lenius promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego D. tit. S. Martini in Montibus Card. Riuarola promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Fr. Augustinus S. R. E. Presbyter Card. tit. S. Mariæ de Aracœli promitto, voueo, & iuro.

† Ego Gaspar tit. S. Crucis in Hierusalem Presbyter Card. Borgia promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Fr. Felix tit. S. Anastasiæ Presbyter Card. Asculanus promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Gabriel tit. S. Bartholomæi in Insula Presbyter Card. de Trejo promitto, voueo, & iuro.

†

†

† Ego I. tit. S. Sabinæ Presbyter Card. Sabellus promitto, voueo, & iuro.

† Ego M. tit. S. Mariæ de Pace Cardinalis Kleselius promitto, voueo, & iuro.

† Ego S. Presbyter Card. S. Susannæ S. R. E. Bibliothecarius promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Guido tit. S. Mariæ de Populo Cardinalis Bentiuolus promitto, voueo. & iuro.

†

†

† Ego

† Ego F. Desiderius tit. Basilicæ SS. Duodecim Apostolorum Cardinalis de Cremona promitto, voueo, & iuro.

† Ego L. tit. S. Laurentij in Damaso Presbyter Cardinalis Ludouisius S.R.E. Vicecancellarius, & Sanctiss. D. N. Summator promitto, voueo, & iuro.

† Ego Cosmus tit. S. Pancratij Presbyter Cardinalis de Torres promitto, voueo, & iuro.

†

†

† Ego F.A. Cardinalis S. Honufrij S. R. E. Presbyter Card. promitto, voueo, et iuro.

† Ego Laurentius tit. S.M. in Aquiro Presbyter S.R.E. Cardinalis Magalottus promitto, voueo, et iuro.

† Ego Aloysius tit. S. Pudentianæ Presbyter S. R. E. Cardinalis Caietanus promitto, voueo, et iuro.

† Ego Dionysius tit. Sanctiss. Trinitatis. in Monte Pincio Card. de Marquemont promitto, voueo, et Iuro.

†

†

† Ego Laudiuius Cardinalis Sancti Sixti promitto, voueo, et iuro.

†

†

†

†

† Ego Io: Dominicus Spinula Card. S. Clementis promitto, voueo, et iuro.

† Ego Iacobus Caualerius S.R.E. Presbyter Cardinalis S. Eusebij promitto, voueo, et iuro.

†

†

†

†

†

†

†

† Ego C. S. Mariæ in Via lata Diac. Cardinalis Pius promitto, voueo, et iuro.

† Ego

† Ego M. S. Eustachii Diac. Cardinalis de Sabaudia promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Alexander S. Mariæ in Cosmedin Diac. Cardinalis Vrsinus promitto, voueo, & iuro.

†

†

†

†

† Ego Franciscus S. Angeli in foro piscium Diac. Cardinalis Boncompagnus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Hippolitus S. Mariæ Nouæ Diaconus Cardinalis Aldobrandinus Sanctæ Romanæ Ecclesiæ Camerarius promitto, voueo, & iuro.

† Ego P. Maria Burghesius Diac. Cardinalis tit. S. Georgij promitto, voueo, & iuro.

† Ego L. SS. Viti, & Modesti Diaconus Cardinalis Biscia promitto, voueo, & iuro.

†

Io: B: Bolognettus.

G. Montanus

Registrata in Secretaria Breuium.

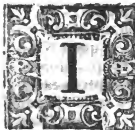
Anno à natiuitate Domini Nostri Iesu Christi millesimo sexcentesimo vigesimo sexto, Indictione Nona, Die verò sexta Mensis Iulij Pontificatus Sanctissimi in Christo Patris, & D. N. D. VRBANI Diuina Prouidentia Papæ VIII. Anno eius tertio, supradictæ literæ lectæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Basilicarum S. Ioannis Lateran. Principis Apostolorum de Vrbe, Cancellariæ Apostolicæ, & in acie Campi Floræ, per me Tarquinium Maionum Cursorem, & per me Brandimartem Latinum Prælibati S. D. N. PP. ac Sanctæ Romanæ, & Vniuersalis Inquisitionis Cursorem, &c.

Augustinus de Bolis Romanus pro D. Mag. DD. Curs.

BVLLA
ALEXANDRI PAPAE VII.
De Bonis Ecclesiæ non alienandis.

ALEXANDER EPISCOPVS
SERVVS SERVORVM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

INTER cæteras animi sollicitudines, quibus in administratione Pastoralis officij Nobis diuina prouidẽtia commissi assiduè premimur, ea vehementer vrget, quæ Sedis Apostolicæ dignitatem, eiusq; Status, etiam temporalis conseruationẽ concernit. Hac ideò ratione licèt plurium Summorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum decreta, & literæ prouidè, ac sanctè conditæ fuerint, præsertim recolendæ memoriæ Pii V. sub datum quarto Kal. Aprilis Anno millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, eius Pontificatus secundo, tenoris subsequentis, videlicet. Pius Episcopus Seruus Seruorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam. Admonet Nos susceptı cura regiminis Vniuersalis Ecclesiæ, cui Authore Domino præsidemus, vt Ciuitates, Terræ, Oppida, & Loca, Nobis, & Sedi Apostolicę in temporalibus mediatè, & immediatè subiecta, perpetuò in iure, dominio, & proprietate, ac possessione dictæ Sedis conseruentur: sanè licet nonnulli Romani Pontifices Prædecessores Nostri per eorum Constitutiones rerum Ecclesiasticarum alienationem prohibuerint, & iam factas reuocauerint, & annullauerint, nihilominus cum retroactis temporibus, nonnulli nimium ambitiosi, & dominandi cupidi sub varijs prætextibus, coloribus, & causis sepè etiam falsis, quod non sine maximo animi nostri mœrore referimus, aliquibus Romanis Pontificibus suggestionibus, & insinuationibus suis conati sint ostendere, & persuadere

re magis vtile, & expediens S. R. E. & Sedi prędictę fore si aliquæ Ciuitates, Terræ, Oppida, Castra, Arces, & loca ad ius & proprietatem eiusdem Sedis pertinentia in Feudum, Gubernium, Vicariatum, Ducatum, aut quemuis alium titulum perpetuum, vel ad tertiam generationem, seù ad vitam, aut aliàs ad longum tempus concederentur, vel etiam ex eo quod aliàs in feudum data, aut quouis alio titulo huiusmodi alienata fuerint, & propterea tanquam ad Sedem prædictam deuoluta vel deuoluenda posse, & debere de iure iterùm infeudari, & alienari, atque inde nonnullas alienationes, infeudationes, & concessiones à Sede Apostolica emanasse, ex quibus illa non mediocrem diminutionem non solùm Patrimonij, sed etiam ęstimationis recepisse dignoscitur. Hinc est, quos Nos considerantes omnium Ciuitatum, & locorum prædictorum singularem fidem, & promptam deuotionem eidem Sedi exhibitam omni tempore valdè vtilem, & salutarem fuisse, & esse, ac volentes non solùm alienationis huiusmodi, quas tempore nostro omninò exulare intendimus, de medio tollere, & quod Nobis licere non patimur, nostris successoribus indicamus, quos non immemores fore speramus ante Domini Nostri Iesu Christi in examine diei magni aduentus tribunal villicationis nostræ rationem redditUros Nos esse; sed vt omnis alienationum huiusmodi fiendarum occasio penitùs aboleatur, quantum cum Deo possumus peramplius prouidere Constitutionibus Prędecessorum nostrorum huiusmodi etiam inhærendo, illasque innouando, Motu proprio, & ex certa nostra scientia, non ad alicuius super hoc oblatæ petitionis instantiam, sed ex mera animi nostri deliberatione, & de Apostolicæ potestatis plenitudine, habita etiam super his cum Venerabilibus fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus in Consistorio nostro secreto consultatione matura, de eorum consilio, & vnanimi consensu, qui etiam iurauerunt præsenti Constitutioni non contrauenire, nec Pontificibus alienationes contra tenorem præsentium attentantibus consentire, & absolutiones à iuramento huiusmodi non petere, nec acceptare, hac nostra perpetuò valitura Constitutione, decernimus, & declaramus Ciuitates, & loca prędicta, etiam hactenùs in feudum, aut quemuis alienationis titulum dari solita, vel consueta, ad Nos, & Sedem prędictam quomodolibet deuoluta, & pro tempore deuoluenda absque alia vlteriori declaratione, & illorum possessionis apprehensione, eo ipso, Sede, & Cameræ Apo-

 stoli-

stolicę incorporata, ac ad ius, & proprietatem, & dominium pristinum, ad possessionem redijsse censeri, perinde ac si per quadraginta annos, & vltra Ciuitates, & loca prædicta à Nobis, & Sede prædicta immediatè possessa, & numquam in feudum, aut alium titulum concessa fuissent, statuimusque, & decernimus, quod omnes, & singulæ, tàm Communitates, & Vniuersitates, quàm Ciues, & Incolæ Ciuitatum, Terrarum, & locorum prædictorum, aliæque quæcunque personæ tam Ecclesiasticæ, quàm Sæculares, cuiusuis dignitatis, & ordinis, etiam Episcopalis, vel maioris, existentes, ac S.R.E. Cardinales, tàm publicè in consilijs Ciuitatum, & locorum prædictorum, quàm priuatim alibi in quibusuis locis etiam Ciuitatum, & Terrarum earumdem Gubernatores, aut Sedis Apostolicæ Legati, vel Prolegati, existant tractantes, consulentes, aut aliàs verba facientes de infeudationibus, aut alienationibus de Ciuitatibus, & locis prædictis, immediatè ad nos, & Sedem prædictam spectantibus, & pertinentibus, etiam deuolutis, etiam in feudum communiter, & pluries dari solitis, etiam ex causa permutationis, vel sub annuo censu, vel canone, aut aliàs quomodolibet etiam contemplatione meritorum erga sedem prædictam, aut sub prętextu necessitatis, vel euidentis vtilitatis faciendis, seù de postulandis à Nobis, & Sede prædicta quibusuis personis cuiusuis dignitatis, status, gradus, etiam Nobis, & Successoribus nostris secundum carnem coniunctis, etiam S.R.E. Cardinalibus, aut quauis alia temporali, vel Ecclesiastica dignitate fungentibus, in Duces, Vicarios, Gubernatores, seù quemuis alium titulum ad vitam, vel in perpetuum, vel longum tempus, aut etiam Sedis Apostolicæ beneplacitum Ciuitatum, & locorum prædictorum, ac propterea de eligendis Oratoribus ad Nos, & Successores nostros super pręmissis, vel illorum occasione mittendis, proponentes tam ipsi, quàm Oratores munus huiusmodi recipientes, aut alij quacunq; alienationes huiusmodi Romano Pontifici pro tempore existenti per se, vel alium, seù alios insinuantes, vel suadentes, eo ipso sententiam excommunicationis incurrant, à qua, nisi ab ipso Pontifice, pręterquam in mortis articulo absolui nequeant, & insuper S. R. E. Sedis Apostolicæ prędictę rebelles etiam in primo capite lęsę Maiestatis, & proditores Ciuitatum, & locorum prędictorum, ac bona eorum, Fisco, Camerę nostrę Apostol. ipso iure deuoluta, & incorporata sint, & esse censeantur, omnibusque Ecclesijs, Monasteriis, & aliis per eos

quo-

quomodolibet obtentis beneficijs Ecclesiasticis, eo ipso priuati existant, neque ad Ciuitates, & loca prędicta, vllo vnquam tempore remitti possint, & si aliquando eos reintegrare contigerit, nihilominùs infames remaneant, illisque bonorum, & dignitatum portæ perpetuò claudantur: & quoniam intelleximus aliquos etiam Cardinales, Ciuitates, Terras, Oppida, Castra, Arces, & loca, ad vitam, seù tertiam, vel aliam generationem, aut alias, à dicta Sede, etiam ex causa onerosa obtinere, habere, & possidere, cum facultate faciendi in illis melioramenta, ità quod ab eis amoueri non possint nisi restitutis sibi priùs pecunijs in melioramento huiusmodi expositis, omnes, & singulas facultates faciendi melioramenta prædicta quibusuis personis etiam Cardinalibus per eosdem Prædecessores Nostros, aut alios ad id facultatem habentes quomodolibet concessas harum serie reuocamus, & annullamus, & nemini deinceps suffragari posse neque debere: ac cuicumque facultatem faciendi huiusmodi melioramenta habenti illa etiam pro munitione, & tuitione, nisi ex causa necessariæ conseruationis locorum eorundem facta fuerint, post publicationem præsentium facere omninò interdicimus, & prohibemus, & si secus à quoquam factum attentatumue fuerit melioramenta quæcumque per eos contra tenorem præsentium facta locis ipsis cedere, & Cameram ad illorum satisfactionem minimè teneri, & obligatam esse volumus, & declaramus; Decernentes præsentes literas sub quibusuis reuocationibus, cessationibus, derogationibus, & alijs contrariis dispositionibus, sub quibus tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & Decretis pro tempore quomodolibet factis minimè comprehendi, sed semper ab illis exceptas, & quoties illæ emanabunt toties in pristinum statum restituas, & denuò concessas esse, & censeri debere irritum quoque, & inane si secus super his à quoquam, quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari; Non obstantibus Constitutionibus, et Ordinationibus Apostolicis, ac Ciuitatum & locorum prędictorum, etiam iuramento confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, et consuetudinibus, cæterisque contrarijs quibuscumque: sic igitur deuotionis ac fidei constantia Ciuitatum, et locorum prædictorum erga Nos, et Successores Nostros, et eamdem Romanam Ecclesiam perseueret, vt meritò integritatis Virtus maiora beneficia ab eadem Sede consequi mereatur. *Volumus autem quod sicuti omnes, & singuli*

 Cardi-

Cardinales præsentem constitutionem huiusmodi, quantum in eis erit obseruare, illique non contrauenire, nec Pontificibus contrafacientibus consentire, aut absolutionem à iuramento prædicto non petere, nec oblatam aut concessam acceptare in Consistorio nostro secreto promiserunt, et iurarunt idem per absentes Cardinales à Consistorio in habitatione eorum, et à Romana Curia, vt quandocunque ad eandem Curiam se contulerint, ac per futuros pro tempore Cardinales *in assumptione Pilei promitti, & iurari debeat, ac promissionem, & iuramentum huiusmodi in formula iuramenti per eosdem Cardinales præstari soliti adiungi, & inseri debere, ac contrafacientes pœnam periurij, & perpetuæ infamiæ iuris, & facti eo ipso incurrere decernimus: Præterea quod ipsi Cardinales, occurrente Apostolicæ Sedis Vacatione in Conclaui, quando de obseruandis litteris Iulij II. Prædecessoris nostri super electione Romani Pontificis, & alijs Constitutionibus iuramentum præstare solent, etiam de inuiolabiliter obseruanda præsenti constitutione Nostra per quemlibet eorum qui in Romanum Pontificem electus fuerit, & postmodũ idem ad Summi Pontificatus fastigium assumptus, post eius assumptionem hoc ipsũ promittere, ac iurare, & deindè post coronationem suam promissionem, & iuramentũ huiusmodi per literas suas speciales harũ cõfirmatorias reiterare debeat, quod si illud à Pontifice, quod credendum nõ est, recusabitur, aut differetur, tã dicti Cardinales in primo Cõsistorio Secreto, & præcipuè eorum Decanus, & Capita Ordinum apud eum, omni cum instantia, & instãtissimè pro præsentiũ obseruatione petere, & rogare, & obtestari non cessent*, idque vt omninò efficiat, diligentissimè curare studeant, statuimus, et ordinamus; Quodque præsentes litteræ in libellum redigatur, et post prædictas Iulij litteras, quæ in dicto Conclaui legi solent, inter alias constitutiones nostras adiungantur, et etiam in Quinterno Cancellariæ Apostolicæ cum aliis extrauagantibus nostris describantur, et ad Valuas Basilicæ Beati Petri Principis Apostolorum, et in Cancellaria nostra Apostolica, ac Acie Campi Floræ publicentur: Et quia difficilè foret præsentes ad singula quæque loca deferri, decernimus etiam et declaramus, quod earum transumptis etiam impressis, manu alicuius Notarij subscriptis, et sigillo alicuius Prælati munitis, eadem prorsus fides vbique in iudicio, et extra adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur si forent exhibitæ, vel ostensæ. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ declarationis, reuocationis, Decreti,

Sta-

Statuti, et Interdicti, prohibitionis, ordinationis, et voluntatis, infringere; vel ei ausu temerario contraire: Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, et Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Petrum, Anno Incarnationis Dominicę millesimo quingentesimo sexagesimo septimo, Quarto Kal. Aprilis, Pontificatus nostri Anno secundo. Quę ab eius etiam Successoribus Romanis Pontificibus fuerunt approbatę, et confirmatę, et pręsertim ab Innocentio IX. felicis recordationis cum declaratione, seù extensione in eius literis Pridie non. Nouembris Millesimi quingentesimi nonagesimi primi Pontificatus anno primo inserta sequentis tenoris, videlicet: Innocentius Episcopus Seruus Seruorum Dei, Ad perpetuam rei memoriam. Quæ ab hac Sancta Sede cui, licèt indigni, auctore Domino præsidemus, piè ac salubriter sancita et ordinata noscuntur, ea vt perpetuo firma, illibataque permaneant, non solum consensus approbationis, et innouationis nostræ munimine roboranda, sed etiam declarationis præsidio, quatenus expedire visum sit, fulcienda censemus, et pręcipuè muneris nostri esse ducimus ea, quę à Prędecessoribus nostris Romanis Pontificibus ad Patrimonii dignitatis, et amplitudinis Sanctæ huius Sedis conseruationem, et incrementum laudabiliter disposita, et constituta sunt, in nobismetipsis seruare, et alijs seruanda tradere, et demonstrare. Sane felicis recordationis Pius PP. V. Prędecessor noster de consilio, et assensu Venerabilium Fratrum suorum tunc S. R. E. Cardinalium optimam, et saluberrimam Constitutionem, edidit, et promulgauit tenoris etc. *supra est descriptus*; quam quidem Constitutionem piæ mem. Gregorii XIII., Sixtus V., et Gregorius XIV. Romani Pontifices pariter Prędecessores nostri sicuti in ea cauetur seruare iurarunt, ac per eorum litteras approbarunt, et confirmarunt, et innouarunt, proùt in illis pleniùs continetur. Nos itaque, officii, et conscientiæ nostrę debito satisfacere cupientes, motu proprio, non ad alicuius supplicationem, vel super hoc oblatę petitionis instantiam, sed ex certa scientia, meraque deliberatione nostra, in hoc primo Secreto Consistorio, quod cum Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus habemus, Constitutionem prędictam, et omnia in ea contenta, auctoritate Apostolica tenore pręsentium confirmamus, et approbamus, et innouamus, eamque inuiolabilis firmitatis robur obti-

nere,

nere,et plenamque executionem,et effectum, perpetuis futuris temporibus habere decernimus, ac preterea eisdem motu proprio, scientia, deliberatione, et authoritate, assentientibus,et approbantibus eisdem S.R.E. Cardinalibus declaramus eadem Constitutione prohibitam fuisse, et prohiberi omnem, et quamcumque infeudationem, alienationem Ciuitatum, Terrarum, Oppidorum, et locorum predictorum, eidem Sedi tam mediate, quam immediate subiectorum, non solum ne fiat, neue attentetur post eorum deuolutionem, sed etiam antequam deuoluantur, ac omnem, et quamcumque in perpetuum, vel ad tempus prorogationem, et extensionem, infeudationem, inuestiturarum, et concessionum de dictis Ciuitatibus, Terris, Oppidis, et locis nondum finitarum, ipsorumque incorporationem quoad effectum impediende alienationis, prorogationis, et extensionis huiusmodi non à die eorum deuolutionis; sed à die ipsius Constitutionis, et etiam antequam illa deuoluantur ipso iure cum omnibus clausulis, & decretis in prædicta Constitutione contentis Cameræ, & Sedi Apostolicæ factam censeri; Insuper volumus, & declaramus, vt promissio, & iuramentum præstitum, & præstandum de seruanda eadem Pij Prædecessoris prædicti Constitutione per nos, & S. R. E. Cardinales intelligatur de ipsa Pij Prædecessoris Constitutione, vt supra per Nos declarata, & secundùm hanc nostram declarationem eandem Constitutionem ad vnguem, & inuiolatè obseruari oportere, ac debere, sicut & nos seruaturos esse promittimus, ac sanctè, & solemni more iuramus, & ita per quoscumque Iudices Ordinarios, & delegatos, quauis auctoritate fungentes, etiam Cameræ prædictæ Præsidentes Clericos, Causarum Palatij Apostolici Auditores, ac S.R.E. Cardinales in quauis causa, vel instantia sublata eis, & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretandi facultate, & auctoritate iudicari, declarari, & definiri debere, ac irritum, et inane si secus super his per quoscunque quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari; ac presentes nostras literas in libello in quo ipsa Constitutio Pij Predecessoris continetur, ac in libro Quinterno appellato Cancellarie Apostolice describi mandamus, non obstantibus iis que idem Predecessor voluit, non obstare, ceterisque in contrarium facientibus quibuscumque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostre approbationis, confirmationis, innouatio-

uationis, voluntatis, decreti promissionis, iuramenti, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac BB. Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romę apud S. Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo nonagesimo primo, pridie nonas Nouembris, Pontificatus nostri anno primo. Nihilominus quia nonnullæ pro varietate casuum contingentium successiuis temporibus excitatæ fuerunt dubitationes, ac impropriæ forsan subsequutæ interpretationes, propterea vt hæ quoque cessent, & remoueantur, congruum fore duximus easdem literas in præsentia comprobare, innouare, & confirmare, ac verum illarum sensum exponere, & quatenus opus sit de nouo decernere. Hac igitur nostra perpetuò valitura Constitutione, Motu proprio, non ad alicuius supplicationem, vel super hoc oblatæ nobis petitionis instantiam, sed ex mera deliberatione, & ex certa scientia nostra, easdem Prędecessorum, & specialiter pręinsertas Pii V., & Innocentii IX. ac omnia in eis contenta, auctoritate Apostolica tenore pręsentium, comprobamus, confirmamus, & innouamus, easque inconcussę, & validissimę firmitatis robur, plenamque executionem, & effectum, perpetuis etiam futuris temporibus obtinere, & ab omnibus inuiolabiliter seruari decernimus, pręcipimus, & mandamus. Preterea ne in posterum germanus earundem literarum sensus in dubium reuocari, & à conditoris mente recedi contingat, motu, scientia, & deliberatione paribus, & de potestatis Apostolicę plenitudine habita super hoc cum Venerabilibus Fratribus nostris S. R. E. Cardinalibus consultatione matura, & singulorum auditis sententijs in nostro Consistorio Secreto, ac etiam extra, oretenus & in scriptis de eorum consilio, & assensu declaramus pręd ictas Pii V. litteras comprehendere non solum Principatus, Ducatus, Ciuitates, Castra, Oppida, Terras, Arces, Dominia, & loca Iurisdictionales, & Iurisdictionalia Sanctę Romanę Ecclesię, & Sedis Apostolicę in feudum, Vicariatum, vel alium titulum tunc concessas, & concessa, ac etiam aliàs aliquando, & pluries concedi solitas, et solita quocunque tempore ad Cameram Apostolicam deuoluta; verùm illas quoque, et illa, quę nunquam antea in feudum vel alio titulo concessa, sed per Cameram, et Sedem Apostolicam immediatè possessa fuerunt, vel tunc possidebantur,

prout

prout etiam felicis recordationis Clemens VIII. Prædecessor noster, suo Consistoriali decreto die xxvi. Iunij anno 1592. Pontificatus illius primo declarauit, cuius sequitur tenor: Clemens VIII. Sanctissimus Dominus Noster dixit post editam per sani record. Pium PP. V. Sanctitatis Suæ Prædecessorem de Fratrum consilio Constitutionem de non alienandis Ciuitatibus, Terris, Oppidis, & locis sibi, & Apostolicæ Sedi in temporalibus mediatè, & immediatè subiectis, etiam ad illud vsque tempus in feudum, atque quemuis alienationis titulum dari solitis ad Sedem prędictam quomodolibet deuolutis, & pro tempore deuoluendis, grauissimis impositis pænis contra personas tractantes, consulentes, aut alias verba facientes de huiusmodi Ciuitatum, Terrarum, Oppidorum, & locorum infeudationibus, etiam sub prætextu necessitatis, & euidentis vtilitatis, siue illas insinuantes, & suadentes, prout in ipsa Constitutione sub Datum quarto Kal. Aprilis Pontificatus sui anno secundo edita, sæpius postmodum per Prædecessores suos, ac nouissimè per Sanctitatem Suam comprobata latiùs continetur piæ mem. Gregorium XIV. itidem Prædecessorem suum in Consistorio secreto Romæ apud Sanctum Marcum die Veneris xiij. Septembris 1591. habito, sententijs tamen S. R. E. Cardinalium qui tunc aderant, & de quorum numero etiam Sanctitas Sua erat, minimè requisitis, quinimò, multis eorum expressè contradicentibus, declarasse, & decreuisse, Pij Prædecessoris Constitutione prædicta non prohiberi feudum nondum deuolutum quando necessitas, aut euidens, & vera Ecclesiæ vtilitas postulauerit iterum infeudari, nec iuramentum in ea præstitum similem casum comprehendere, ac neminem licitè iurare posse, quòd contra necessitatem, aut euidentem vtilitatem Ecclesiæ sit; sicque prædictam Constitutionem intelligendam iudicasse, & definiuisse, itaut nemini postea de ea aliter quàm tunc ab ipso declaratum fuit loqui, & scribere liceret, prout in eodem decreto, & declaratione pleniùs continetur. Verum quia re ipsa compertum est, quòd ferè omnes alienationes Terrarum, Ciuitatum, Oppidorum, & locorum huiusmodi hactenus factæ, ex quibus magna læsio, & imminutio patrimonij, ac existimationis S. R. E. secuta est, etiam sub prætextu, & colore veræ, & euidentis necessitatis, vel vtilitatis Prædecessoribus Sanctitatis Suæ insinuatæ fuerunt, cum tamen vix vlla necessitas excogitari possit, cum ex alijs bonis, aut redditibus, & prouentibus quàm Constitu-

tione prædicta alienari prohibitis subueniri nequeant, vix etiam vlla dari posset vtilitas cui non præponderet recuperatio, & realis reintegratio in Patrimonium S.R.E. earumdem Ciuitatum, & locorum hucusque alienatorum, cumque huiusmodi casus absolutæ necessitatis, aut veræ aut euidentis vtilitatis faciliùs mente atque animo concepi, & effingi, quàm vsuuenire possint multò magis expedire omnium prorsus alienationum, & inuestiturarum, prorogationum, & aliarum concessionum quomodocunque, & sub quibuscunque causis, & prætextibus attentandi viam omninò præcludere, quàm ob rarissimos casus, qui vix vnquam contingere possint, apertam relinquere, cumque lucrum in tempore negligere maximum quandoque sit Ecclesiæ lucrum, vtilius esse radices omnes ex quibus huiusmodi alienationes prouenire valeant penitus euellere, quam ex eo quod aliquando possit earum aliqua vtilis esse, occasionem præbere, vt multæ præiudiciales, & damnosę fiant, cui absurdo atque incommodo ipsum Pium Prædecessorem prædictum dicta Constitutione, non immeritò occurrere voluisse, qui longè plures, & grauiures iacturas ex multis perniciosis distractionibus sequi posse censuit, quàm vtilitates ex paucissimis, si quę vnquam contingerent, fructuosæ. Proinde Sanctitas Sua habita super hoc cum Venerabilibus Fratribus S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, & singulorum auditis sententijs, de eorum consilio, & vnanimi assensu decretum, & declarationem superiùs memoratam fel. record. Gregorij XIV. tanquam destruens prædicti Pij Constitutionem, alienandique occasionem præbens, ac minimè necessariam, & desuper forsan confectas litteras, quarum omnium tenores haberi voluit pro expressis ac ad verbum insertis, auctoritate Apostolica reuocauit, abrogauit, cassauit, & annullauit perinde ac si nunquam emanassent, declarans, dicta Constitutione prohiberi Ciuitatum, Terrarum, Oppidorum, feudorum, & locorum in ea contentorum, tam quæ nunquam antea in feudum concessa, quàm quæ aliàs sæpiùs etiam alienata, vel infeudata, ac postmodùm deuoluta aut etiam nondum deuoluta fuerunt, alienationes, infeudationes, & prorogationes, & extensiones inuestiturarum, feudorum, & concessionum, etiam ex causa necessitatis aut euidentis, & veræ vtilitatis factas, & faciendas, Iuramentum quoq; super eiusdem Constitutionis obseruatione per Sanctitatem Suam, & Successores suos, ac S.R.E. Card. pręstitum, & pręstandum casum

hunc necessitatis etiam absolutę & euidentis & verę vtilitatis omninò cōprehendere, nec propterea aliquid illicitū iurari, aut quod contra necessitatem, & vtilitatem Ecclesiæ sit, sed quod rationi consonum atque & re illius est ac summopere conduci, prout eidē auctoritate declarauit, statuit, & decreuit cum clausulis, & derogationibus opportunis. Actum Romę in Monte Quirinali die xxvj. Iunij 1592. in Consistorio secreto. Pariterque declaramus sub eadem Constitutione comprehensa fuisse, & comprehendi Principatus, Ducatus, Ciuitates, Castra, Oppida, Terras, Arces, Dominia, & Loca, iurisdictionales, & iurisdictionalia, non tantùm ad Sanctam Romanam Ecclesiam, & Sedem, & Cameram Apostolicam eo tempore deuoluta, aut alio quocunque titulo quomodolibet acquisita, sed quæ post eam vsque in præsentia, & in futurum successiuis temporibus in perpetuum siue deuolutionis, siue alio quouis titulo quomodolibet acquisita fuerant acquirentur, saluis tamen Constitutionibus editis pro bonis confiscatis à fel. rec. Gregorio XIII. quinto idus Iulij anno 1580. eius Pontificatus nono, & Sixti V. Kal. Iulij anno 1585. eius Pontificatus primo, quibus cautum fuit, Ducatus, Dominia, Vicariatus, Gubernia, Feuda, aliaque bona ad prædictam Sedem, & Cameram Apostolicam ratione delictorum, & confiscationum in casibus in eis Statutis delata sub eadem Pij V. Constitutione super huiusmodi dominij, & iurisdictionibus in feudum aut aliàs non concedendi nec alienandis edita, minimè comprehendi, declarantes tamen illas intelligendas esse, prout intelligi decernimus & mandamus, vt Principatus, Ducatus, Ciuitates, Castra, Oppida, Terræ, Arces, Loca, Dominia, Vicariatus, Gubernia, Feuda, & Loca iurisdictionalia in illis comprehensa, & ex earum dispositione confiscata; & confiscanda non subiaceant neque subiacere debeant prędictis litteris Pij V. pro eo tempore solùm quo delinquens, seu delinquentes vixerint, & inuestituræ si quæ antea concessa fuerunt durabunt, ac personæ, seù lineæ in illis comprehensæ supererunt, & saluis etiam pactis in ipsis inuestituris contentis. Insuper eisdem motu, scientia, deliberatione, ac potestate declaramus dispositionem prædicti recol. mem. Clementis VIII. in eisdem litteris septimo Kal. Iulij anno 1596. eius Pontificatus quinto, in quibus decreuit Ciuitates, Terras, Castra, & Loca iurisdictionalia per Cameram Apostolicam in vim eiusdem Constitutionis emenda & acquirenda in dicta præcedenti

Con-

Constitutione Pij V. per triennium à die illarum venditionis computandum minimè comprehendi debere, ita intelligendam esse, vt statim finito dicto triennio, quatenùs eo durante non fuerit deuentum ad illorum veram propriam, & effectualem alienationem, Ciuitates, Castra, Terræ, & Loca prædicta ipso iure, & facto censeantur vnita, & incorporata eidem Sedi, & Cameræ Apostolicæ, atq; subiecta, & comprehensa in prædictis Pij V. litteris, etiam nulla alia facta declaratione, acceptatione, seù decreto, ita vt dictus terminus trium annorum nullo pacto suspendi, prorogari, vel aliter impediri, aut retardari possit cursus illius, neque incorporatio, comprehensio, & subiectio prædicta: & ita seruandum esse decernimus, & mandamus. Postremò statuimus, vt sicut Nos præinsertas Pij V. ac Innocentij IV. & Clementis VIII. litteras, seù decretum sub die xxvj. Iunij 1592. & omnes, & singulas Constitutiones, & Decreta, tam eiusdem Clementis, quàm aliorum Pontificum Prædecessorum Nostrorum, quibus Ciuitates, Castra, Oppida, & alia loca, & bona huiusmodi iurisdictionalia Sedi, & Cameræ Apostolicæ quocunque tempore vnita, & incorporata; ac prædictis litteris Pij V. subiecta fuerunt, & specialiter decretum à Nobis die xx. Decembris proximè præteriti in nostro Consistorio secreto, assentientibus pariter, & approbantibus Venerabilibus fratribus nostris S.R.E. Cardinalibus factum super incorporatione, ac subiectione Ducatus, Castri, & Oppidorum Roncilionis, Valerani, & aliorum omnium locorum, & bonorum iurisdictionalium, quæ à rec. me. Innocentio V. Prædecessore Nostro, sibi, & eidem Cameræ Apost. acquisita ex instrumentis respectiuè rogatis per acta Bartholomæi Brunori die 7. Octobris 1649. & Francisci Lucatelli Cameræ Apostolicæ, & Caroli Viperę Capituli Notariorum die xix. Decembris eiusdem anni, ac præsentem Nostram Constitutionem inuiolatè seruaturos promittimus, & sanctè, ac solemni more iuramus, & Cardinales omnes, & singuli præsentes in eodē Consistorio Nostro hodierna die, vt moris est, habito pariter iureiurando promiserunt iuxtà formam, & tenorem iuramenti pro obseruatione prędictæ Pij V. per eos anteà præstiti, & ita absentes à Consistorio in eorum habitationibus, & à Curia quandocunq; ad eam se contulerint, *ac futuri pro tempore Cardinales in sumptione pilei*, et deinde in Conclaui, ac etiā post assumptionem ad Pontificatū in manibus Cardinalis Vicecancellarij pariformiter promittere, et iurare debeant.

beant easdem omnes, et singulas Constitutiones, et hanc nostram quantum in eis erit obseruare, illisque non contrauenire, nec Pontificibus contrafacientibus consentire, & absolutionem à iuramento præstito non petere, nec oblatam; aut concessam acceptare, ac *ius iurandum huiusmodi in formula iuramenti per eosdē Cardinales præstari soliti adiungi, & inseri debere*, ac contrafacientes pœnam periurij, ac perpetuæ infamiæ iuris, & facti eo ipso incurrere decernimus. Prætereà quod ipsi Cardinales occurrente Sedis Apostolicæ vacatione in Conclaui quando de obseruandis litteris recol. mem. Iulij PP. II. Prædecessoris nostri super electione Romani Pontificis, & alijs Constitutionibus iuramentum præstare solent, etiam de inuiolabiliter obseruandis prędictis, ac præsenti Constitutione nostra per quemlibet eorum, qui in Romanum Pontificem electus fuerit, & postmodum idem ad Summi Pontificatus fastigiũ assumptus post eius assumptionem, hoc ipsum ad maiorem cautelam promittere, ac iurare, & deindè post coronationem suam, promissionem, & iuramentum huiusmodi per litteras suas speciales iatum confirmatorias reiterare debeat quod si illud à Pontifice, quód credendũ non est, recusabitur, aut differetur, tunc dicti Cardinales in primo Consistorio secreto, & præcipuè eorum Decanus, & Capita Ordinum, apud eum omni cum constantia, & instantissimè pro præsentium obseruatione petere, & rogare, ac obtestari nõ cessent, idq; vt omninò efficiat diligentissimè curare studeant, statuimus, & ordinamus. Decernentes præsentes litteras sub quibusuis reuocationibus, cassationibus, derogationibus, ac alijs contrarijs dispositionibus sub quibusuis tenoribus, & formis, ac cum quibusuis clausulis, & decretis pro tempore quomodolibet factis, & faciendis, minimè comprehendi, sed semper ab illis exceptas; & quoties illæ emanabunt, toties in pristinum statum restitutas, & de nouo concessas esse, & censeri: & ità per quoscunq; Iudices Ordinarios, & Delegatos, quauis auctoritate fungentes, etiam Cameræ prædictę Præsidentes, & Clericos, Causarum Palatij Apost. Auditores, ac S.R.E. Cardinales in quauis causa, & instantia; sublata eis & eorum cuilibet quauis aliter iudicandi, & interpretãdi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiri debere, ac irritum, & inane si secus super his per quoscunq; quauis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Ac præsentes nostras litteras in libello quo ipsa Constitutio Pii V. Prædecessoris continetur, ac in libro

Quin-

Quinterno appellato Cancellariȩ Apostolicæ describi mandamus. Non obstan. Constitutionibus, ordinationibus Apostolicis, ac Ciuitatum, & locorum prædictorum, etiam iuramento, confirmatione Apostolica, vel quauis firmitate alia roboratis statutis, & consuetudinibus, & aliis, quæ idem Pius Prædecessor voluit non obstare, cæterisque in contrarium facientibus quibuscunque. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginam nostræ approbationis, confirmationis, innouationis, declarationis voluntatis, decreti, promissionis, ac iuramenti, & mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius, se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo sexagesimo, nono Kal. Nouembris, Pontificatus Nostri Anno sexto.

✠ Ego Alexander Catholicæ Ecclesiæ Episcopus promitto, voueo, & iuro.

✝

✝ Ego Franciscus Episcopus Portuensis Cardinalis Barberinus Vicecancellarius promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego

† Ego Bernardinus Episcopus Prænestin. Card. Spada promitto, voueo, & iuro.
† Ego I. Episcopus Sabinen. Card. Sacchettus promitto, voueo, & iuro.
† Ego M. Episcopus Albanen. Card. Ginettus promitto, voueo, & iuro.
†
†
†
† Ego Hieronimus Tituli S. Laurentij in Lucina Presbyter Card. Columna promitto, voueo, & iuro.
† Ego Io: Baptista Tit. S. Mariȩ Transtyberim Card. Pallottus promitto. voueo, & iuro.
†
† Ego Vldericus Tit. S. Petri ad Vincula Card. Carpineus promitto, voueo, et iuro.
† Ego M. Ant. Tit. S. Mariæ de Pace Card. Franciottus promitto, voueo, et iuro,
† Ego Steph. Tit. S. Laurentij in Pane, et perna Card. Duratius promitto, voueo, et iuro.
†
† Ego F. Vincentius Maculanus Tit. S. Clementis Card. S. Clementis promitto, voueo, et iuro.
†
†
† Ego Hieronymus Tit. SS. Trinitatis in Monte Pincio Presbyter Card. Grimaldus promitto, voueo, et iuro.
†
† Ego Angelus Tit. SS. Quirici, et Iulittæ Presbyter Cardinalis Giorius promitto, voueo, et iuro.
† Ego N. Cardinalis Ludouisius M. Pœnitentiarius promitto, voueo, et iuro.
†
† Ego Federicus S. Anastasiæ Presbyter Card. Sfortia promitto, voueo, et iuro.
† Ego Benedictus Tit. S. Honuphrii Card. Odescalcus promitto, voueo, et iuro.
†

Ego

† Ego Camillus Tit.S.Petri in Monte aureo Card. Astallius promitto, voueo, et iuro.

†

† Ego Aloysius Tit.S.Alexii Cardinalis Homodeus promitto, voueo. et iuro.

†

† Ego Iacobus Tit.S.Mariæ Transpontinæ Presbyter Cardinalis Corradus, promitto, voueo, et iuro.

† Ego Laurentius Tit.S. Chrisogoni Card. Imperialis promitto, voueo, et iuro.

† Ego Gibertus Tit. SS. Ioannis, et Pauli Card. Borromeus promitto, voueo, et iuro.

† Ego Marcellus Tit. S. Stephani in Monte Celio Card. Sanctæ Crucis promitto, voueo, et iuro.

† Ego Baccius Tit. SS. Nerei, et Achillei Card. Aldobrandinus promitto, voueo, et iuro.

† Ego Io:Baptista Spada Tit.S.Marcelli Card.S.Susannæ promitto, voueo, et iuro.

† Ego Franciscus Tit. S. Mariæ in Via Card. Albicius promitto, voueo, et iuro.

† Ego Octauius Tit.S.Ceciliæ Card. de Aquauiua promitto, voueo, et iuro.

† Ego Flauius Tit.Sanctę Mariæ de Populo Card.Chisius promitto, voueo, et iuro.

†

†

† Ego Iulius Tit.S.Xysti Presbyter Card.Rospigliosius promitto, voueo, et iuro.

† Ego Nicolaus Tit.S.Eusebii Presbyter Card. à Balneo promitto, voueo, et iuro.

†

†

† Ego F. Tit. S. Io: ante Portam latinam Presb. Card.Paulutius promitto, voueo, et iuro.

† Ego Sfortia Presb.Card.Pallauicinus tit.S.Saluatoris de Lauro promitto, voueo, et iuro.

†

†

† Ego

†
†
†
† Ego Virginius Sanctæ Mariæ in Via lata Diaconus Cardinalis Vrsinus promitto, voueo, & iuro.

† Ego R. Cardinalis Diaconus Sancti Nicolai in Carcere Tulliano promitto, voueo, & iuro.

†
† Ego Paulus Emilius Sanctę Marię in Cosmedin Diaconus Cardinalis Rondininus promitto, voueo, & iure.

†
† Ego Laurentius Sancti Eustachii Diaconus Cardinalis Raggius promitto, voueo, & iuro.

†
†
† Ego Carolus Sancti Angeli in foro Piscium Diaconus Card. Carolus Barberinus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Carolus S. Marię in Dominica Diaconus Card. Pius promitto, voueo, & iuro.

†
† Ego Decius S. Adriani Diaconus Card. Azzolinus promitto, voueo, & iuro.

†
†
† Ego Franciscus Maria SS. Viti, & Modesti Diaconus Cardinalis Mancinus promitto, voueo, & iuro.

†
†

S. Vgolinus.

Visa de Curia P. Ciampinus.

P. Ciampinus.

INDEX RERUM

Quo hoc volumine continentur.

Q *ele-*

Infirmi

eorum

Indicis Finis.

SS. D. N. D.

INNOCENTII PAPAE XII. CONSTITVTIO MODERATORIA

Donationum, & Distributionis redituum Ecclesiasticorum in Consanguineos, vel Affines Romani Pontificis, seù eorum loco adlectos, ac præscribens cautelas seruandas circa signaturas earum gratiarum, quæ aliquando ægrotante Romano Pontifice per concessum fieri dicuntur.

INNOCENTIVS EPISCOPVS

SERVVS SERVORVM DEI

Ad perpetuam rei memoriam.

ROMANVM decet Pontificem, tanquam fidelem seruum, & Prudentem, quem constituit Dominus super familiam suam, in Ecclesiæ Catholicæ conspectu actum suum ita ordinare, vt ipse quidem in diebus suis placeat Deo, & inueniatur iustus, fiatque forma gregis ex animo, & bonus sit Christi odor in omni loco; Cæteri verò Antistites, & Ecclesiarum Prælati in partem solicitudinis, cuius ei commissa est plenitudo, vocati, alijque Christi fideles, quos curæ suæ diuinitùs creditos in visceribus Paternæ gerit charitatis eius exemplo, atque præceptis caduca Mundi

huius despicere, carnisque, & sanguinis laqueos effugere, ac de bonis, & rebus Ecclesiasticis iuxtà æquitatis, & iustitiæ leges disponere, & spiritalium remigio alarum ad cælestia contendere, atque euolare auxiliante Domino condiscant. Hinc ad ea Sacrorum Canonum instituta, quæ Episcopis, ne bonis, & reditibus Ecclesiæ consanguineos suos augere studeant, interdicunt, considerationis nostræ aciem conuertentes, eam, Nobis in suprema B. Petri Apostolorum Principis, cui caro, & sanguis non reuelauit, Sede constitutis ab ipso Pontificatus Nostri primordio seruandam proposuimus, & hactenus Deo adiuuante seruare studuimus disciplinam, vt in bonorum, & redituum ad hanc Sanctam Sedem, & Cameram nostram Apostolicam spectantium distributione Iustitiæ, atque Prudentiæ leges, & regulas accuratè custodientes, summam meritorum, nullam autem carnis, & sanguinis, aut cuiuscunque humani affectus rationem haberemus. Et licèt in Dei misericordia speremus, tales nobis successuros Romanos Pontifices, qui non minus hac in parte, quàm in reliquis munus suum impleant, & Ecclesiam Vniuersam spiritalium aromatum odore perfundant: Nihilominùs ea, quæ Nobis licere non patimur, alijs indicare, salubremque in Sancta Romana Ecclesia omnium Ecclesiarum Matre, & Magistra circa præmissa normam, & legem constituere, atque stabilire decreuimus.

Habita igitur super his cum Venerabilibus Fratribus Nostris eiusdem S. R. E. Cardinalibus deliberatione matura, ac de illorum consilio pariter, & assensu ad Omnipotentis Dei gloriam, Apostolicæ Sedis honorem, ac Antistitum, Prælatorum, aliorumque Ecclesiasticorum ædificationem, & bonum exemplum, hac nostra perpetuò valitura Constitutione, statuimus, atque decernimus, salutarem hanc de cætero in dicta S. R. E. seruari rationem, atque disciplinam, vt nec à Nobis, nec ab vllo Romanorum Pontificum Successorum nostrorum ad fauorem nostrorum, siue suorum respectiuè Fratrum, Nepotum, aliorumque quorumcunque Consanguineorum, seu Affinium, siue illorum, quos in locum Nepotum, aliorumque Consanguineorum per cooptationem in familiam, aut aliter adlegi, seu adsciscí contigerit, de bonis, pe-

cunijs,

cumijs, locis Montium vacabilium, & non vacabilium, Officijs venalibus, illorumque pretio, creditis, redditibus, rebus, & iuribus quibuſcunque ad Sedem, & Cameram præfatas quouis modo ſpectantibus, vel quandocunque ſpectaturis, etiam ex emolumentis Datariæ, Cancellariæ Apoſtolicæ, Secretariæ Breuium, Spoliorum Eccleſiaſticorum, & quarumcunque Palatij Apoſtolici portionum, ſeu diſtributionum prouenientibus, liberalitatis, & donationis, aliòue quouis gratuito, ſeu lucratiuo titulo directè, vel indirectè etiam ſeruitiorum, & meritorum, quæ tamen talia non ſint, vt ex lege iuſtitiæ eam exigant remunerationem, aliòue quolibet colore, ſeu prætextu, ſiue etiam ſupra veram ipſorum ſeruitiorum, & meritorum rationem vllo modo in poſterum diſponatur.

Quod ſi Fratres, Nepotes, Conſanguinei, vel Affines, ſeu illorum loco adlecti, ſiue adſciti præfati inopia laborauerint, poterit Romanus Pontifex pro tempore exiſtens pro timorata ſua conſcientia illorum paupertatem eodem omninò modo ſubleuare, quo Pauperum extraneorum inopiæ ſubuenire fas eſt.

Ne autem, quod directè prohibetur, indirectè permittatur magnorum ſtipendiorum, ſeu honorariorum nonnullis Sedis prædictæ Officijs, ſeu muneribus, quæ Conſanguineis, vel Affinibus, ſeu adlectis, vel adſcitis præfatis concedi, vt plurimum conſueuerunt, aſſignatorum ratione, ſtipendia, prouiſiones, ſiue ſalaria, & honoraria, & alias quomodolibet nuncupari ſolita emolumenta quæcunque, quæ antehac per Cameram prædictam in Ciuitate Auenionenſi, & Comitatu Venayſſino Noſtris in Spiritualibus, & temporalibus Vicario Generali, ac in illis, & vicinis quinque Prouincijs eiuſdem Sedis de Latere Legato præſtari, & ſolui plerunque ſolita, & conſueta fuerunt: Superintendentis verò Generalis Negotiorum Sedis Apoſtolicæ, necnon totius Militiæ, tam Equeſtris, quàm Pedeſtris Status noſtri Eccleſiaſtici Gubernatoris, & Capitanei Generalis, itidemque claſſis, & Triremium Pontificiarum Præfecti, illiuſque, & illarum Commiſſarij, & Locumtenentis Generalis, Arciumque, & Turrium ad littora Maris tam Adriatici, quàm Tyrreni exiſtentium Superinten-

dentis Generalis, Præfecti quoque Generalis vtriusque Custodiæ Corporis Romani Pontificis, eiusque Locumtenentis Generalis, item Castellani Arcis Sancti Angeli de Vrbe; Gubernatoris, vt aliàs deputabatur, Ciuitatis Beneuentanæ, cuius tamen Gubernium ad instar aliorum prædicti nostri Status, prout impræsentiarum seruatur, remaneat, & Arcis Beneuentanæ Præfecti; Item Gubernatoris Oppidi Nostri Ciuitatis Vetulæ, ac demùm Perusinæ, Anconitanæ, & Nouæ Asculanæ respectiuè Arcium Præfecti, seu Castellani, Officia, & munera ipsa cum omnibus, & singulis illorum, & cuiuslibet eorum Iuribus, prærogatiuis, stipendijs, salarijs, & emolumentis quibuscunque perpetuò supprimimus, & abolemus, illaque deinceps, quomodocunque, & quandocunque renouari prohibemus, nec cuiquam de cetero assignari, & præstari, seu concedi, & conferri respectiuè volumus, atque decernimus. Quod si pro rerum qualitate, temporumque contingentia, manifesta, vrgensque necessitas munera, seu Officia militaria huiusmodi, vel aliqua ex eis de nouo institui exegerit, Viros ad illa assumi volumus, & mandamus strenuos, & fideles, eximia virtute præstantes, reique Militaris apprimè peritos, & in illa diuturno, ac probato vsu exercitatos, quibus Romanus Pontifex pro tempore existens secundum datam sibi à Domino Sapientiam pro ratione laboris, industriæ, atque periculi competentia, & congruentia stipendia assignabit.

Porrò si Nostri, Successorumque Nostrorum Romanorum Pontificum pro tempore existentium Fratres, Nepotes, & alij quicunque Consanguinei, seu Affines, siue veri, siue, vt præfertur, adlecti, & adsciti, vitam Ecclesiasticam adlegerint, ac Ecclesiarum, & Monasteriorum, aliorumque Beneficiorum, & Officiorum Ecclesiasticorum, ac annuarum pensionum super eorum fructibus consecutionis capaces fuerint, eam in redituum, & prouentuum Ecclesiasticorum distributione eis facienda seruari volumus moderationem, vt nonnisi iuxtà eorum merita, & non vltra, congruam pro gradus, vel dignitatis, quem, vel quâm in Ecclesia obtinuerint, nullo ad consanguinitatem, affinitatem, seu adlectionem ergà Romanum Pontificem habito respectu sustentationem, eiusmodi reditus,

ditus, & prouentus Ecclesiastici eis distribuantur; quo custodita in omnibus Ecclesiasticæ disciplinæ, atque Iustitiæ distributiuæ regula, nemini relinquatur conquerendi, vel obloquendi occasio, sed Ecclesiastica stipendia ministrantibus in Ecclesia Dei æqua lance pro uniuscuiusque merito assignentur.

Quoad illos autem ex Fratribus, Nepotibus, alijsque Consanguineis, seu Affinibus Romanorum Pontificum pro tempore existentium præfatorum, siue veris, siue, vt præsertim, adiectis, & adscitis, quos eximijs eorum ita exigentibus meritis ad sublimem Cardinalatus dignitatem assumi contigerit, eam quoque de cætero seruari volumus moderationem, vt Ecclesiæ, Monasteria, Commendæ, aliaue cuiusuis generis beneficia, & Officia Ecclesiastica, ac pensiones annuæ super illorum fructibus vnicuique eorumdem respectiuè conferenda, commendanda, & concedenda, ac reseruandæ, & assignandæ, verum valorem annuum duodecim millium scutorum monetæ Romanæ computatis insimul beneficiorum, & Officiorum quibuscunque fructibus, & pensionum quantitatibus, in totum non excedant. In ea tamen taxatione non comprehendantur emolumenta Officiorum eiusdem Apostolicæ Sedis, & Romanæ Curiæ S.R.E. Cardinalibus demandari, seu concedi solitorum, aliorumque munerum, quæ ipsis non ad vitam, vel in perpetuum, sed ad tempus, seu beneplacitum Romani Pontificis pro tempore existentis demandata, seu concessa fuerint. Declarantes, quod deinceps præfati, qui vitam Ecclesiasticam elegerint, seu ad sublimem Cardinalatus dignitatem fuerint assumpti, quoscunque Titulos fructuum reseruationibus grauatos, siue præuentiuas, vel euentitias pensiones vltra moderationem, vt supra respectiuè præscriptam nullatenus assequi valeant.

Quod si forsan (quod absit) modus circa præmissa sic congruenter, salubriterq; præscriptus in posterum excedatur, curæ erit Romanis Pontificibus Successoribus, donationes gratuitas, seu lucratiuas dispositiones, excessiuas subuentiones, munerum, & Officiorum, seu illorum stipendiorum, & emolumentorum concessiones, ac redituum, & prouentuum Ecclesiasticorum

 rum

rum distributiones, necnon collationes, Commendas, Concessiones, reseruationes, & assignationes, aliaque præmissa contra, vel vltrà modum, vt præfertur, præscriptum factas, seù facta rescindere, & reuocare, & in nihilum redigere, ac vt præfertur, donata elargita, concessa, collata, commendata, reseruata, & assignata à Consanguineis, & Affinibus, siuè veris, siuè adlectis, & adscitis præfatis, eorumque hæredibus, & Successoribus respectiuè etiam manu Regia, & de Apostolicæ potestatis plenitudine vindicare, & auferre, ac Cameræ Apostolicæ applicare, & incorporare, alijsque respectiuè conferre, commendare, concedere, & assignare, ac aliàs desuper opportunè prouidere, seù disponere.

Quia verò ægrotante Romano Pontifice nonnunquam contigit vt Signaturæ gratiarum, quæ per Concessum fieri dicuntur, modum illum excederent, quem ipse Romanus Pontifex, dum benè valebat, seruare consueuerat; statuimus, atque decernimus, vt ij quibus eiusmodi Signaturas per Concessum à Romano Pontifice ægrotante etiam per Chirographum speciale manu ipsius Romani Pontificis subscriptum, vel aliàs quomodocumque committi contigerit, cuiuscumque status, gradus ordinis, & dignitatis fuerint, etiamsi Cardinalatus honore præfulgeant, nullas huiusmodi gratias signare, vel expedire valeant, nisi fuerint ad illas adhibiti duo eiusdem S. R. E. Cardinales, qui vna cum Signatore præfato coram ipsomet Romano Pontifice eas concedente, ac expediri mandante, earundem Gratiarum supplicationibus, siuè minutis, aut Chirographis, alijsque concessionum scripturis subscribant, alioquin quidquid secùs actum signatum, gestumuè fuerit, nullum, irritum, & inualidum, nulliusque sit roboris, vel momenti, & qui huic saluberrimæ sanctioni contrauenerint, ab ipso Romano Pontifice sanitati restituto, vel eius Successoribus condignis pœnis puniantur.

Vt autem præmissa omnia, & singula perpetuò, & inuiolabiliter obseruentur, Volumus, & Apostolica auctoritate decernimus, vt sicut eiusdem S. R. E. Cardinales in Romana Curia præsentes, hanc Constitutionem, quantum in eis erit, obseruare, illique non controuenire, nec vllis contrafacientibus

tibus etiam Romanis Pontificibus consentire, nec absolutionem à iuramento præstito petere, nec ablatam, aut concessam acceptare promiserunt, & iurarunt idem quoque per absentes ab eadem Curia dictæ S. R. E. Cardinales quandocunque ad eam aduenerint, ac per futuros Cardinales in assumptione Pilei promitti, & iurari debeat promissoque, & iuramentum huiusmodi in formula iuramenti per eosdem Cardinales præstari soliti adiungatur, & adscribatur. Occurrente autem quandocunque eiusdem Apostolicæ Sedis vacatione iidem Cardinales in Conclaui, quando de obseruandis fel. rec. Prædecessorum nostrorum Iulij Papæ II. super electione Romani Pontificis, Pij Papæ V. ne Ciuitates, & loca S. R. E. infeudentur, & Sixti Papæ V. de pecunijs in Arce S. Angeli positis inde non amouendis, alijsque nonnullis Constitutionibus Apostolicis iuramentum præstare solent, etiam de præsenti Constitutione per quemlibet eorum, qui in Romanum Pontificem electus fuerit, inuiolabiliter obseruanda, & postmodum ipse ad Supremi Apostolatus Officium assumptus post assumptionem huiusmodi hoc ipsum promittere, & iurare debeant, seruatis etiam alijs omnibus, & singulis illis, quę circa iuramentum huiusmodi in præfata Sixti prædecessoris Constitutione Anno Incarnationis Dominicæ millesimo quingentesimo octuagesimo sexto, vndecimo Kalendas Maij Pontificatus sui Anno primo edita præscribuntur.

Has quoque nostras litteras in libellum redigi, & post prædictas Iulij, Pij, & Sixti, quæ in Conclaui legi solent, aliorumque Prædecessorum nostrorum Constitutiones adiungi, & in quinterno Cancellariæ nostræ Apostolicæ vna cum alijs Constitutionibus Apostolicis adscribi, & ad valuas Ecclesiæ Lateranensis, Basilicæ Principis Apostolorum, dictæque Cancellariæ, & in Acie Campi Floræ de Vrbe publicari, ipsarumque præsentium litterarum transsumptis, seu exemplis etiam impressis, manu alicuius Notarij publici subscriptis, & sigillo personæ in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eamdem prorsus fidem, tam in iudicio, quàm extra illud vbique haberi volumus, quæ iisdem præsentibus haberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Nulli

Nulli ergo omnino hominum liceat paginam hanc nostrarum Constitutionis, Suppressionis, Abolitionis, Taxationis, Statutorum, Decretorum, Voluntatum, & Mandati infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumpserit, indignationem Omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum eius se nouerit incursurum. Datum Romæ apud S. Mariam Maiorem Anno Incarnationis Dominicæ millesimo sexcentesimo nonagesimo secundo decimo Kal. Iulij Pontificatus Nostri Anno Primo. ✝

✠ Ego Innocentius Catholicæ Ecclesiæ Episcopus promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Alderanus Episcopus Ostiensis Cardinalis Cybo promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego Iacobus Episcopus Tusculanus Cardinalis Fransonus promitto, voueo, & iuro.

✝ Ego

† Ego P. Episcopus Prænestinus Cardin. de Alterijs S. R. E. Camerarius promitto, voueo, & iuro.

†

†

† Ego F. Tit. S. Praxedis Presbyter Cardinalis Maidalchinus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Carolus Tit. S. Laurentij in Lucina Presb. Card. Barberinus promitto, voueo, & iuro.

†

†

†

† Ego Nicolaus Tit. S. Calixti Presbyter Card. Acciaiolus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Gaspar Tit. S. Mariæ Transtyberim Presb. Card. Carpineus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Cæsar Tit. SS. Trinitatis in Monte Pincio Presbyter Card. Destres promitto, voueo, & iuro.

†

†

† Ego Franciscus Tit. S. Matthæi in Merulana Presb. Cardinalis Nerlius promitto, voueo, & iuro.

† Ego Hieronymus Tit. S. Syluestri de Capite Presb. Card. Casanate promitto, voueo, & iuro.

† Ego Galeatius Tit. SS. Quirici, & Iulittæ Presbyter Card. Marescottus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Fabritius Tit. S. Chrysogoni Presb. Cardinalis Spada promitto, voueo, & iuro.

† Ego P. Thomas Houardus Tit. S. M. super Mineruam Presb. Card. de Norfolcia promitto, voueo, & iuro.

† Ego Io: Baptista Tit. S. Cæciliæ Presb. Cardinalis Spinula promitto, voueo, & iuro.

†

†

†

† Ego Fr. Laurentius Basilicæ SS. XII. Apostolorum Presb. Cad. de Laurea promitto, voueo, & iuro.

† Ego

† Ego Iacobus Tit. S. Mariæ de Araceli Presb. Card. de Angelis promitto, voueo, & iuro.

†

†

†

† Ego M. Antonius Barbadicus Tit. S. Susannæ Presb. Card. S. Susannæ promitto, voueo, & iuro.

†

†

†

† Ego Ioannes Tit. S. Petri in Monte aureo Presb. Cardinalis de Goessen promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego P. M. Tit. S. Marcelli Presbyter Cardinalis Petruccius promitto voueo, & iuro.

†

†

†

† Ego Ioseph Saenz Tit S. Balbinæ Presb. Card. de Aguirre promitto, voueo, & iuro

† Ego Leander Tit. SS. Nerei, & Achillei Presb. Cardinalis Colloredus Maior Pœnitentiarius promitto, voueo, & iuro.

† Ego Fortunatus Tit. S. Ioannis, & Pauli Presbyter Card. Carafa promitto, voueo, & iuro.

† Ego Bandinus Tit S. Pancratij Presb. Cardinalis Panciaticus promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego Ferdinandus Tit. S. Clementis Presb. Card. de Abdua promitto, voueo, & iuro.

† Ego Tussanus Tit. S. Agnetis extra mœnia Presbyter Card. de Ianson Forbin promitto, voueo, & iuro.

† Ego Io: Baptista Tit. S. Laurentij in Pane, & perna Presb. Cardinalis Rubinus promitto, voueo, & iuro.

†

† Ego I. B. Tit. S. Anastasiæ Presbyter Cardinalis Costagutus promitto, voueo, & iuro.

†

†
†
†
†
†
†
† Ego Vrb. S. Mariæ in Via Lata Diac. Card. Sacchettus promitto, voueo, & iuro.

†
†
†
† Ego Fuluius SS. Cosmæ, & Damiani Diaconus Cardinalis Astallius promitto, voueo, & iuro.

†
†
† Ego Petrus S. Laurentij in Damaso Diaconus Cardinalis Otthobonus S. R. E. Vice Cancellarius promitto, voueo, & iuro.

† Ego C.S. Mariæ in Cosmedin Diaconus Cardinalis Bichius promitto, voueo, & iuro.

†
† Ego Aloysius S. Mariæ in Porticu Diaconus Card. Homodeus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Ioannes Franciscus S. Adriani Diaconus Card. Albanus promitto, voueo, & iuro.

† Ego Franciscus S. Angeli in foro Piscium Diaconus Card. Barberinus promitto, voueo, & iuro

† Ego Laurentius S. Mariæ in Aquiro Diaconus Cardinalis de Alterijs promitto, voueo, & iuro.

Loco † plumbi.

B.Card. Prodatarius I.F.Card. Albanus.

Visa de Curia I. Sacripantes.

D. Ciampinus.

Registrata in Secretaria Breuium.

Anno

Anno à natiuitate D. Nostri IESV Christi millesimo sexcentesimo nonagesimo secundo Indictione decimaquinta, die verò vigesima octaua Iunij; Pontificatus autem Sanctissimi in Christo Patris, & Domini Nostri Domini INNOCENTII Diuina Prouidentia Papæ XII. Anno Primo; Supradicta Constitutio affixa, & publicata fuit ad valuas Ecclesiæ S. Ioannis Lateranensis, Basilicæ Principis Apostolorum, & Cancellariæ Apostolicæ, in Acie Campi Floræ, & in alijs locis solitis, & consuetis Vrbis, per me Andream Dominicum Simoncellum eiusdem Sanctissimi Domini Nostri Papæ Cursorem.

Agapitus de Magistris Cursorum Magister.

ROMÆ, Typis Reu. Cam. Apostolicæ. 1692.

RIFORMA DELLE SPESE

Solite farsi in tempo di Sede Vacante, e per il Conclaue.

Reuerendissimo Cardinal Paluzzo Altieri nostro Camerlengo. Hauendo Noi fino dal principio del nostro Pontificato applicato l'animo al sollieuo della nostra Camera, & alla Riforma di molte spese eccessiue, e superflue, e considerato particolarmente, che la Sa.me.di Clemente IX. Clemente X., & Innocenzo XI. nostri Predecessori per rimediare à varij abusi circa le spese solite farsi nella Sede Vacante, haueuano instituita vna Congregazione particolare di Cardinali, e Prelati sopra la Riforma di quelle, e che se bene da detta Congregazione erano stati fatti diuersi decreti, ad ogni modo la detta Riforma non era mai rimasta perfezzionata; Però Noi conosciuta la necessità di perfezzionarla, ordinassimo à Voi, che con il Parere di alcuni Prelati, & altre Persone informate vedessiuo di ridurla à perfezzione, & hauendoci poi riferito, che doppo essersi questa nuoua Congregazione vnita più, e più volte, e dopo hauer maturamente essaminato, tanto i Decreti fatti dalle passate Congregazioni, quanto tutte le altre cose necessarie à considerarsi, habbia stabilito diuersi ordini, e Decreti, con i quali si dia in gran parte rimedio à detti abusi, e disordini, del tenore infrascritto, cioè — Restrictum Resolutionum, & Decretorum factorum in Congregationibus habitis coram Eminentissimo Domino Cardinali Camerario super Reformatione Expensarum Conclauis, & Sedis Vacantis. Cùm aliàs fuisset resolutum, quòd fieret ab aliquo Architecto Modulus fixus, & vniformis pro Mole funebri, siue Catafalcho Summi Pontificis non excedens in omnibus, & pro omnia valore scutorũ duorũ millium, cum hoc, quòd elapsi diebus exequialibus omnia illius stylia, & lignamina remanere deberent sub dominio, & dispositione eiusdem Architecti,

approbatus fuit Modulus, & partitus propositus à Mattia de Rubeis, iuxtà Plantam, de qua in folio signato litt. A. sed fuit addita declaratio, quòd intrà summam dictorum scutorum 2000. intelligantur comprahensa scuta centum quinquaginta soluenda Capitulo Sancti Petri causa, & occasione eiusdem Catafalchi. Secundo fuerunt approbata decreta aliàs facta circà Reformationem Distributionis Cerarum, & Candelarum, quam dictum fuit imposterum faciendam esse Personis, & in quantitate contenta in notula, signata litt. B. Tertiò, & quia tempore Sedis Vacantis Officialibus, deputatis ab Eminentissimo Cardinali Camerario consueuit fieri per Cameram Apostolicam certa distributio Pannorum lugubrium, & pecuniarum, hinc Eminentissimus Cardinalis de Alterijs ad præsens Camerarius ad subleuandum publicum ærarium, vltrò, ac sponte sua se obtulit reformaturum tertiam partem dictorum Officialium, itaut pro dicta tertia parte reformata, & deleta nullas omninò imposterum Reuerenda Camera subire debeat expensas. Quartò quoad alios Officiales Populi Romani non habentes eorum officia titulo oneroso resolutum fuit dictam distributionem non esse in futurum faciendam, nisi Personis descriptis in lista litt. C. Quintò resolutum fuit, quòd stationes Militum etiam Heluecticorum, & Sabellorum fieri solitæ, tàm in Platea, & Palatio Diui Petri, quàm ex vtroque latere Pontis Sancti Angeli, reliquique Cancelli per vniuersam Ciuitatem Leoninam reformari debeant modo, & forma præscriptis in folio tradito à D. Columnello Iulio Cerruto signato litt. D. quodq; à Ministris Cameralibus fieri procuretur anticipatus [illegible] cum aliquo idoneo Mercatore sub obligatione recipiendi eadem lignamina, ad quorum Custodiam teneantur Duces eorundem Militum, sub pœna reficiendi de proprio omnia damna. Sextò. Et quoad plumba inseruientia pro Aquis, & Fontibus Conclauis dictum pariter fuit, ea esse conseruanda ad beneficium Cameræ, quodque onus illorum conseruationis, & Custodiæ dari debeant Duci Militum Sabellorum, sub eadem pœna reficiendi de proprio omnia damna. Septimò resolutũ fuit, quòd loco Prandij die quolibet fieri soliti pro Illustrissimis Clericis Cam. Apost. augeantur scuta centum quolibet mense Gubernatori Conclauis vltrà solitam prouisionem scutorum ducentorum, quod quæ nullæ aliæ expensæ fiant, tàm per Sacrum Palatium, quàm per

Cameram Apostolicam in retentione Officialium pro dictis Prandijs DD. Clericorum. Octauò, quod Illustrissimi DD. Clerici deputati ad custodiam Sacri Palatij, durante vacatione Sedis nullam Regaliam, seù emolumentum quodcumque recipere debeant causa, & occasione eiusdem costodiæ. Nono, quòd scuta centum duodecim cum dimidio singulis decem diebus durante vacatione Sedis per Reuerendam Cameram subministrari solita, tàm Senatori, quàm Conseruatoribus, & Priori Populi Romani pro custodia Militum, in posterum ampliùs non subministrentur, sed tàm Senator, quàm Conseruatores, & Prior contenti sint assignamento aliorum scutorum centum dictis singulis decem diebus eis dari solito, cum quo teneantur etiam dictæ eorum custodiæ prospicere, & satisfacere. Decimò, quod prouisiones dari solitæ Capitibus Regionum Vrbis, & Ripæ, Procuratori Fiscali, quatuor Marescialllis, & Baroncello dictorum Conseruatorum reformentur pro modietate. Vndecimò, quod prouisiones infrascriptorum Officialium Conclauis reformentur, vt infrà: Aromatarius à scutis 60. ad scuta 40. quolibet mense; Duo Substituti illius à scutis 20. ad 15. Quatuor Barbitonsores duò à scutis 40. ad scuta 30. alij duo à scutis 36. ad scuta 20. Architectus à scutis 20. ad scuta 12. Faber Murarius à scutis 12. ad scuta 9. Faber Lignarius à scutis 12. ad scuta 9. Duodecimò, quod omnes cognitiones extraordinariæ in pecunia auctæ post Conclaue Alexandri Septimi, vt in lista litt. E. imposterum tollantur, reseruato arbitrio Eminentissimo Camerario vsque ad scuta 100. erogan. inter Personas sibi beneuisas per totum Sedis Vacantis tempus. Decimotertiò, quod omnia Panna lanea, linea, sericea, & alia cuiusuis qualitatis inseruientia pro Baldacchinis, Altaribus, Porterijs, Stratis, Cortinis, Spallorijs, & similibus conseruari debeant pro Floreria Apostolica, & de illis Sacrista, ac Magistri Cęremoniarum teneantur reddere rationem. Decimoquartò quoad quantitatem, & qualitatem Pannorum linorum inseruientium pro Altaribus vtriusque Cappellæ dictum fuit, posse deputari aliquem ex Eminentissimis Cardinalibus, qui dignetur super intendere, nè fiant, tàm circa prædicta, quàm circa alia supellectilię Cappellę expensæ excessiuæ. Decimoquintò, quod onus custodiendi Cellas tam Cardinalis ad Papatum promoti, quàm Cardinalium absentium pertineat ad omnes Conclauistas,

 & quod

& quod in casum illarum expoliationis, siuè in parte, siuè in totum, vltrà pœnam excommunicationis maioris soli Summo Pontifici reseruatam, aliasque pœnas per Reos incurrendas, damnum illatum defalcari debeat ex donatiuo scutorum decem millium auri per nouum Pontificem eiusdem Conclauistis dari solito. — Noi hauendo letto, e sentito de verbo ad verbum detti Decreti, riputandogli giusti, e necessarij per il sollieuo della nostra Camera, habbiamo risoluto di approuarli, e di ordinare, che in auuenire debbano esseguirsi, & inuiolabilmente osseruarsi: Che però di nostro Moto proprio, certa scienza, e pienezza della nostra potestà, hauendo nel presente nostro Chirografo per espresso il tenore della Bolla di Pio Quarto sopra la riforma delle spese del Conclaue, e Sede Vacante, le Bolle, e Costitutioni Apostoliche circa le facoltà del Card. Camerlengo in tempo della medema Sede Vacante, l'Indulti, e Priuilegi conceduti al nostro Popolo Romano, & à qualsiuoglia officio, & Offiziale del medemo etiam in limine erectionis, il solito fin qui pratticato, li Decreti, e risolutioni delle Congregazioni, & ogni altra cosa necessaria ad esprimersi, ordiniamo à Voi, che per l'auuenire facciate intieramẽte adempire tutte le cose, che sono tanto espressamente, che virtualmente, e consecutiuamente contenute nelle sopradette risoluzioni, e Decreti, & ogni vna di esse in particolare, dando voi essecuzione à tutte quelle, che appartengono alla Vostra Carica, e facendo che dalli Offiziali della nostra Camera, e del nostro Sacro Palazzo si esseguischino tutte le altre, che appartengono al loro Ministerio, dandogli Noi a quest' effetto tutta quella autorità, e facoltà che bisogna, per la pronta, & intiera essecuzione di tutte le cose sudette, e loro emergenti, e dependenti in amplissima forma, e sopra tutte le medeme cose farete ordini, e mandati, riformarete Rolli, rinouarete Tabelle, publicarete Editti, e prenderete tutte quelle prouisioni, che stimarete necessarie, & opportune, perche così è mente, e volontà nostra espressa. Volendo, e decretando, che il presente nostro Chirografo ammesso, e registrato in Camera alla forma delle Costituzioni Apostoliche, e tutto ciò, che in essecuzione di esso farete, vaglia, & habbia il suo pieno effetto, e vigore, non ostante qualsiuoglia Costituzione, & Ordinazione Apostolica, che disponesse in contrario, e non ostan-

ostante l'vso pratticato ancho per lungo tempo dalla nostra Camera nelli Conclaui, e Sedi Vacanti passate, ancorche fosse stato approuato da qualsiuoglia Ordinazione Apostolica; Volendo ancora, che così, e non altrimente sempre in ogni tempo futuro si debba giudicare, tanto da Voi, quanto da tutti gli altri Tribunali, Camerali, dalla Sacra Rota, e qualsiuoglia altri Giudici Ordinarij, e Delegati, & anco Legati à Latere, togliendoli Noi ogni facoltà di giudicare in contrario, irritando, & annullando fino d'hora tutto quello, e quanto si giudicasse, e facesse contro il presente nostro Chirografo, non ostanti le Regole della nostra Cancellaria, e qualsiuoglia altre Costituzioni, & ordinazioni Apostoliche nostre, e de'nostri Predecessori, Leggi, Statuti, vsi, stili, consuetudini, & ogni altra cosa, che facesse, ò potesse fare in contrario, alle quali tutte, e singole, hauendo qui il tenore per espresso di parola in parola à sufficienza per questa volta solamente deroghiamo. Dato nel nostro Palazzo Apostolico di Monte Cauallo questo dì 29. Nouembre 1690.

Alexander Papa Octauus.

Foglio segnato lettera A.

Altezze della Machina.

Li quattro Candelabri, che saranno alle quattro cantonate della Machina saranno alti l'vno dal Pauimento della Chiesa fino la cima di essi circa palmi 94.

La Machina di mezzo sarà alta dal Pauimento della Chiesa fino la cima del Regno circa palmi 83.

Diuisioni delle Misure, e Tinte.

Il primo Zoccolo sarà alto palmi 2. $\frac{1}{4}$ questo si fingerà di Bigio Antico.

Sodo sopra detto Zoccolo, doue sarà l'Iscrizzione per fianco della scalinata sarà alto palmi 9. si fingerà di Marmo Paonazzo con lettere gialle sbattimentate di scuro.

Dado

Dado sopra che giunge al piano, e cima della Scalinata alto palmi due, questo si fingerà di giallo antico.

Piedistallo sopra, doue sono l'Arme, questo si fingerà di Pietra porta Santa, con l'Arme finte di Oro, e sarà alto palmi 11.

Il Candelabro sopra sarà alto dalla cima di detto Piedistallo fino la cima di esso Candelabro palmi settãta, l'anima di mezzo di esso sarà tutta intagliata, e scorniciata di chiaro, e oscuro, e tutti li riporti di Cornicopij, & altri intagli si faranno finti di Oro.

La Machina di mezzo. Il primo Piedistallo, che sarà formato con numero otto Cartelloni, e quattro inscrizzioni, si farà tutto finto di Giallo Antico, e le quattro Inscrizzioni fingeranno di lapis lazzoli con lettere di Oro, e detto Piedistallo sarà alto palmi 23.

Le otto Vrnette à forma di face ardente si faranno finte di metallo, e saranno alte l'vna palmi sette.

Il piede sotto l'vrna, e anco in corpo della medema con cornice sopra, tutto fingerà di verde antico con li riporti dell'intagli sopra tutti di Oro, e il tutto sarà alto palmi 22. e larga ad ogni faccia palmi 23.

Il sodo, doue sono li putti con medaglia si farà di giallo antico, putti finti di marmo, e medemamente il Ritratto, che anderà nella medaglia, e detto sodo, sarà alto palmi 10.

Il rimanente, doue và la Coltra, sarà alto fino la cima del Regno circa palmi 15. & il Regno con stole si farà di Oro.

Nel disegno si sono segnati solo due Candelabri, ad effetto di non confondere il medemo disegno, e poter godere il contorno della Machina di mezzo, che è il principale dell'Opera &c.

E detta Machina deue risiedere nel mezzo di quattro Candelabri, e nel mezzo delle quattro scalinate, le quali saliranno al piano, doue posarà detta Machina &c.

Mattia de Rossi.

Gregorio Binetti Computista.

Foglio

Foglio ſegnato lettera B.

Nota di quello importano l'infraſcritte partite di Cera, che ſi dourà diſtribuire, e conſumare in occaſione dell' Eſſequie, che ſi faranno per il Defonto Pontefice, riformate ſecondo le riſoluzioni fatte dalla Congregazione deputata.

Due Candelotti per accendere al Chriſto, mentre Sua Santità ſtà in tranſito——lib. 4.

Vna Torcia per accendere al Corpo dopo morto, & altre trenta per accõpagnarlo a S. Pietro di libre ſei l'vna ridotte a libre cinque——lib. 155.

Candelotti num. 6. di libre trè per l'Altare nella Cappella di Siſto——lib. 18.

Torcie num. 30. di libre cinque per tenere intorno al Corpo in detta Cappella——lib. 150.

Per accompagnare il Corpo dalla Cappella di Siſto nella Chieſa di S.Pietro al Capitolo di detta Chieſa ſi daranno Torcie num. 106., cioè alli Signori Canonici di libre quattro l'vna, alli Beneſiziati, e Cappellani Innocenziani di libre trè, alli Chierici Beneſiziati di libre due, & al rimanente del Choro di libra vna——lib. 310.

Alli Canonici di S.Pietro per le due mute da mettere attorno il Corpo nella Cappella del Santiſſimo num. 48. Torcie di lib. 4. compreſe ſei per la notte, quando ſucceda la Sede Vacante di Eſtate, ma ſuccedendo d'Inuerno ſi diano ſole 24. per vna muta, e num. 6. per la notte——lib. 120.

Dodici Candele per l' Altare del Santiſſimo di libra vna——lib. 12.

Sei Candele per cantare il Reſponſorio di lib. vna——lib. 6.

Secondo giorno. Torcie nu. 48. per mettere intorno al Corpo di libre quattro come ſopra, conforme ſi dice nel primo giorno lib. 120.

Terzo giorno. Torcie num. 48. per mettere intorno al Corpo di libre quattro, come ſopra, conforme ſi dice nel primo, e ſecondo giorno——lib. 120.

Torcie num. 20. di libre 4. per mettere alla Cappella de' Signo-

Signori Cardinali a libre 80. il giorno, importano per noue giorni———————————————lib. 720.

Torcie num. 2. di libre 4. e num. 6. Candelotti di libra vna per accendere al Santissimo. Altri sei Candelotti di libre 3. per l'Altare delli Apostoli, e nu. 46. Candele di libra mezza per li Altari della Chiesa, e Sagrestia, in tutto libre 55. il giorno, per giorni noue importano———lib. 495.

Torcie num. 6. di libre 5. per le Balaustrate per giorni noue importano———————————————lib. 270.

Torcie num. 4. di lib. 4. per l'Eleuazione si diano solamenre ogni trè giorni, e per giorni noue importano—lib. 60.

Candelotti num. 6. di libre 3. per l'Altare del Choro, e nu. 2. per la Credenza, in tutto lib. 24. il giorno per giorni noue importano———————————————lib. 216.

Otto Candele di libra vna per l' Altare della Cappella, num. 6. Candele di oncie quattro alli Chierici per accendere li Altari, num. 4. di libra vna per accendere à Signori Cardinali, in tutto lib. 14. il giorno, per giorni noue importano———————————————lib. 126.

Alli Chierici, e Sottochierici per la distribuzione in commune lib. 9. il giorno, per noue giorni importano lib. 81.

Torcie num. 40. di libre 4. per li Signori Cardinali, e num. 40. Candele di libra vna per li Caudatarij, più, e meno, secondo interuengano ogni giorno, douendosi dare solamente alli Presenti dell'Essequie in S. Pietro, si è considerato poter essere vn giorno per l'altro detto nu. di 40. e queste à libre 200. il giorno, per giorni noue importa—lib. 1800.

Candelotti num. 76. di libre due per li Vescoui, e Prelati, & altri Candelotti num. 21. simili per li Chierici, e Camerali più, e meno, secondo interuengono, douendosi dare solamente à quelli, che si trouano presenti all' Essequie in S. Pietro, e per li soli giorni, che interuerranno per num. 50. trà Vescoui, e Prelati, e num. 21. per li Camerali vn giorno per l' altro sono in tutto lib. 142. il giorno, che per giorni noue importano———————lib. 1278.

Numero trentacinque Candele per num. 35. Cauallеggieri di oncie quattro, e due simili per li Forieri, altri num.

2. Can-

2. Candelotti di libre 2, alli Capitani, e num. 2. di libra vna all'Alfieri, & alli Trombetti candele num. 6. di lib. vna; In tutto lib. 47. il giorno, per giorni noue importano lib. 225.

Num. 10. Candelotti di lib. 2. per li Segretarij di Camera, num. 27. di libra vna per li Sostituti, num. 54. di libra mezza per li Giouani, e Nouizij, douranno pigliarle dalla distribuzione della Cera, che si fà al Popolo solo nelli trè giorni vltimi, che si farà detta distribuzione —— lib.

La distribuzione delle Cere al Popolo dourà farsi nelli trè vltimi giorni solamente, con l'assistenza di qualche Ministro nella quantità di lib. 300. il giorno, dalle quali si douranno leuare prima le libre 74. per li Segretarij di Camera, Sostituti, e Nouizij, come si è detto di sopra lib. 900.

La Cera per il Catafalco per li vltimi trè giorni si crede possa bastare libre 1000. il giorno ———— lib. 3000.

La Cera solita distribuirsi à Signori Camerali, Prelati, Ministri del Palazzo Apostolico, & altri con mandati del Signor Cardinal Camerlengo, e Bollettini stampati sottoscritti dal Decano de' Segretarij di Camera, non dourà eccedere la quantità di libre 3385. come dalla lista, che si dà in calce ———————— lib. 3385.

La distribuzione da farsi alli Seruitori delli Eminentissimi Signori Cardinali, al Decano, e Seruitori del Papa defonto dourà esser di libre 126. il giorno, cioè al Decano, e Seruitori del Papa morto libre sei il giorno, & alli Seruitori delli Eminentissimi Cardinali, che si trouaranno presenti in Roma prima della clausura del Conclaue à ragione di libre trè per Cardinale, che per num. 40. Cardinali, quali verisimilmente si crede potranno in detti giorni essere in Roma, importa altre libre 120. il giorno, che fanno in tutto le dette libre 126. il giorno, che per giorni noue importano ———————— lib. 1134.

lib. 14651.

Lista delle Cere, che si deuono distribuire à' Signori Camerali, Prelati, Ministri del Palazzo Apostolico, & altri con mandati dell'Eminentiss. Signor Cardinal Camerlengo, e Bollettini stampati, che si fanno con ordine del Deputato, e Decano de Segretarij di Camera, riformate secondo le risolutioni fatte dalla Congregatione Deputata.

All'Illustrissimi Signori Chierici di Camera, e per loro à Monsig. Illustrissimo Decano con mandato dell'Eminentissimo Camerlengo Cera bianca coperta di Cera gialla —— —— lib. 585

A Monsignor Illustrissimo Tesoriere con ordine del Deputato, e Decano de'Segretarij di Camera —— lib. 160.

A Monsignor Illustrissimo Maggiordomo di Nostro Signore —— —— lib. 10.

A Monsig. Assistente nella Cappella Pontificia —— lib. 15.

All'Illustrissimi Signori Prelati, e Votanti di Segnatura, Accoliti della Cappella Pontificia —— —— lib. 120.

All'Illustrissimi Monsignori Suddiaconi —— lib. 81.

Al Commissario del Conclaue —— —— lib. 10.

A Monsignor Sottosommista —— —— lib. 6.

All'Auditore dell'Eminentissimo Camerlengo —— lib. 150.

Alli Signori Mastri di Ceremonie —— —— lib. 18.

Alli Bussolanti —— —— lib. 54.

Alli Camerieri extra —— —— lib. 54.

Alli Scudieri —— —— lib. 54.

Alli Chierici, ò vero Musici della Cappella Pontificia, Custodi, & altri Ministri —— lib. 270.

Al Segretario del Sagro Collegio —— —— lib. 24.

A Monsignor Sagrista —— —— lib. 22.

Al Segretario del Collegio dell'Illustrissimi Signori Chierici di Camera —— —— lib. 15.

Alli Auditori de'Signori Chierici di Camera —— lib. 144.

Al Cappellano della Camera —— —— lib. 10.

Al Collegio de'Segretarij di Camera —— —— lib. 142.

Al Collegio de Cursori in due partite —— —— lib. 200.

Alli tre Computisti della Camera —— —— lib. 75.

d Alli

Alli Maestri Ostiari di Virga rubea	lib.	62.
All'Auditore di Monsignor Tesoriero	lib.	20.
Alli Mazzieri di Nostro Signore	lib.	135.
Al Sostituto di Monsignor Commissario della Camera	lib.	9.
Al Sollecitatore della Camera	lib.	4.
Alli sei Cappellani communi	lib.	40.
Al Sotto Sagrista	lib.	9.
Alli quattro Cappellani Innocenziani	lib.	18.
Alli tredici Penitenzieri di S. Pietro	lib.	63.
Alli Accoliti, e Sopranumerarij della Sagristia di S. Pietro	lib.	56.
Al Capitano d'Alabardieri di Monsig. Gouernatore di Borgo, e Cancelliere	lib.	30.
Alli Alabardieri di Monsignor Gouernatore	lib.	30.
Al Proueditore del Conclaue	lib.	12.
Al Custode del Sigillo del Signor Cardinal Camerlengo	lib.	4.
Al Custode della Camera	lib.	10.
Al Decano de Trombetti de Cauallegieri	lib.	12.
Al Mastro di Casa di Palazzo	lib.	10.
Al Computista di Palazzo	lib.	10.
Alli Scopatori Segreti di Nostro Signore	lib.	12.
Al Bottiglier Segreto di Nostro Signore	lib.	10.
Al Credenzier Segreto di Nostro Signore	lib.	10.
Al Dispensiere del Palazzo Apostolico	lib.	10.
Al Cantinier Segreto di Palazzo	lib.	10.
Al Dispensier del Pane di Palazzo	lib.	10.
Al Soprastante alle Lettiche di Nostro Signore	lib.	6.
Alli Sediari della Famiglia vecchia di Nostro Signore	lib.	6.
Al Capitano della Guardia de'Suizzeri	lib.	18.
Alli Offiziali della Guardia de'Suizzeri	lib.	72.
Alli Soldati della Guardia Suizzera	lib.	554.
Al Pro Computista del Sacro Collegio	lib.	4.
Al Chierico Nazionale	lib.	4.
Al Collettor Generale della Camera	lib.	15.

B 2 Allo

Allo Speziale del Palazzo Apostolico per lui, e per li tre Giouani assistenti nella Speziaria nella Distribuzione delle Cere —— lib. 18.
Al Pesatore della Cera in Speziaria —— lib. 6.

lib. 3385.

Gregorio Binetti Computista.

Foglio segnato lettera C.

Offiziali del Popolo Romano alli quali si dourà distribuire il Panno della prima sorte di scudi sette, e mezza la canna da pagarsi al prezzo stabilito nel Decreto del Sagro Collegio in Calce.

		Prima sorte
Senatore di Roma	can.	4.
Signori Conseruatori	can.	12.
Confaloniero	can.	4.
Caporioni num. 14.	can.	56.
Cancellieri num. 2.	can.	8.
Auocato del Popolo Romano	can.	4.
Procurator Fiscale	can.	4.
Due Scriba Senatus	can.	8.
Scrittore de' Signori Conseruatori	can.	4.
Segretario de' Signori Conseruatori	can.	4.
Agente de Conseruatori	can.	4.
Computista de Conseruatori	can.	4.
Notaro delli Conseruatori	can.	8.
Mastri di Strada num. 2.	can.	8.
Marescialli quattro di Tratta	can.	16.
Pacieri due di Tratta	can.	8.
Riformatori dello Studio num. 4.	can.	16.
Sindici del Popolo Romano	can.	8.
Assessore de' Mastri di Strada	can.	4.
Archiuisti num. 2.	can.	8.

Aste,

Aste, e Mazze	can. 4.
Camerlengo della Camera di Roma	can. 4.
Camerlengo di Ripa	can. 4.
Capitano dell'Appellazione	can. 4.
Computista di Porzioni	can. 4.
Computista dello Studio	can. 4.
Computista della Gabella della carne	can. 4.
Consoli de Bouattieri	can. 16.
Conseruatore dell'Antichità	can. 4.
Commissarij dell'Agricoltura num.4.	can. 16.
Commissarij dell'Abbondaza num.4.	can. 12.
Curatori, e Reuisori delle mura num.4.	can. 16.
Custode de Porzioni	can. 4.
Custode della Statua di Paolo Terzo	can. 3.
Custode della Cloaca Massima	can. 4.
Deputati alla Distributione del Panno num. 2.	can. 8.
Difensori dell'Acque delle Marane num. 2.	can. 8.
Depositario delle porzioni del Popolo Romano	can. 4.
Depositario Maggiore	can. 4.
Doganiere dello Studio	can. 4.
Doganiere di Ripa, e Ripetta	can. 4.
Doganiere della Grascia	can. 4.
Doganiere delle Merci	can. 4.
Doganiere delle Pecore	can. 4.
Doganiere del Sale à grosso	can. 4.
Doganiere del Sale à minuto	can. 4.
Primo Collaterale	can. 4.
Secondo Collaterale	can. 3.
Giudice Criminale di Campidoglio	can. 3.
Lettore de Conseruatori	can. 4.
Mastro Massaro	can. 4.
Mastro della Zecca	can. 3.
Maresciallo Sopranumerario	can. 4.
Maresciallo de Mastri di Strada	can. 3.
Notaro del Cardinal Camerlengo	can. 4.
Notaro Maggiore della Camera di Roma	can. 4.
Protonotaro di Campidoglio	can. 4.

Notaro de Prouisori	can. 4.
Notaro dell'Appellazione	can. 3.
Notaro dello Studio	can. 4.
Notaro delli Commissarij	can. 3.
Rincontro Generale del Popolo Romano	can. 4.
Prefetto delle Mura delli Edificij publici	can. 4.
Preposto dello Studio	can. 4.
Prouisori delle Mura num. 2.	can. 6.
Prefetto delli Bottini dell'Acqua Felice	can. 4.
Procurator de Poueri	can. 3.
Rettore dello Studio	can. 4.
Segretario del Cardinal Camerlengo	can. 4.
Sindici della Depositaria dello Studio	can. 6.
Scudieri di honore num. 4.	can. 16.
Soprastante della Zeccha	can. 3.
Scrittore del Popolo Romano	can. 4.
Sostituto dello Scrittore de Signori Conseruatori	can. 4.
Tassatori delle Case num. 2.	can. 3.
	can. 470.

Offitiali, a' quali si dourà distribuire il panno della seconda sorte di scudi cinque, e ba. 50. la canna da pagarsi alla forma del decreto in calce.

	seconda sorte
Assagiatori della Zecca	can. 3.
Bidell. dello Studio num. 2.	can. 6.
Cappellano de Conseruatori	can. 3.
Cappellano delle Carceri di Campidoglio	can. 3.
Camerlenghi della festa di Testaccio num. 2.	can. 6.
Cassiere del Sale à grosso	can. 3.
Cassiere del Sale à minuto	can. 3.
Computista del Sale à grosso	can. 3.
Computista del Sale à minuto	can. 3.
Commissario della Festa di Testaccio, & Agone	can. 3.
Commissario Generale della Fonte di Treio	can. 6.
Commissarii di Treio num. 4.	ban. 10.
Commissario delle Porte	can. 3.

Cu-

Custode della Statua di Paolo Terzo — can. 3.
Custode, e Reuisore delle misure di Campidoglio nu.2. can. 6.
Custode delle noue Statue — can. 3.
Custodi della Statua di Gregorio XIII. num. 2. — can. 3.
Custode delle Cloache — can. 3.
Depositario delli Denari straordinarij de Conseruatori — can. 3.
Ostiarij della Porta dell'Assettamento num. 3. — can. 9.
Mastri Giustizieri num.2. — can. 6.
Mastro delle Mosse — can. 3.
Misuratore del Sale à grosso num.2. — can. 6.
Misuratore del Sale à minuto — can. 3.
Misuratore, e Custode delle misure della Salara — can. 3.
Notari de Caporioni in Sede Vacante num.14. — can. 42.
Notaro delli Sindici delli Offiziali — can. 3.
Notaro delli Mastri Giustizieri — can. 3.
Notaro delli Mastri di Strada — can. 3.
Notaro del Gabelliero Maggiore — can. 3.
Notaro delli Bouattieri — can. 3.
Notaro del Camerlengo di Ripa — can. 3.
Notaro del Doganiere di Ripa, e Ripetta — can. 3.
Notaro del Doganiere della Grascia — can. 3.
Notaro del Doganiere delle Merci — can. 3.
Notaro delli Commissari. dell'Agricoltura — can. 3.
Notaro della Zecca — can. 3.
Notaro degl'atti pendenti, e Notaro delli atti della
Camera di Roma — can. 3.
Notaro delli Sindici del Depositario dello Studio — can. 3.
Notaro del Doganiere del Sale à grosso — can. 3.
Notaro del Doganiere del Sale à minuto — can. 3.
Portatore della Spada — can. 3.
Portatore della Cappa — can. 3.
Portatore dell'Anello — can. 3.
Portinari della seconda Porta num. 2. — can. 3.
Reuisori del Palazzo de Conseruatori — can. 3.
Rincontro della Gabella dello Studio — can. 3.
Sindici delli Offiziali numero due — can. 6.
Segretario del Monte dello Studio — can. 3.

So-

Soprastante delle Mura	can. 3.
Turbatori numero quattro	can. 12.
	can. 237.

Offiziali, à quali si dourà distribuire il Panno della Terza sorte di scudi quattro, e mezo la Canna, da pagarsi alla forma del Decreto in calce.

	Terza sorte.
Banditori numero quattro	can. 12.
Bollatori de Caualli	can. 3.
Custodi de Caualli per tenerli, e legarli	can. 3.
Custode delle Carceri	can. 3.
Contestabili, ò Mastro di Casa de Conseruatori, e Fedeli, Coco, e Guattari	can. 51.
Moderatore dell'Orologio di Campidoglio	can. 3.
Mandatarij di Campidoglio numero quattordici	can. 42.
Mandataro di Ripa	can. 3.
Sonatore della Campana di Campidoglio	can. 3.
	can. 123.

Decreto.

Miseratione Diuina Episcopi, Presbyteri, & Diaconi Sacræ Romanæ Ecclesiæ Cardinales Reuerendissimo in Christo Patri, & D.D. Palutio Tituli Sanctorum Apostolorum Cardinali de Alterijs S.R.E. Camerario Reuerendissime in Christo Patre Domino Frater, & Collega noster Charissime salutem, & sinceram in Domino charitatem. Cùm nos hodiè in Congregatione nostra vna cum Dominatione Vestra Reuerendissima. Decreuimus quod Panni, qui occasione Sedis Vacantis hucusque fuerunt soluti ac rationem videlicet scutorum septem, & baioc. 50. pro qualibet Canna, imposterum scut. 6. & baioc. 50. Illi verò, qui scuta quinque, & baioc. 50. scuta quatuor, & baioc. 75. Illi autem, qui scuta quatuor baioc. 50. scuta tria baioc. 90. monetæ respectiuè soluantur ijs, quibus debentur absque aliqua diminutione Sacræ Rotæ Auditoribus, & Came-

rx

ræ Apostolicæ Clericis, ac Cameralibus exceptis. Ideò committimus Dominationi Vestræ Reuerendissimæ, vt hoc nostrum Decretum exequatur, & exequi curetur, quod ratum habebimus, & ex nunc habemus. Datum Romæ in Congregatione nostra sub sigillis trium nostrorum in ordine Priorum die 25. Iulij 1676. Sede Apostolica Vacante. Loco † sigilli. Loco † sigilli. Loco † sigilli.

Guido Passioneus Sacri Collegij Secretarius.

Foglio segnato lett. D.

Il Collonello Giulio Cerruti Ingegniere della Reuerenda Camera hauendo diligentemente osseruate tutte le misure de i Casoni, che sono stati fatti nelle Sedi Vacanti di Alessandro Settimo, Clemente IX. Clemente X. & Innocenzo XI. per seruizio delle Soldatesche, è di parere che in auuenire si debba dare vna Regola fissa alle dette misure, acciò detti Casoni si faccino di vna stabile, & vniforme larghezza, è longhezza, come in appresso.

E cominciando da quello del Sign. Prencipe Sauelli nella Piazza di S. Pietro vicino la scalinata, si dourà fare longo palmi 80. e largo palmi 40.

Quello de Soldati di leua in mezzo la detta Piazza si dourà fare longo palmi 100. e largo palmi 50.

Quello de Tedeschi dentro lo steccato, si dourà fare longo palmi 50. e largo palmi 25.

Quello de Bombardieri, dourà farsi longo palmi 25. largo palmi 20.

Il recinto, ò sia Mignano sopra il Portico di S. Pietro, che conduce all'appartamento del Sig. Prencipe Sauelli, dourà farsi longo palmi 84. e largo palmi 10. e non più.

Il Casone nell'imboccatura del Ponte S. Angelo nella Piazza dell'Altouiti dourà farsi longo palmi 40. e largo palmi 50.

Il Casone dall'altra parte del Ponte verso Borgo dourà farsi longo palmi 40. e largo palmi 30.

I Rastelli, ò Cancellate non deuono essere più di due, cioè vno nel principio, e l'altro nel fine del Ponte.

Si dourà stabilire anticipatamente da Signori ministri Camera-

li

si il partito con vn Magazziniero, ò Falegname à prezzi giusti, per non douersi ridurre all'angustia della Sede vacante, essendosi riconosciuti li prezzi de'legnami presi nelle passate occasioni molto alterati, & esorbitanti, e nel partito da farsi douerà conuenirsi di restituire i medesimi legnami al Mercante, ò Falegname; con la qual condizione si verrà ad auanzare la metà delle spese.

Et à questo effetto doueranno publicarsi Bandi penali, perche niuno ardisca toccar detti legnami, mà che debano conseruarsi à benefizio della Camera.

Et il simile potrà farsi anco rispetto al Muratore per li Mattoni, che seruono per la clausura del Conclaue, e collo Stagnaro per li condotti di Piombo, che portano l'acqua per vso del medemo Conclaue.

Gregorio Binetti Computista.

Foglio segnato litt. E.

Spese di recognizioni date à diuersi, che si trouano aggiunte dopo la Sede vacante di Alessandro VII. le quali sono state leuate, e riseruato l'arbitrio per la distribuzione di soli scudi cento al-l'Eminentissimo Signor Cardinal Camerlengo.

Aiutante del Segretario del Sacro Collegio per ricognitione	sc. 40.
Sotto Sacrista per ricognitione	sc. 30.
Seruitori delli Mastri di Cerimonie per ricognizione	sc. 20.
Proueditore del Conclaue per ricognizione	sc. 100.
Confessore del Conclaue per ricognizione	sc. 30.
Alli vltimi Mastri di Cerimonie per ricognizione in due volte	sc.
Al Muratore per ricognizione	sc.
Al Falegname per ricognizione	sc.
Erezzione del Patibolo	sc.
Spesa per il Patibolo fatto per mettere nella Piazza di S. Pietro	sc.

Gio: